

Lietuvos Respublikos Seimo *antroji sesija*

2017 m. balandžio 6 d.
45 ir 46 posėdžiai

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2017 m. balandžio 6 d.

Rytinis posėdis Nr. 45

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. balandžio 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIP-545 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	8
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas I. Šiaulienės kalba	9
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas I. Šiaulienės atsakymai į Seimo narių klausimus	10
Seimo nario R. Sinkevičiaus kalba	13
Seimo nario E. Gentvilo kalba	13
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	14
Seimo nario P. Gražulio kalba	14
Civilinio proceso kodekso 1, 423 ² , 423 ³ ir 423 ⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3752(4) priėmimas	17
Šio įstatymo priėmimas	19
Seimo nutarimo „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIP-545 priėmimo tęsinys	19
Šio nutarimo priėmimas	19
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4453(2)ES svarstymas	19
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 7, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 50 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-336(2)ES svarstymas	20
Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 4, 5, 6, 10, 12, 16, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 47 ir 48 straipsnių ir penktojo skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ , 24 ¹ ir 26 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-337(2)ES svarstymas	21
Administracinių nusižengimų kodekso 321 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-338(2) svarstymas	21
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-392(2) svarstymas	21
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4840(3) svarstymas	22
Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3970 svarstymas	22
Žemės įstatymo Nr. I-446 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4688 pateikimas (A. Palionis)	22
Seimo rezoliucijos „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Mantą Adomėną patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIIP-536 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Širinskienė)	23
Seimo nario M. Adomėno kalba	25
Seimo nario V. Bako kalba	25
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 22, 23, 31, 32, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-401(2) pateikimas (S. Gentvilas)	26
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-190 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-540 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	30

Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-542 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Džiugelis)	31
Šio nutarimo priėmimas	31
Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-523 pateikimas (J. Džiugelis)	32
Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Trakų Dievo Motinos, Lietuvos Globėjos, paveiklo karūnavimo 300 metų jubiliejaus minėjimo metais“ projekto Nr. XIIIIP-371(3) svarstymas ir priėmimas	33
Šio nutarimo priėmimas	34
Seimo savaitės (2017-04-18–2017-04-21) – 2017 m. balandžio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	34

Vakarinis posėdis Nr. 46

Vyriausybės valanda

Ministrą Pirmininką pavaduojančio susisiekimo ministro R. Masiulio, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, vidaus reikalų ministro E. Misiūno, kultūros ministrės L. Ruokytės-Jonsson, žemės ūkio ministro B. Markausko, užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus ir socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio atsakymai į Seimo narių klausimus	35
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ir 15 straipsnių, IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-439 pateikimas (D. Brasiūnaitė)	45
Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 2, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4775 pateikimas (R. Burokas)	46
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-511 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	47
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 7, 12, 15, 16, 20 straipsnių pakeitimo, papildymo 16 ¹ straipsniu ir 30 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-502 pateikimas (M. Gudas)	50
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 ir 36 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-530 ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-531 pateikimas (A. Veryga)	53
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-193 pateikimas (A. Matulas)	57
Seimo rezoliucijos „Dėl Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš Europos Sąjungos“ projekto Nr. XIIIIP-534 pateikimas (A. Armonaitė)	57
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-325 pateikimas (A. Matulas)	60
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4652 pateikimas (A. Matulas)	62
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 57 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-472 pateikimas (A. Širinskienė)	64
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 33 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1532(2) pateikimas (E. Gentvilas)	65

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario N. Puteikio pareiškimas	68
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	71

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 45 STENOGRAMA

2017 m. balandžio 6 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS*

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pradedame rytinį balandžio 6 dienos Seimo posėdį. (*Gongas*) Prašau registruotis. Registracija pridėta. Kolegos, prašome sėstis. Kolegos, prašome sėstis ir registruotis!

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 92 Seimo nariai.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. balandžio 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Tvirtiname darbotvarkę. Ar yra norinčių? A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šiandien rytinėje darbotvarkėje yra 1-10 klausimas – Žemės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat mes pavasario sesijos darbotvarkėje turime dar vieną – Žemės įstatymo 9 straipsnio projektą Nr. XIIP-4688, norėčiau paprašyti, kad irgi įtrauktumėte, nes turėtų būti visi projektai svarstomi.

PIRMININKAS. Kurį?

A. PALIONIS (LSDPF). Nr. XIIP-4688.

PIRMININKAS. Nr. XIIP-4688. (*Balsai salėje*) Galime daryti pateikimą. Prašau, gerbiamasis kolega A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, frakcijos vardu prašome pertraukos dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-279 iki kito posėdžio. Norėtume vis dėlto pasižiūrėti ir paderinti. Vėliau dar yra pateikiami įstatymai, kurių nuostatos vienos kitoms prieštarauja.

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, mes dar nesvarstome klausimo ir pertraukos daryti negalime, ir balsuoti dėl jos, dėl įtraukimo nebent.

J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, kadangi šiandien netikėtai atsirado teikimas dar vieno Seimo Pirmininko pavaduotojo, aš priminsiu, kad yra mano įregistruota Seimo statuto pataisa, jos Nr. XIIP-4827(2), kuria siūloma sumažinti Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičių. Tą projektą siūlau įrašyti pirmąjį, nes ištis Pirmininko pavaduotojų yra pakankamai ir apsisprendus teigiamai dėl šio projekto nebereikėtų teikti dar vienos kandidatūros. Siūlau frakcijos vardu papildyti darbotvarkę pirmu klausimu – šiuo projektu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, dabar galėtume... Dar kolega A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik patikslinsiu. Atsiprašau, pasakiau iki kito posėdžio, o siūlau išbraukti iš darbotvarkės, nes taip pasakiau.

PIRMININKAS. Kurį klausimą, galite pakartoti?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Nr. XIIP-279 su lydimuoju.

PIRMININKAS. Ačiū.

Dar kolega J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Turėjo čia mano kolega A. Matulas pristatyti frakcijos sprendimą, bet, matau, jo nėra, tai frakcija taip pat siūlo išbraukti iš darbotvarkės R. Žemaitaičio teikiamą Farmacijos įstatymo pataisų projektą, kuriuo siūloma visiškai uždrausti maisto papildų reklamą. (*Balsai salėje*) Kadangi yra Teisės departamento pastabų dėl galimo prieštaravimo Konstitucijai.

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, dabar paeiliui dėl pasiūlymų. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti kolegos A. Palionio pasiūlymui įtraukti įstatymo projektą Nr. XIIP-4688? Ačiū, galime.

Dar kolega V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Labai ačiū. Aš taip pat prašau frakcijos vardu tokiu atveju išbraukti 1-12b klausimą – Kriminalinės žvalgybos įstatymo projektą, jeigu mes braukiame pono A. Anušausko pasiūlytą klausimą, nes jie abu susiję. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, mes... (*Balsai salėje*) Jūs siūlote viską išbraukti? (*Balsai salėje*) Visą kriminalinę išbraukti?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ne, ne, projektą Nr. XIIIIP-519.

PIRMININKAS. Nr. XIIIIP-519?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, einame paeiliui. Dėl šito pritarėme bendru sutarimu. Dabar... (*Balsai salėje*) Dėl J. Razmos pasiūlymo įrašyti projektą Nr. XIIP-4827 dėl Statuto pataisos.

Balsuojame. Kolegos, kas pritariate J. Razmos pasiūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę (dėl papildymo, dėl Statuto), balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. (*Triukšmas salėje*) Labai daug triukšmo, kolegos! (*Balsai salėje*)

Gerbiamieji kolegos, balsavo 112 Seimo narių: už – 36, prieš – 45, susilaikė 31. Nepritarta.

Ir dabar pasiūlymas dėl trijų iš esmės pozicijų išbraukimo. A. Anušausko pasiūlymas – išbraukti projektą Nr. XIIIIP-279. Taip pat... (*Balsai salėje*) Atskirai reikia balsuoti.

Balsuojame. Kas... (*Balsai salėje*) Šiuo klausimu? J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamasis pirmininke, gerbiamieji kolegos, tokiu atveju reikėtų išbraukti visus Kriminalinės žvalgybos...

PIRMININKAS. Taip, jau pasiūlyta.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Visus, visus. Ne tris, o keturis.

PIRMININKAS. Keturis, koks ketvirtas? (*Balsai salėje*)

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Tai būtų dar 1-13b klausimas.

PIRMININKAS. Taip, dėl šito balsuosime. 1-13a?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). 1-13a dėl įtraukimo į sesijos darbotvarkę.

PIRMININKAS. Čia kartu. Mes dėl šito balsuosime.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Faktiškai visus dėl kriminalinės žvalgybos reikėtų braukti, jeigu siūlome... Taip pat projektą Nr. XIIP-4842 arba...

PIRMININKAS. Siūloma visą kriminalinę žvalgybą išbraukti.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Taip, ir su jais susijusius projektus.

PIRMININKAS. Taip. Visus keturis projektus. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime.

Gerai, balsuojame dėl darbotvarkės. Ar galime pritarti visai darbotvarkei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Su visomis pataisomis? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, kolegos, stabdau balsavimą. Buvo pasiūlymas dėl Farmacijos įstatymo projekto. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*) Galime.

Gerai, tada balsuojame dėl darbotvarkės. Ar pritariame šios dienos darbotvarkei su visomis pataisomis? Balsavimas pradėtas. (*Balsai salėje*) Kolegos, labai daug triukšmo! (*Balsai salėje*)

Gerbiamieji kolegos, balsavo 109 Seimo nariai: už – 108, prieš nėra, susilaikė 1. Darbotvarkei pritarta.

10.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIIIIP-545 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“. Kviečiu Seimo Pirmininką pristatyti šį klausimą. Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Laba diena, gerbiamieji kolegos. Teikiu Seimo Pirmininko pavaduotojo kandidatūrą. Tai yra daktarė I. Šiaulienė, Socialdemokratų frakcijos seniūnė. Kviečiu už šią kompetentingą asmenybę balsuoti draugiškai.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Kviečiame į tribūną I. Šiaulienę. Gerbiamoji kolege, jūs turite galimybę pasisakyti iki 15 minučių. I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tikrai rimta man ši minutė. Žinau, kad priklausau nuo jūsų visų palankumo, ir tikiuosi to palankumo. Žinoma, noriu padėkoti Seimo Pirmininkui, Socialdemokratų frakcijai, kuri mane deleguoja, valdančiosios koalicijos kolegoms valstiečiams, kurie vadovaudamiesi koalicijos sutartimi teikia mano kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas.

Tie kolegos, su kuriais esame čia ne pirmą kadenciją, manau, mane neblogai pažįstate. Seime esu septintą kadenciją. Praėjusią kadenciją Seime mes įsteigėme parlamentinį klubą „Šeši plius“, tai yra šešios kadencijos ir daugiau. Šiam klubui priklausome viso labo tik keturi, t. y. du mano kolegos iš kairės G. Kirkilas, A. Salamakinas, iš dešinės A. Kubilius ir aš. Šio klubo nariai matomės dažnai, bet turiu pasakyti, kad kaip klubas renkamės labai retai. Ir, žinoma, visi kiti kolegos, kurie yra... tie „Šeši plius“ nepertraukiamai buvome tas kadencijas, kurie ir nuo Aukščiausiosios Tarybos laikų, ir šiaip yra, taip pat priskirtini prie šio klubo.

Žinoma, būdama Seime aš turėjau daug gražių pavyzdžių, iš daug ko galėjau mokytis. Tai man buvo dideli gyvenimo ir politikos universitetai, čia pažintas ir didis nerimas, ir kasdienybės druska, ir galimybė perimti patirtį iš tokių politikos profesionalų. Manychiau, jog nepralenkiamas man vis dėlto yra Č. Jursėnas, kurį visos moterys pripažįsta kaip politikos džentelmeną, žaismingą ir principingą, nuoseklų, bet neužsispiriantį, gebantį rasti kompromisą, pasakyti, o tai nėra paprasta, ir kartu būti nepaprastam, nors dažnai nepaprastumas ir prieinamas paprastai. Taigi ši asmenybė taip pat turėjo didelę įtaką ir mano, politikės, kelyje.

Teko dirbti įvairiuose Seimo komitetuose, įvairiose komisijose, tarp jų ir Konstitucijos. Turiu šiek tiek patirties socialiniais, švietimo, mokslo, kultūros, informacinės visuomenės klausimais. Teko vadovauti šiam komitetui. O šiuo metu esu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto narė.

Žinoma, ilgiausiai teko dirbti frakcijos seniūne – ja buvau renkama frakcijos penkis kartus. Nuo 2003 metų su pertraukomis esu vadovavusi įvairaus dydžio frakcijoms, teko dirbti įvairiausiose koalicijose, būti frakcijos seniūne, esant mažumos Vyriausybei, būti pozicijoje ir opozicijoje, tad parlamentinės veiklos lyg ir esama.

Noriu padėkoti visiems, su kuriais teko kartu eiti politikos kelią, pažinti kaip politikus ir žmones, diskutuoti, tartis, susitarti ir priimti mūsų Lietuvos ateičiai ir žmonėms svarbius sprendimus.

Save apibūdindčiau kaip komandos žmogų, visada esu linkusi į kompromisą, santarvę ir susitarimą. Gyvenime visada stengiausi vadovautis... (*Nutrūksta garso įrašas*) ...su ydomis reikia kovoti, o su žmonėmis sugyventi taikiai. Šiaip stengiuosi gyventi dorai, niekam nekenkti ir atiduoti kas kam priklauso.

Žinau, kad politiko veiklos rezultatas visuomet yra kolektyvinis, nepriklausomai nuo asmeninio indėlio, visada turi įtakos komandos sėkmė ir nesėkmė. Rinkėjas kitų nuodėmės yra linkęs priskirti ir tau, bet tokia yra mūsų, politikų, veiklos specifiška. Manau, kad čia, politikoje, kaip ir gyvenime, nekenkia diplomatiškumas, nėra protinga aštrinti situaciją, akcentuoti nemalonius momentus, matyti tik save – visada reikia jausti kolektyvą, atmosferą, sverti žodį. Tas pats žodis vienu atveju gali būti teisingas, kitu – melas, vienu – nutviekti, kitu – suvedžioti. Kaip yra sakęs poetas, žodžiu gali ir pragaro vartus atverti, ir dangaus vartus užverti.

Demokratija, demokratinis valymas nėra komfortas. Ji brangiai kainuoja esantiems valdžioje, bet nieko geresnio už demokratinį valstybės valdymą žmonės nesugalvoja. Man demokratija – toks pats kilnus tikslas, kaip ir nepriklausomybė. O politiko ir demokratijos priešas yra nekantrumas, todėl stengiuosi nesikarščiuoti, neprarasti padorumo, surasti kompromisą. Manau, nors tai nelengva, bet įmanoma.

Mielieji kolegos, koalicijos partneriai, rinkėjai lėmė, kad šiuo metu esame atsakingi už Lietuvą, jos tolimesnę raidą, žmonių ateitį, ir, suvokdami tai, turime galvoti apie kiekvieną savo žingsnį, jo tikslingumą. Esu įsitikinusi, kad sėkmingas valstybės kūrimas ir jos raida yra ne vienos ku-

rios nors partijos reikalas, o tai yra didžiausia atsakomybė ir mūsų visų bendras darbas. Niekas taip nesuartina žmonių, kaip šis bendras darbas, o ypač turint galvoje tikslą, kuris yra mūsų himno žodžiuose „vardan tos Lietuvos“.

Šią kadenciją esame parengę darnios, atsakingos, saugios ir sveikos visuomenės kūrimo koalicinę programą, patvirtinome Vyriausybės programą, yra parengtos šios programos įgyvendinimo priemonės, esame patvirtinę šios Seimo sesijos darbų programą. Visiems šiems uždaviniams įgyvendinti būtinas dar glaudesnis bendradarbiavimas tarp frakcijų, konsultacijos tarp opozicijos ir pozicijos, ryšiai su savivalda, kaimo bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kad svarbiausi valstybės įstatymai, ar ir pati įstatymo idėja, kuri gali turėti didelę reikšmę, būtų išsamiai aptariami, svarstomi, rengiamos diskusijos, susitikimai, dalyvaujant visuomenės atstovams, mokslininkams, ekspertams.

Svarbiausia, kad mums visiems liktų kuo mažiau neaiškumų, būtų užtikrintas aiškus ir efektyvus valdžios institucijų funkcionavimas, pasiektume kuo platesnį sutarimą ir kuo tikresnę darną Seimo ir visuomenės gyvenime. Tam, kad sėkmingai vykdytume savo funkcijas, reikėtų, kad Seimo nariai ne tik gautų informaciją, bet ir gebėtų šią informaciją valdyti ir taikyti praktiniame politiko kelyje, t. y. reikia į šią informaciją atsakingai įsigilinti, apmąstyti. Tik taip dirbdami galėsime tinkamai vykdyti savas parlamentaro funkcijas, taip pat ir parlamentinę kontrolę, kurios efektyvumas, visi, ne pirmą kartą esantys šią kadenciją, puikiai yra patyrę ir įsitikinę, kad ji sėkminga gali būti tik esant geram pasirengimui ir atkaklumui. Taigi mūsų pasirengimas, mūsų atsakomybė, priimamų sprendimų parengimas, apgalvojimas, susitarimas ir gebėjimas įtikinti, kad šiuo metu tik toks sprendimas yra geriausias, optimaliausias, teisingiausias ir naudingiausias mūsų kraštui, mūsų visuomenei, tik taip visuomenei galėsime įrodyti, kad esame atsakinga, visuomenės pagarbos ir pripažinimo sulaukianti institucija. Tik nuoširdžiai dirbdami, dėdami pastangas galime visuomenės akyse tapti autoritetinga valstybės institucija, būti darbštumo, išvalgumo, teisingumo ir politinės tolerancijos pavyzdys.

Kviečiu dirbti taip, kad visuomenei būtų priimtini ir jos lūkesčius atliepiantys mūsų priimami įstatymai, užtikrinantys krašto ir žmonių gerovės kilimą. Ir pabaigoje linkėčiau, kad mes sukurtume įmanomą santarvę ir dermę mūsų pačių čia, viduje. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Jūsų nori paklausti nemažai kolegų Seimo narių. Pirmininkas – J. Razma. 15 minučių klausimams.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pretendentė, Seimo Pirmininkas čia jus labai trumpai pristatė, bet to pristatymo akcentas buvo, kad esate mokslų daktarė. Aš norėjau pasiteirauti, gal prisiminate, koks yra jūsų disertacijos pavadinimas ir kokią nors esmingiausią jos išvadą gal galite pasakyti ir apskritai kaip vertinate tą disertaciją šiandien? Disertacijos vadovą gal dar galite paminėti?

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš galėčiau pasakyti ir šmaikščiai, ir rimtai. Jurgis puikiai žino, kad nesu aš, kaip sakoma, žmogus iš ateities. Esu iš praeities ir, šmaikščiai kalbant, kiekvienos damos spintoje galima rasti griaučių. Taigi apie tuos griaučius. Taip, disertacijos temą atsimenu. Trumpai ji būtų: „Lietuvos komjaunimas: 1940–1941 metai“. Kodėl tie metai? Tas, kas rengė mokslinį darbą ypač iš istorijos, gali... arba kad paaiškinčiau, kodėl buvo pasirinkta ir kodėl sutikau. Todėl, kad tai yra trumpas laikotarpis ir istoriko darbą, rengiant mokslinį darbą, peržiūrint visus šaltinius ir medžiagos apimtį, žinoma, tai lengvina.

Kaip ir kiekvienas istorinis darbas, neišvengta, žinoma, ir privalomų politinių akcentų, kuriuos jūs akcentuojate. Taigi pagal šaltinius ir t. t. ši disertacija yra pripažinta. Ji yra nostrifikuota. Laipsnis yra pripažintas ir ginčų dėl to nėra kilę. O visas ideologinis apvalkalas, savaime suprantama, yra atkritęs šiandien.

PIRMININKAS. Kolega M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Taip pat norėjau pretendentės paklausti ir galbūt patikslinti, nes gal ne visi išgirdome. Iš tikrųjų disertacijos pavadinimas „Lietuvos komjaunimas yra Komunistų partijos pagalbininkas kovoje už socialistinės revoliucijos pergalę ir jos įtvirtinimą Lietuvoje“. Bet mes neišgirdome atsakymo, tai kas gi buvo jūsų mokslinis vadovas. Ar galėtumėte patikslinti?

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Tikrai galiu patikslinti, gerbiamas kolega. Skleroze nesergu. Ir jeigu jūs norite, kad aš savo lūpomis praneščiau mokslinio vadovo vardą, tai aš šitą malonumą jums suteiksiu. Taip, tai buvo profesorius M. Burokevičius. (*Šurmulyš salėje*) Bet aš matau šio klausimo potekstę, kad aš turiu priimti atsakomybę už savo mokslinio vadovo politinį sprendimą. Norėčiau priminti, kad dar II Lietuvos Statutas skelbė, jog vaikai neatsako už tėvus, o jūs norite, kad aš, būdama jo aspirantė... Tai buvo apsiginta disertacija, ji buvo pradėta rengti 1982 metais, pabaigta 1985 metais, bet Vilniaus universitete pasibaigė Mokslinės tarybos, kuri priima gynimą, kadencija, turėjo būti formuojama iš naujo, tvirtinama Maskvoje. Man teko metus laukti, todėl gynimas nusikėlė po metų ir 1987 metų pradžioje disertacija buvo patvirtinta. Tai tokie niuansai dėl tos disertacijos.

PIRMININKAS. Taip. Ir priminsiu kolegoms, kas gal šiek tiek primiršo istoriją. Būtent istoriškai taip atsitiko, kad I. Šiaulienė su savo mokslinio darbo vadovu atsidūrė priešingose barikadų pusėse, ji priklausė savarankiškai LKP.

E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Mes esame politikai ir kažkaip vertiname savo veiklą arba rinkėjai vertina. Kaip jūs galėtumėte apibūdinti savo pagrindinę veiklą, tarkime, kurią nors? Kas jums sukėlė ypatingą pasitenkinimą, įgyvendinus kokį nors darbą? Ar tai Sąjūdžio laikais, ar politikoje veikimo? Kas buvo jūsų prioritetas?

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Taigi, mano sprendimas buvo, iš dalies šiandien pirmininkaujantis posėdžiui kolega Gediminas pasakė, apsisprendimas buvo aiškus. Net rašydama disertaciją, kuri šiandien atrodo ideologiškai turinti tokį negerą prieskonį, vartydama šaltinius, kurie buvo ganėtinai cenzūruoti, vis dėlto aš radau, kalbant šia tema būtų galima dar daug ką pasakyti, tokį faktą, kad štai Mažeikių komjaunimo organizacija, svarstydamą turėjo priimti sprendimą – stoti į visąsąjunginę, ar ne, kad išsaugotų savarankiškumą dėl to nestojimo. Taip sakant, galvojančiam žmogui jau tada kėlė, tai buvo kai kurių niuansų sufleravimas.

Prasidėjus Sąjūdžiui aš tikrai buvau visada visuomeniškai ganėtinai aktyvi. Aš domėjausi politika. Galiu pasakyti, kad tai galbūt susiję ir su mano močiute, kuri buvo labai smalsi, visada klausydavo radijo, turėjo savo nuomonę, mokėjo komentuoti, ir gana šmaikščiai. Matyt, kadangi aš gražias savo vaikystės vasaras leisdavau pas ją, visa tai irgi formavo mane. Sąjūdžiui prasidėjus apsisprendimas buvo, daug kas atsisakė, visiškai nutraukė bet kokius ryšius, išėjo iš partinės veiklos. Aš pasirinkau savarankiškos LKP kelią ir su ta partija neišverčiau kailinių, kitaip sakant, nedemonstravau šito, man tai nėra priimtina, nuosekliai nuėjau demokratinės raidos keliu.

PIRMININKAS. Kolega J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, čia, matyt, oponentai dar ne kartą šią temą palies, bet aš noriu kalbėti apie ateitį, nes mums teko dirbti jau šešias kadencijas kartu ir tikrai mačiau daug tokio vienijančio požiūrio ir darbo tiek frakcijos veikloje, tiek įvairiose koalicijose. Gal galėtumėte pasidalinti dalimi tos patirties ir čia su mūsų kolegomis, ypač iš opozicijos, kurie nebuvo dar kartu su mumis bendroje koalicijoje, kad iš tikrųjų galėtume surasti tam tikrų formų, kurios mus bent žmogiškai, kaip to didžiojo klubo, ar didžiosios šeimos – Seimo narius galėtų vienyti ir padaryti artimesnį žmogišką ryšį neužkertant kelio mūsų politinėms ideologinėms diskusijoms? Ačiū.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Tik pabaigdamą aš noriu pasakyti, kad ta disertacijos tema yra vieša, mano rinkėjai nuo pirmo kandidatavimo per rinkimus žinojo temą, buvo pasistengta, kad visi ją žinotų, ir vadovą. Ir iki šiol niekas nėra nuslėpta. Disertacija yra M. Mažvydo bibliotekoje, eikite, skaitykite. Autoreferatą rasite, viską. Aš esu atvira šiuo klausimu. Nesistengiu būti geresnė, negu esu, ir nevaidinu.

Dėl formų. Aš manau, kad turėtume gerinti bendrą emocinį klimatą. Visų pirma. Galbūt išmokti ir konfrontuojančius klausimus, na, nepažeisdami žmogiškojo oponento orumo tuos klausimus spręsti. Aš, kaip sakiau, nenoriu kartoti, turime išmokti, ypač čia, nes darbo įrankis mūsų parlamente, kaip ir kiekvienos valstybės, šalies, yra žodis, sverti žodį ir, kitaip sakant, sugebėti atjausti ir kitą sielą, suprasti, kad galbūt šioje situacijoje jis jaučiasi nelabai komfortiškai, padėti žmogui. Dirbame visi išrinkti, mes visi esame čia rinkėjų ir nereikia kartais pasiduoti norui to-

kiam pigiam žaidimui – kieno nors sąskaita uždirbti kiek nors balų. Jeigu tai bus pakankamai garbingai, atvirai, grakščiai, su humoru, geranoriškai, aš manau, tada ir mūsų, kaip institucijos, įvaizdis, kaip politikų, parlamentarų, bus visiškai kitoks ir visuomenėje. Mes kaip institucija turėsime kitą įvaizdį, kitą nuomonę ir kitokį pripažinimą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Miela kolege, daug metų kartu dirbame, aš labai džiaugiuosi, kad Seimo Pirmininkas pasirinko jūsų kandidatūrą. Čia kolegės replikavo, kad labai trumpas pristatymas, nereikia didelio pristatymo. Gerbiama Ireną, manau, daugelis žinome kaip gerą humorą, aštrų humorą turintį žmogų. Mieli kolegės, norėčiau atkreipti dėmesį, kad klausimai turi būti iš esmės, o nesistengti pažeminti žmogų arba pašiepti. Siūlyčiau kolegei nekreipti dėmesio. Iš tikrųjų esate tvirto charakterio, aštraus liežuvio ir likite tokia.

Norėjau paklausti. Kiek metų kartu dirbame, žinau, kad esate komandinio darbo žmogus. Kaip jūs įsivaizduojate, o gal jau šnekėjote su Pirmininku, nors dar truputį gal ankstoka, kur save kaip pavaduotoją matote, savo stipriausias savybes, taip pat ir humorą, nes Seimui kartais pritrūksta to humoro, paskęstame tarpusavio pykčiuose, o humoras kartais padeda išspręsti rimčiausias problemas.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Taigi cituojant Č. Juršėną, jis buvo išleidęs karikatūrų knygą su tokiu šūkiu, devizu, senieji žino, čia naujiems kolegoms: „Juokis iš savęs, juokis iš kitų ir būsi laimingas!“ Taigi kartais tos įtampos susidaro ir, jeigu randi pirmininkaudamas posėdžiui taiklią frazę, kitaip sakant, kampa tinkamą, tai būna kaip iškrova, pasikeičia emocinis laukas. Žinoma, vis dėlto esame atsakinga institucija, turinti savo Statutą, reikia juo vadovautis procedūriškai, jeigu galima susitarti, tai susitarti, bet, žinoma, čia nepadaryti vien komedijos arba duoti medžiagos „Dviracio šou“. Yra pakankamai atsakinga.

Dėl funkcijų. Nežinau, ką paves Seimo Pirmininkas, bet, kaip sakiau, tiek, kiek turiu patirties, kiek turiu žinių. Su kolegėmis, ir su Rima, ir su ponija Irena, mes seniai esam dirbančios ir, regis, pagal savo natūrą, prigimtį, man atrodo, kad tai neturėtų kenkti bendram darbui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Miela kolege, jūs esate viena iš devynių Klaipėdos regionui atstovaujančių Seimo narių. Noriu paklausti dėl dviejų momentų.

Pirmas. Klaipėda yra žinoma Lietuvoje kaip vienintelis Lietuvos miestas, kuris dalyvauja Europos sveikų miestų tinkle. Sakykite, ar matote skirtumą tarp Klaipėdos, kaip sveikatinančio miesto, ir kitų miestų – Kauno, Vilniaus? Gal pastebėjote, kad Klaipėdoje dalykai kur kas geresni, negu kur nors kitur Lietuvoje yra, ar pastebėjote?

Ir antras klausimas, kadangi dar turiu trupučiuką laiko. Jūs pamenate, mes prieš 20 metų buvome susitikę kartu pajūryje, pajūrio verslininkai pakvietė jus pasikalbėti apie mokesčius. Jie kalbėjo apie verslo doros memorandumą, kurį, deja, ne visi susirinkusieji pasirašė. Jūs buvote už tai, kad reikėtų, kad galima mokėti mokesčius, o jūsų kolegė Seimo narė liberalė sakė, kad dar anksti, dar dešimt metų nebus galima, nes dar nepribrendo laikas. Mes niekaip negalime priversti verslininkų mokėti, nes yra įvairiausių išlygų. Štai jūsų nuomonė apie tuos du klausimus? Ačiū.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Tada kilo tokių klausimų. Pradėsiu nuo paskutinio. Šiandien net nebekyla tokių klausimų. Verslas, atsakingas, socialiai atsakingas ir norintis būti skaidrus, kartu ir patriotiškas, padėti valstybei spręsti, įsijungti į bendrą kūrimo procesą – jis turi mokėti mokesčius. Žinoma, verslas turi teisę reikalauti, kad mes kaip politikai nedarytume eksperimentų su verslu. Tai yra tie mokesčiai, jeigu mes ruošiamės ką nors keisti, turi būti pakankamai pagrįsti, motyvuoti, pristatyti iš anksto, kad šitos struktūros, kurios nėra taip lengvai stumdomos ir atsakingos, gebėtų tinkamai pasirengti.

O dėl Klaipėdos, kolega. Mano gyvenimo būdas – jau kiek metų dirbu Vilniuje, bet Klaipėdos nesu atsisakiusi ir nežadu atsisakyti. Mano gyvenamoji vieta yra Klaipėda.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Jų buvo ir daugiau, bet mes turime Statutą. Dabar diskusijos. Kviečiu R. Sinkevičių. Kolega Rimantai, prašom, jūs pasisakote diskusijoje. Kolega R. Sinkevičius. Prašom.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielai kolegos, klausydamas galvojau, ar iš tikro Seimo nariams reikia daugiau valdžios? Man atrodo, kad nė vienas iš mūsų nenori čia daugiau valdžios turėti ant savo galvos. Ar mums reikia daugiau koordinacinių veiksmų, bendrų veiksmų, požiūrio, konsolidacijos? Šiuo požiūriu, manau, mes sutartume ir, mano nuomone, konsolidacijos reikia iš tikro daugiau.

Ką reikėtų daryti? Turbūt viena iš mums Dievo duotų savybių pasinaudoti savo biologine sandara, t. y. mes turime vieną burną ir dvi ausis. Greičiausiai reikėtų du kartus daugiau klausytis, negu kalbėti. Noriu pasakyti, kad miela Irena, su kuria šalia praleidau jau nemažai metų tiek senojoje salėje, tiek naujoje, tikrai sugeba ta biologine Dievo duota savybe pasinaudoti ir ją puoselėja.

Jos patirtis. Iš tikro daugelį metų frakcijos vadovė. Na, nebūtume rinkę frakcijoje penkis kartus turbūt frakcijos pirmininke, jeigu nebūtų teisingo, taktiško, draugiško, diplomatiško mūsų nuomonių koordinavimo. Jos patirtis vadovaujant daugeliui komitetų, dirbant komitetuose iš tikro yra neįkainojama. Taigi, tolerancija, dalykiškumas, diplomatija, jautrumas – tai tos savybės, kurios šiandien reikalingos ir visam Seimui, ir konsoliduoti valdančiąją daugumą. Manau, kad teisinga daryti išvadą, būtų gražu, kad ir jūs panašią darytumėte, kaip ir aš, kad dar vienos moters dalyvavimas Seimo vadovybei priimant sprendimus nesumažins vyrų galimos iniciatyvos teikiant įstatymų projektus. Labai ačiū. Kviečiu balsuoti už mielą Ireną.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, jūs sutaupėte šiek tiek laiko. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, ką tik išgirdau kolegos R. Sinkevičiaus pasamprotavimus, kad moters atėjimas ir t. t. Taip, čia tie socialdemokratai, kurie taip vertina moterų dalyvavimą, o pirmi kandidatai, pasiūlyti į Seimo vicepirmininkus, buvo A. Butkevičius, ne moteris, M. Bastys, ne moteris, G. Kirkilas, ne moteris. Taip ir sakykite, kad nieko daugiau ir neliko – I. Šiaulienė, kurią tikrai gerbiu, vertinu kaip moterį, bet kalba ne apie I. Šiaulienę. Nepykite, panaudosiu savo penkias minutes kalbėdamas apie tai, kaip valdantieji nuosekliai naudoja Seimo vicepirmininkų institutą susidoroti su opozicija, opozicijai prispausti, pamanipuliuoti, savo galiai stiprinti ir t. t.

2012 metais po Seimo rinkimų valdantieji nusprendė: turi būti ne penki, o septyni Seimo vicepirmininkai. Jūs įsivaizduojate! Reikės pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai. Lenkų rinkimų akcijai reikia taip pat skirti. Paskyrė, gerai, vicepirmininku garbingą žmogų. Kalbame ne apie žmones, o kalbame apie valdančiuosius. Gerai. Lenkų rinkimų akcija išėjo iš valdančiosios koalicijos, Lietuva baigė pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai – niekas nieko nemažina, niekas nieko nekeičia. Natūraliu būdu į Europos Parlamentą buvo išrinktas tuometinis Seimo vicepirmininkas liberalas P. Auštrevičius. Liberalai sako: tai gal dabar liberalams reikėtų vicepirmininko arba mažiname vicepirmininkų skaičių? Ne, ne, ne, viskas gerai, natūraliu būdu sumažėjo, vienas iš opozicijos iškrito, ir žinokitės. Toks požiūris į opoziciją. Žinant, kad Seimo vicepirmininkai yra valdybos nariai, liberalams nuo 2014 metų Europos Parlamento rinkimų nėra atstovaujama Seimo valdyboje.

Noriu pasakyti, kad prieš Seimo vicepirmininkų skaičiaus didinimą praėjusioje kadencijoje pasisakė gerbiama R. Baškienė, gerbiamas P. Urbšys buvo prieš skaičiaus didinimą. Gerai. Nuosekliai atėjome į šitą kadenciją. 2016 m. lapkričio 14 d. po priesaikos vienas pirmųjų sprendimų – mažiname Seimo vicepirmininkų skaičių. Nuoseklumas yra, tačiau kieno sąskaita? Tuometinis Seimo statutas sakė, kad bent du Seimo vicepirmininkai turi būti iš opozicijos. Aha, tai pamažin-kime skaičių.

Kaip pamažinome? Išbraukdami šitą nuostatą. Nebėra prievolės, kad bent du Seimo vicepirmininkai būtų iš opozicijos. *Von!* Atsiprašau, lauk! Opozicijai ne vieta Seimo valdyboje ir Seimo vicepirmininkų korpuse. Palikome vieną I. Degutienę. Vėlgi, kalbant apie žmones, tikrai džiaugiuosi, tikrai verta ir nusipelnusi. Daugiau opozicijai ten vietos nėra. Aha, valdantieji, pamanipuliuosime, pamanevruosime. Tris ne moteris jau siūlė socialdemokratai. Vienai ne moteriai nepavyko, kita ne moteris – M. Bastys atsistatydino. Gerbiu jo sprendimą tokiomis aplinkybėmis. Apie opoziciją nėra kalbama.

Gerbiamieji, čia mes, valdantieji, savo reikaliukus pasitvarkysime, užkamšysime skyles. Tada, kai ne moteris neperėjo, tada kalbėsime apie moterų teises, gerbiamas Rimantai Sinkevičiaus, ir t. t. Jūs galvojate, mane įtikinate, kad jūs čia labai gerbiate, vertinate moteris? Neįtikinate! Jūs

sprendžiate savo valdančiosios koalicijos dalykėlius, susistygavimą, kaip nesubyrėti, kaip išlaikyti įtaką ir paniekinėti opoziciją.

Aš dar gražiau pasakysiu. Ne aš kalbu, jūs, valdantieji, patys kalbate – įtampos su socialdemokratais tarp valstiečių, įtampos tarp valstiečių, ir jūs tai šnekate. Einate į televizijos atskiras laidas. Man nereikia. Man užtenka tik koridoriuje pakomentuoti ir palinksėti galva. Taip, kažkas toje karalystėje, valdžioje, blogai. Jūs patys tai šnekate.

Siūlau šiandien nerinkti Seimo vicepirmininko, nes jūsų valdančioji koalicija, jūsų lūpomis šnekanč, gali labai greitai sugriūti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu į tribūną A. Butkevičių. A. Butkevičius kalbės frakcijos vardu iki septynių minučių. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš gal pradėčiau nuo to klausimo, apie ką kalbėjo Eugenijus. Eugenijui norėčiau pasiūlyti. Opozicijai pagal Statutą yra dar viena vieta užimti valdybos nario vietą, bet jūs pirmiausia opozicijoje turite susitarti ir išsirinkti opozicijos lyderį. Bet ne apie tai.

Norėčiau keletą žodžių tarti apie I. Šiaulienę. I. Šiaulienę pažįstu nuo 1996 metų, kada buvau išrinktas į Seimą. Nuo 1996 iki 2000 metų mes buvome dar skirtingose frakcijose. Galiu pasakyti, jau tuo metu, kada buvau jaunas, nelabai patyręs politikas, I. Šiaulienė jau tikrai išsiskyrė kaip politikė tuo, kad ji mokėjo bendrauti su įvairių frakcijų politikais. Aš manau, šiandien kaip niekada ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje reikia žmonių, kurie pasižymi išskirtinėmis asmeninėmis vertybėmis. Aš manau, kad ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje populizmas vėl tapo labai populiarus, o jis tapo populiarus dėl to, kad žmonėms trūksta tolerancijos, pagarbos vienas kitam, trūksta to, kad mes jau nemokame išgirsti kito žmogaus, ką jis kalba ir kokias mintis skleidžia, idėjas. Tai yra nepaprastai reikalingos šitos vertybės einant su naujom technologijom, nes kai kada žmogus nespėja eiti su tam tikra nauja pažanga, kuri vyksta visame pasaulyje.

Aš noriu pabrėžti, kad Irena pasižymi nepaprastai didžiule tolerancija, ramumu, kuklumu, išmintimi ir pagarba kitam žmogui, kurią ji sugeba ir moka parodyti bet kokioje situacijoje – ar yra įtempta situacija, ar yra organizuojamas koks nors draugiškas pokalbis. Ji visada sugeba valdyti, nesvarbu, kokio dydžio yra frakcija – ar ji yra didelė, ar ji yra maža. Irena frakcijos seniūne buvo nuo 2003 metų iki 2004 metų, nuo 2006 metų iki 2008 metų imtinai. Dabar ji frakcijai vadovauja jau nuo 2012 metų.

Noriu pasakyti, kad man buvo didžiulė garbė būti kartu su ja frakcijoje ir būti netgi jos pavaduotoju. Buvo toks laikas, kai aš buvau frakcijos seniūnu, ji buvo pavaduotoja. Bet aš išskirčiau vieną dalyką. Aš jau nuo tada, kai pirmą kartą su ja susipažinau, daug ko iš jos pasimokiau. Ir dabar dar kai kurių dalykų iš jos mokausi. Džiaugiuosi, kad man kartu su ja tenka dirbti jau šeštą kadenciją. Aš manau, kad jos išrinkimas tikrai duos daug daugiau konstruktyvaus darbo čia, Seime. Aš manau, atsiras daug daugiau pagarbos vienas kitam čia, nes tik būdami ramios būsenos mes tikrai galime priimti tuos sprendimus, kurių Lietuvai reikia. Kviečiu tikrai balsuoti už Ireną. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū A. Butkevičiui. Kviečiu gerbiamą kolegą P. Gražulį. Prašau. Penkios minutės, Petrai.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas pirmininke, nelabai ruošiausi kalbėti, bet dažnai mane pokalbiui išprovokuoja konservatoriai. (*Balsai salėje*) Nekaltai pradėta partija, jų fariziejiskumas, jų veidmainiškumas! Pagal juos yra geras ir blogas komunistas. Geras komunistas – tai buvusi komunistė, dabar Prezidentė D. Grybauskaitė, kuri buvo aktyvi komunistė, M. Burokevičiaus pavaldinė. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ir liko su M. Burokevičiumi. Kaip rašė savo biografijoje, kad buvo Lietuvos komunistų partijos narė, tai yra netiesa. Ji niekada nebuvo Lietuvos komunistų partijos narė, ji melavo. Net V. Landsbergis atsisakė jos naudai kandidatuoti į Prezidentus. Konservatoriai ją iškėlė kandidate į Prezidentus ir ji puikiai laimėjo. Taip, gerbiemieji konservatoriai, nebūkite tokie veidmainiai, kokie... Pasitaisykite! Artėja Velykos – prisikėlimo metas. Nukelkite šito savo melo, fariziejiskumo... Matykite žmoguje vieną kartą, ne savame žmoguje, ir kitos frakcijos žmoguje nors trupinėlį gėrio!

Taip pat norėčiau pasakyti kelias mintis apie Seimo Pirmininko pavaduotojus. Reikėtų ryžtis, kad kiekvienos frakcijos seniūnas turėtų būti ir Seimo Pirmininko pavaduotojas, tai yra valdybos narys. Mes priimtume daug kolegialesnių sprendimų, darnos būtų daugiau Seime. Čia tikrai nebūtų didelės problemos.

Kai dėl gerbiamos I. Šiaulienės, man irgi teko lemtis praeitą kadenciją būti frakcijos seniūnu, nemažą laikotarpį darbuotis praeitoje kadencijoje su ja. Tikrai žmogus sukalbamas, nepasipūtęs, skirtingai nei konservatoriai, ne arogantiškas, skirtingai nei konservatoriai, tikrai dalykiškas žmogus, todėl aš už ją ir balsuosiu.

PIRMININKAS. Ačiū, Petrai, bet reikėtų vengti asmeniškumų.

Kolegos, keturi – už, keturi – prieš.

Už – J. Narkevičius. Nėra. Tada J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, manau, kad mes visi čia Seimo nariai: ir tie, kurie tik pradėjo šią kadenciją, ir tie, kurie dirbame „Šeši plius“, pakankamai pažįstame Ireną ir tikrai neturėjome didelių priekaištų dėl darbo, bendravimo, mūsų Seimo veiklos organizavimo. Dažnai turėjome tam tikrą atramą, paspirtį ir geros darbinės nuotaikos sukūrimo iniciatyvą būtent iš I. Šiaulienės.

Todėl tikrai kviečiu įvertinti tą, ką žmogus gali duoti, kuo gali dalintis su kitu ir prisidėti prie mūsų veiklos. Taip, tas 40-ies metų šešėliukas, kurį čia paryškino mūsų opozicijos frakcijos, jis lydi, turbūt ir lydės Ireną. Tai nėra kokia nors aktyvi, prieš žmogų nukreipta veikla, popierinis darbas, kuris pasilieka istorijoje. Todėl net ir tą turėdami omeny manau, kad šiandien galime ramia sąžine ateiti prie rinkimų urnos ir atiduoti savo balsą už I. Šiaulienę.

Mes kalbame apie tai, ką norime padaryti gero Lietuvai, valstybei, mūsų žmonėms, žvelgdami į šiandieną, į ateitį. Ir Irena tikrai turi daug savybių, kuriomis galėtų tą mūsų darbą sustiprinti. Čia buvo įvardinta ir diplomatija, ir organizuotumas, ir žmogiškas bendravimas. Todėl aš ypač kreipiuosi į oponentus, kurie turi teisę dar kartą paryškinti tuos istorijos faktus, bet, kada mes kalbame apie mūsų šiandienos darbą ir judėjimą į priekį, tikrai neturėtų sutrukdyti ją paskirti Seimo vicepirmininke. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Užsirašiau kalbėti prieš ne dėl to, kad ką nors kritiškai norėčiau pasakyti apie kandidatę kaip apie žmogų. Priešingai, apie asmenines jos savybes galėčiau pasakyti daug ir gražių žodžių, apie jos korektišką bendravimą politinėje bendruomenėje ir t. t.

Bet pirmiausia prieš aš balsuosiu, nes manau, kad absoliučiai nereikalingas dar vienas Seimo Pirmininko pavaduotojas. Puikiausiai pasidalina darbais dabartiniai pirmininko pavaduotojai ir, manau, gan dirbtinai reiks ieškoti sričių dalinimo, kad būtų pateisintas dar vieno pavaduotojo egzistavimas.

Kitas dalykas. Vis dėlto socialdemokratai po tų kelių nesėkmingų Seimo Pirmininko pavaduotojų teikimo galėjo susiprasti ir sakyti: nors buvo įsipareigojimai koalicijai, susimovėme su tais teikimais ir atsiprašome, nebepretenduosime, nebedidinsime Seimo kanceliarijos išlaidų. Gaila, kad nesubręsta tokiame sprendimui.

Vis dėlto, jeigu kalbėtume apie pačią kandidatę, ji pati pasakė čia, iš tribūnos: „Esu žmogus iš praeities.“ Tai vis dėlto formuojant Seimo vadovybę gal labiau reikėtų žvelgti į ateitį, o ne į praeitį, ne į tuos komjaunimo ar dar senesnius laikus ir kitokį signalą duoti visuomenei.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, iš tiesų, kaip žmogus ne iš praeities noriu pasakyti, kad, deja, mūsų valstybė turėjo įvairią praeitį, ir praeitis, režimas, kuris buvo praeityje, santykiai, kurie buvo praeityje, nereiškia, kad mes tuo pagrindu visada turime skaldytis ir nuolat tą takoskyrą brėžti tarp žmonių. Visi buvo praeitis ir čia nelabai korektiška taip elgtis – ir Prezidentė įtraukiama, po to atsiranda pagrindo... ir vėl mes čia skaldomės.

Dabar iš tikrųjų ponios I. Šiaulienės kandidatūrai aš kviečiu pritarti vien dėlto, kad sutelktume mūsų Seimą ne tik į nacionalinio saugumo dalykus, nes laukia reforma socialinėje srityje, švietimo srityje, valstybės tarnyboje, ir čia, deja, kol kas bendro sutarimo nedaug. Aš manau, kad po-

nia I. Šiaulienė galėtų konsoliduoti ir savo frakciją, ir galbūt prisidėti prie viso Seimo konsolidavimo, ir pagaliau imtis konstruktyvaus darbo.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – kolega T. Langaitis. Prašau.

T. LANGAITIS (*TS-LKDF*). Mums visiems rūpi Seimo reputacija, gerbiami kolegos, aš atsiprašau, jei tai nuskambės ne visai diplomatiškai, ir prašau gerbiamos Irenos to nepriimti asmeniškai. Bet Seimo reputacijos aspektu, ar mes nuo vilko ant meškos neužlipsime? Seimo vicepirmininko disertacijos tema yra „Lietuvos komjaunimas – Komunistų partijos pagalbininkas kovojant už socialistinės revoliucijos pergalę ir jos stiprinimą Lietuvoje 1940–1941 metais“, o darbo vadovas – M. Burokevičius. Žmogus, kuris buvo apkaltintas 1991 metais rengus sąmokslą nuversti nepriklausomos Lietuvos valdžią, sunkių kūno sužalojimų organizavimu ir bendrininkavimu įvykdžius tyčinę žmogžudystę, buvo nuteistas kalėti 12 metų kalėjimo. Kandidatė sakė: „Esu žmogus iš praeities.“ Balsuodami už, mes dar vieną kartą parodysime, kad esame žmonės iš praeities. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš kažkada ėjau šias pareigas, gerokai laiko jau prabėgo, atrodo, 17 metų tuoj bus nuo to laiko. Taip pat buvau pirmą kadenciją atėjęs, jaunas, energingas. Bet žvelgdamas iš šios dienos retrospektyvos aš manau, kad parlamentas yra ta vieta, kur žmonės, ypač vadovai, parlamento vadovai, komitetų vadovai turi būti parlamentariai su patirtimi. O gerbiama Irena daugiausia turi patirties.

Klausydamasis jaunųjų kolegų, kurie dar vos spėjo apšilti kojas ir bando renovuoti, mažinti Seimo narių skaičių, pertvarkyti institucijas, aš siūlyčiau jiems tiesiog šiek tiek lukterėti, sukaupti tos parlamentinės išminties, o tada jau devynis kartus atmatavus rėžti. Ką tik kalbėjęs kolega iš dešinės, aš nematau, kad jūs buvote importuotas po 1991 metų čia, į Lietuvą, atgavus Lietuvai nepriklausomybę. Manau, jūs turėjote ir tėvus, ir partijos lyderius, kurie tuo metu galbūt vieni buvo komjaunuoliai, kiti – komunistai, vieni dirbo su M. Burokevičiumi, kiti ne. Tai yra mūsų valstybės istorija, mūsų valstybės praeitis. Aš manau, tie žmonės dirbo, kaip jau P. Gražulis minėjo, ir ponia Prezidentė, ir daugelis kitų aktyvių žmonių: vieni dirbo komjaunime, kiti dirbo kitose partinėse struktūrose, nes kitaip nebuvo galima tikėtis tarnyboje eiti aukštas pareigas tiek universitete, tiek kažkur. Bet visi dirbo Lietuvai. Todėl aš siūlau įvertinti tai, kad jūs nesate importuoti iš kažkur kitur į Lietuvą, atgavus nepriklausomybę. Ačiū. Ir balsuoti už Ireną.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – R. Žilinskas.

R. ŽILINSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, mano galva, Irena labai talentinga politikė ir ją už tai iš tiesų labai gerbiu. Bet man čia iškilo toks klausimas, kurį norėčiau užduoti tęsdamas E. Gentvilo mintį J. Oleko žodžiais: „Ką mes norime gero nuveikti Lietuvos žmonėms?“ Šios kadencijos Seimas, valdantieji, kadencijos pradžioje įaudrino Lietuvos žmones sudarydami įspūdį, kad Seimas yra švaistūnų ir latrų susibūrimas ir dėl to vertybė turėtų būti dora ir taupumas. Uždraudėme alkoholį Seimo kavinėse, atėmėme iš Seimo vicepirmininkų automobilius, neva taupydami, nors dabar tie patys vairuotojai ir tie patys automobiliai Seimo garaže yra žemo starto pozicijoje, kada iš kurio nors Seimo vicepirmininko biuro jiems bus paskambinta ir pasakyta prisistatyti kokiu nors adresu. Ir viskas. Pasibaigė visas taupumas ir visas doros, blai-vybės diegimas Seime.

Tai savo pasisakymą, ragindamas balsuoti prieš, norėčiau iš tiesų pabaigti žodžiais iš praeities: „Darbais, o ne žodžiais mes Tėvynę mylime, gerbiamieji.“

PIRMININKAS. Ačiū. Už – kolega V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS. (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Pažįstu I. Šiaulienę nuo 2000 metų, kai pirmą kartą patekau į Seimą. Teko daug bendrauti ir kartu būti valdančiojoje koalicijoje, ir šiaip, kaip kolegę, žmogų, vertinu labai teigiamai. Sakyčiau, tai labai tolerantiškas žmogus ir visada galime rasti su ja kompromisą, išspręsti klausimą be jokių, sakykime, ambicijų, kitokių nesveikų nuotai-kų jai niekada nebūna. Apskritai moterys valdžiai suteikia švelnumo, tolerancijos. Tiesa, ne visos galbūt mūsų Seime, bet Irena tikrai tą padarys ir siūlyčiau tikrai pritarti Irenos kandidatūrai. Tai žmogus, kuris ne tik mūsų frakcijai, mūsų koalicijai, visam Seimui padės spręsti, tikrai nepagadins mūsų Seimo darbo, o tik pridės mums teigiamų dalykų. Todėl siūlau balsuoti už. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Aš iš tikrųjų nenoriu pasisakyti prieš I. Šiaulienę, aš noriu pasisakyti už R. Budbergytę. Aš iki šiol nesuprantu, kodėl žmogus su vakarietiška patirtimi, tikras profesionalas sėdi ant atsarginio žaidėjų suolelio Socialdemokratų partijoje ir jai nesuteikiama atsakomybė eiti aukščiausias pareigas. Toks komentaras.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamieji kolegos, visi dabar pasisakėme. Žinote, kad privalomas slaptas balsavimas. Turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Jisai įprastas. Dėl Seimo nutarimo „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIP-545 priėmimo. Yra trys pozicijos: už, prieš, susilaikoma. Paliekaite tą, kokią nuomonę išreiškiate. Jeigu norite už, tai išbraukiate „prieš“ ir „susilaikoma“. Kolegos, ar galime pritarti projektui? Ačiū, pritarta. Balsų skaičiavimo komisija pagal Statuto 119 straipsnį: A. Ažubalis, V. Ažuolas, K. Bartkevičius, J. Baublys, A. Butkevičius ir M. Mackevičius. Kviečiu balsų skaičiavimo komisiją pradėti darbą. (*Balsai salėje*)

Balsavimo pradžia 11 val. 5 min., po 3 minučių. Komisiją prašyčiau jau pradėti darbą. Pabai-ga 11 val. 25 min. Kitaip sakant, 5 minutės prieš 11 val. 30 min. renkamės į posėdį.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, prašome sėstis į vietas. Tęsiame Seimo posėdį.

Kviečiu registruotis. Registracija pradėta. Gerbiamieji kolegos, kviečiu registruotis. Slapto balsavimo laikas baigėsi. Registracija. Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 67 Seimo nariai.

11.25 val.

Civilinio proceso kodekso 1, 423², 423³ ir 423⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3752(4) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3752. Kviečiu S. Šedbarą. Nėra S. Šedbaro? Gal J. Sabatauskas gali? Gerbiamasis Juliau? Gerbiamasis Juliau Sabatauskai, Civilinio proceso kodekso pataisos. Nėra gerbiamąjo kolegos S. Šedbaro, gal jūs galite? Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas.

Einame pastraipsniui. Priėmimas. Yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė, manau, kad galime pritarti. Dėl 2 straipsnio taip pat Teisės departamento pastaba. Taip pat komitetas pritarė. Galime pritarti, kolegos? Dar viena pastaba, kuriai taip pat Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė. Ir trečioji pastaba – Seimo narių I. Šimonytės ir A. Bilotaitės. Jai komitetas pritarė, bet suteikiu žodį kolegei I. Šimonytei. Prašau pristatyti pataisą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Iš esmės tas pasiūlymas yra įregistruotas atsižvelgiant į Teisės departamento pastabą, kuri sukritikavo anksčiau mūsų Audito komiteto pateiktą pasiūlymą Civilinio proceso kodekse nustatyti procentinį žyminį mokestį tais atvejais, kada ieškiniai yra pateikiami jau po nugalėtojo išaiškinimo.

Turiu pasakyti, kad aš nesu labai patenkinta, kad mums su Agne teko šitą pasiūlymą įregistruoti. Iš esmės tai buvo diskusijų su Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariais ir Teisės departamentu rezultatas. Buvo pasiūlytas sprendimas, kad būtų įregistruotos absoliučios baudos. Taip, iš dalies problemą, tą, kurią mes norime spręsti, tai yra tai, kad didelių verčių konkursuose nepagrįstas skundaliojimas iš tikrųjų sukelia labai daug problemų tuos projektus įgyvendinant, ypač po to, kai nugalėtojas yra išaiškintas... Bet vis dėlto, kadangi teismai turi teisę nustatyti depozitus, kurie turėtų būti įmokėti tokiu atveju, jeigu, aišku, tinkamai būtų pagrįstas toks reikalavimas, tai mes įregistravome pakeitimą tos savo pradinės minties, kur siūlome didesnius žyminius mokesčius tada, kada yra teikiamas skundas jau po nugalėtojo išaiškinimo, bet tie žyminiai mokesčiai yra siūlomi nustatyti absoliučia suma, atsižvelgiant į teisininkų pasipiktinimą mūsų buvusiu pasiūlymu. Tokia pasiūlymo esmė.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji kolege, bet mums vis tiek reikia 29 balsų. Gal bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsas salėje: „Galime.“*) Ne. Tada balsuojame, ar yra 29 Seimo nariai, kurie

pritaria šitos pataisos pateikimui. Balsavimas pradėtas. Reikia 29 Seimo narių. Tie, kas pritaria, balsuoja už. Čia dėl to, kad svarstytume pataisą. Yra. Ačiū.

Dabar komiteto nuomonė. Gerbiamasis pirmininke, komitetas pritarė, taip supratau?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji kolegė I. Šimonytė iš tikrųjų kartu su kita kolege pateikė siūlymus, kurie, pirma, diferencijuoja visus atvejus pagal Civilinio proceso kodekso numatytus atvejus. Kaip matote, dėl kiekvieno ginčo yra tam tikrais atvejais daug didesnis žyminis mokestis, kuris jau siekia tūkstančius eurų, ir kaip tik šitas pasiūlymas yra atsiliepimas į Teisės departamento pastabą, kuriai Seimas jau pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra norinčių kalbėti prieš? Prieš – A. Skardžius. Prašom, kolega.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš niekaip nesuprantu šių dviejų labai gerbiamų kolegų, ką jos daro su mūsų noru pakeisti viešųjų pirkimų sistemą. 2011 metais, aš manau, viena iš jų dalyvavo tikrai tame, kad atsirastų vidaus sandoriai. Praėjusiame plenariniame posėdyje nubalsavome už tai, kad vidaus sandoriams būtų dar leidžiama dvejus metus, iki 2018 metų pradžios, egzistuoti, dabar siūloma...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Čia su sandoriais niekaip nesusiję.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Dabar siūloma... Su viešųjų pirkimų procedūra. Gerbiamasis kolega, aš turiu dvi minutes ir prašau man netrukdyti. Štai, 2 % nuo vertės mes numatėme. Pažiūrėkite, kokios ten yra vertės! Jeigu yra 5 mln., tarptautinių pirkimų vertės ribos yra 5 mln. eurų, tai, nustatčius ribas 115 tūkst. eurų (tik tokias ribas), ką mes norime paslėpti? Mes norime, kad europiniai pinigai būtų nepanaudojami, kad būtų niekam nereikšmingos 15 tūkst. ribos, prie dešimčių mln. eurų lubos nustatytos. Ką mes norime ten dangstyti? Ekonomikos komitetas vienbalsiai, svarstydamas dvejus metus šį projektą, nubalsavo už tai, kad turi būti adekvačios sankcijos. 2 % nuo vertės, ir viskas. Vėl jūs bandote kišti pagalius.

Gerbiamoji kolege, jūs tikrai verčiate grįžti į tą bananų valstybę, į kurią jūs mus ištūmėte prieš dvi kadencijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, prašome be stiprių pasakymų, būtų geriau. Gerbiamieji kolegos, turime balsuoti. Kas pritaria I. Šimonytės, A. Bilotaitės pataisai, kuriai, primenu, pritarė ir komitetas, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Dėl pataisos dėl 2 straipsnio balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 93 Seimo nariai: už – 51, prieš – 20, susilaikė 22. Pritarta. Dėl vedimo tvarkos, taip? Pastaba? Prašom. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš po balsavimo norėčiau kolegai tik pastabą. Noriu priminti, kad pats kolega nebalsavo už vidaus sandorių uždraudimą. Tai man atrodo, kad čia tiesiog yra komiška sakyti savo kritiką tiems kolegoms, kurie būtent siūlė 2 % ir tą patį vidaus sandorių uždraudimą. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš noriu pasakyti, kad už vidaus sandorius balsavau, už draudimą visame viešajame sektoriuje. Ypač valstybės įmonėms, valstybės valdomoms įmonėms, dėl kurių ir buvo padaryti 2011 metais šie sandoriai. Padarytos skylės, kad galima būtų viešuosius finansus plauti. Savivaldybėms, taip. Savivaldybėms mes bendru sutarimu, sakykime, dauguma Seimo narių balsų palikome šią teisę. Jeigu jie blogai elgsis, uždrausime mes jiems po tam tikro laiko. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, nėra norinčių kalbėti už ir prieš. Gal galime pritarti visam 2 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Viskas. Ačiū, gerbiamasis pirmininke.

Ar galime pritarti 3 straipsniui? Nėra pataisų? Galime. 4 straipsnis. Galime pritarti? Galime. Ačiū. 5 straipsnis. Galime pritarti?

6 straipsnis dėl įsigaliojimo. Galime pritarti? Ačiū.

Dėl viso įstatymo projekto už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad iš tikrųjų yra patobulintas įstatymas, užlopyta daug skylių, kuriomis buvo piktnaudžiaujama. Be abejonės, yra likę daug esminių, bet tai prieštarautų Europos Sąjungos reikalavimams. Buvo teikiama, kad jeigu įmonė, kuri vykdo statybas ir neturi savo darbuotojų, negali savo pajėgomis atlikti daugiau kaip 50 % darbų,

tokiu atveju negali dalyvauti statybos darbų konkurse. Bet buvo atsisakyta nuostatos, nes tai prieštarauja Europos Sąjungos direktyvoms. Manau, todėl laimi daugelis kompanijų, kurios iš viso turi tik juridines kontorąs ir paskui darbus perskirsto. Bet reikėtų ateityje galvoti, gal net Europos Sąjungos lygmeniu apie tokį klausimą, kaip išvengti tokių sandorių. Bet iš principo aš manau, ką galėjo Seimas ir Seimo nariai, tą padarė. Siūlau balsuoti už šį įstatymą.

PIRMININKAS. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Išties gaila, kad kolegų tiesiog neturėjo laiko susipažinti su būtent ta pataisa, kuri vėl leis mums vilkinti europinių pinigų panaudojimą, skiriant juos gamybos priemonėms, investicijoms pritraukti sudarant sąlygas. Vėl bus galima kvailioti, apskundžiant arba tiesiog iš to uždirbant nesąžiningiems konkursų dalyviams. Kadangi nustatyta juokingai maža 15 tūkst. riba, tai ar mes norime, kad viešieji pirkimai būtų skaidrūs ir būtų adekvačios sankcijos numatytos, ar mes norime vėlgi likti su tokiomis juokingomis sankcijomis? Tai gal kas iš to uždarbiauja, gal kas iš Seimo narių atstovauja tiems, tikrai aš nenorėčiau taip galvoti ir įtarti, bet tiesiog siūlyčiau bent jau įsigilinus priimti tokius svarbius įstatymus ir vis dėlto įsiklausyti į pagrindinį komitetą, kuris, beje, svarstė ir prie anos Vyriausybės, ir prie šitos persvarstė iš naujo viešųjų pirkimų teisinio reglamentavimo direktyvų perkėlimą į nacionalinę teisę. Gerbiamieji kolegų, negaliu dėl tos priimtos pataisos, kurią siūlė dvi antikorupcinės kolegės iš dešinės, balsuoti, už tokias neproporcingas sankcijas. Aš labai jūsų atsiprašau. Balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegų, balsuojame dėl Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3752. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kolegų, kviečiu sėsti į savo vietas.

Šio įstatymo priėmimas

Gerbiamieji kolegų, balsavo 101 Seimo narys: už – 72, prieš – 6, susilaikė 23. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-3752) priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIIP-545 (priėmimo tęsinys)

Gerbiamieji kolegų, grįžtame prie ankstesnio mūsų klausimo – prie Seimo nutarimo „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Skaitau balsų skaičiavimo protokolą. „Iš viso išduota 116 biuletenių; rasta biuletenių – 116; galiojančių – 107; negaliojančių – 9. Už – 73, prieš – 21, susilaikė 13. Balsų skaičiavimo grupės pirmininkas A. Butkevičius. Posėdžio pirmininkas G. Kirkilas.“ Sveikiname Ireną, Seimo nutarimas „Dėl Irenos Šiaulienės išrinkimo Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIIP-545) priimtas. (*Gongas*) Sveikiname I. Šiaulienę. (*Plojimai*)

Prašom. Žodis I. Šiaulienėi.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū posėdžio pirmininkui ir dėkoju visiems kolegoms, kurie išreiškėte savo nuomonę, poziciją. Pažadu turėti kantrumo, kentėti, mylėti. Ačiū.

11.39 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4453(2)ES (svarstymas)

PIRMININKAS. Ačiū Irenai. Kolegų, kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4453. Svarstymas. Kviečiu V. Vingrienę į tribūną. Prašom, kolege.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, įstatymo pakeitimo įstatymo projekto tikslas – įpareigoti apskaityti teikiamas atliekas, tiek pavojingas, tiek nepavojingas. Šiuo metu trūksta pakankamai informacijos, todėl šio pakeitimo tikslas – suteikti reikalavimą, kad būtų apskaitomos atliekos tiek importuotojų, tiek ir tarp tarpininkų. Aplinkos apsaugos komitete svarstant šį projektą pritarta vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, yra kolegos Seimo nario K. Mažeikos pataisa, kuriai komitetas pritarė iš dalies. Bet tam, kad būtų pateikta, turime turėti 10 Seimo narių. Ar yra 10 Seimo narių, kurie pritaria K. Mažeikos pataisai? Prašom pakelti rankas. Vienas, du, trys, keturi, penki, šeši, septyni, aštuoni, devyni... Yra.

Kolega K. Mažeika turėtų pristatyti. Prašom. Bet jo nėra. Gal pirmininkė gali? Gal jūs, kolege, galite?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Pataisos tikslas buvo nustatyti įsigaliojimo datą, t. y. 2018 m. sausio 1 d., ir parengti poįstatyminius teisės aktus iki įstatymo įsigaliojimo datos, t. y. iki 2017 m. gruodžio 30 d. Toks pataisos tikslas buvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetas pritarė iš dalies?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip, komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto siūlymui? Galime. Ačiū.

Balsuojame po svarstymo. Nėra norinčių kalbėti. Mačiau, kad nėra norinčių kalbėti. Po svarstymo kas pritariate? Atsiprašau. Kolega P. Saudargas norėjo kalbėti. Prašom, už.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Taip, iš tiesų šiam konkrečiam įstatymo projektui tikrai reiktų pritarti. Dabar tiek ir pavojingos, bet tiek ir nepavojingos – įvairios atliekos turėtų būti apskaitomos tų įmonių, kurios užsiima ir tvarkymu, ir pervežimu, ir perdirbimu. Turėtų tą daryti. Tačiau, jeigu mane girdėtų Aplinkos ministerijos pareigūnai, tai norėčiau jiems perduoti, nes pastaruoju metu, man atrodo, tarp Aplinkos ministerijos ir parlamento abipusio ryšio ir girdėjimo nelabai yra, kad apskritai atliekų kiekio ir srautų tiek susiskaiciavimas, kiek yra dabar, tiek prognozavimas ateičiai yra labai miglotas. Kartais Vyriausybė ir atsakingos ministerijos nesusitaria tarpusavyje, kiek yra. O priimant sprendimus dėl tam tikrų labai svarbių objektų, tiek Kaune, tiek Vilniuje statyti atliekų deginimo gamyklas, kogeneracines, tai žmonės laukia tų sprendimų. Tai yra labai jautrūs bendruomenėms sprendimai ir jie priklauso būtent nuo atliekų prognozuojamo kiekio tikslumo. Mielieji kolegos, susiskaiciuokite vieną dieną savo atliekas. Čia tokio bendro pobūdžio pastaba. Dėkui.

O įstatymui siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIIP-4453 po svarstymo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 92 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymo projektui Nr. XIIP-4453 po svarstymo pritarta.

11.43 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 7, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 50¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-336(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-5a klausimas – Branduolinės energijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-336(2)ES. Svarstymas. Kviečiu V. Poderį į tribūną. Prašom, gerbiamas kolega.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiamasis pirmininke, mielieji kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė minėtą įstatymą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar nepabėkite, gerbiamas kolega, yra Teisės departamento pastaba dėl 8 straipsnio, kuriai komitetas nepritarė.

V. PODERYS (LVŽSF). Taip, šis straipsnis buvo apsvarstytas ir keliama problema dėl to, kad Valstybės saugumo departamentas neturės pakankamai įtakos tikrinant asmenų patikimumą. Tai

ta įtaka nesumažėja, nes, matyt, teisininkai nepasižiūrėjo, kad 36 straipsnio 1 dalyje ta problema yra išsprendžiama. Todėl buvo nepritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Po svarstymo vienas už, vienas prieš. A. Skardžius – už. Prašom. Nėra A. Skardžiaus, prieš nėra. Gal bendru sutarimu galime pritarti po svarstymo? Galime. Ačiū, pritarta.

11.45 val.

Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 4, 5, 6, 10, 12, 16, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 47, 48 straipsnių ir penktojo skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹, 24¹, 26¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-337(2)ES (svarstymas)

Kitas 1-5b klausimas – taip pat Branduolinės saugos kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-337(2)ES. Taip pat V. Poderys. Svarstymas.

V. PODERYS (LVŽSF). Ekonomikos komitetas apsvarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Dėl motyvų taip pat nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

11.45 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 321 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-338(2) (svarstymas)

Kitas 1-5c klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 321 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-338(2). Gerbiamasis kolega, J. Sabatauskas turėtų. Ar yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariai? Ar turime Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių? Atsiprašau, bet pagal Statutą turėtume taip. Gerai. Prašom pristatyti, jeigu jūs žinote.

V. PODERYS (LVŽSF). Ekonomikos komiteto nuomonė yra ta, kad tiesiog pritariame bendru sutarimu. Tokia buvo mūsų išvada pagrindiniam komitetui.

PIRMININKAS. Pritariate pagrindiniam komitetui, taip?

V. PODERYS (LVŽSF). Mūsų išvada. Pagrindinis buvo Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

PIRMININKAS. Taip, taip. Gerbiamasis kolega V. Gailius, matau, yra iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Gal galėtumėte komiteto nuomonę? Labai kažkaip komiteto nariai nenori lankyti Seimo posėdžių, išskyrus jus. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, jam pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, ar yra norinčių kalbėti dėl motyvų? Nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.47 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-392(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-392(2). Pranešėjas – kolega R. J. Dagys. Prašom, kolega. Svarstymas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, komitetas apsvarstė įstatymo projektą, kurio trumpa esmė – galimybė gauti biuletenį vaiko priežiūrai, neįgaliam vaikui ir seneliams, ne tik ki-tiems šeimos nariams. Atsižvelgė į Teisės departamento ir Europos Sąjungos teisės departamento pastabas, pastabų neturėjo ir bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Kviečiu į tribūną kolegą R. Šarknicką kalbėti. Neturime. Atsisako kalbėti.

Dėl motyvų. Nėra norinčių dėl motyvų. Gal galime bendru sutarimu? Balsuojame. Balsuoti norite, gerai. Kas palaikote įstatymo projektą Nr. XIIIIP-392 po svarstymo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 95 Seimo nariai, visi už. Pritarėme po svarstymo.

11.49 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4840(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4840(3). Taip pat kolega R. J. Dagys. Prašom. Svarstymas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, kitas įstatymo projektas, kuris leistų mums perskaičiuoti vaiko, spręstų klausimą motinų, kurios turi pametinukus, kad būtų skaičiuojama jiems, gautų didesnes išmokas dėl to, kad mes pakėlėme kompensuojamas išmokas motinoms. Tai toms, kurios jau buvo atostogose, kad joms būtų skaičiuojama nuo naujos ribos. Komitetas patobulino įstatymo projektą, suredagavo pagal siūlomas pataisas ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių kalbėti dėl viso. Dėl motyvų. Nėra norinčių. Bendru sutarimu galime pritarti?

Ačiū. Pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

11.50 val.

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3970 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Žemės reformos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3970. Kviečiu į tribūną kolegą P. Čimbarą. Prašom, kolega. Taip pat svarstymas.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kaimo reikalų komitetas apsvarstė ir priėmė sprendimą atsižvelgdamas į Vyriausybės, Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktas pastabas ir pasiūlymus grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu, kad grąžiname iniciatoriams? Ačiū. Pritarta.

Gerbiami kolegos, pereiname prie darbotvarkės 1-9 klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Mantą Adomėną patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIIP-536. Kviečiu pranešėją A. Širinskienę. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Kur yra kolegė A. Širinskienė? Kolegos, ar galime atidėti, kol ateis pranešėja?

11.52 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4688 (pateikimas)

Pereiname prie 1-11 klausimo – Žemės įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Kviečiu pateikti kolegą A. Palionį. Pateikimas.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pateikti Žemės įstatymo projekto 9 straipsnio pakeitimą. Šiuo metu galiojanti Žemės įstatymo redakcija leidžia be aukciono išnuomotų valstybinės žemės sklypų nuomotojams keisti žemės sklypų paskirtį. Kaip dažnai būna, keičiant žemės sklypų paskirtį, jos vertė yra padidinama ir naudojama, pažeidžiant viešuosius interesus, ne pagal tikslą, kuriam ji buvo išnuomota. Praktikoje (ne kartą tai konstatavo ir Valstybės kontrolė) be aukciono išnuomojamas kur kas didesnis valstybės žemės sklypas, nei reikalingas statiniams ar įrenginiams naudoti. Pakeitus valstybinės žemės sklypo paskirtį, tokia žemės sklype toliau vykdoma ūkinė komercinė veikla, investiciniai projektai, statomi nauji pastatai. Tokiu būdu rinkoje iškraipoma konkurencija, kai vieni ūkio subjektai tokiais veiksmais įsigyja konkurencinį pranašumą prieš kitus ūkio subjektus.

Siekiant išvengti tokios situacijos, kai išnuomos valstybinės žemės paskirtis keičiama ir toliau valstybinė žemė naudojama visai kitam tikslui nei buvo išnuomota, įstatymo projektu siūlau nustatyti, jog be aukciono išnuomos valstybinės žemės paskirtis negali būti keičiama. Žemės sklypo paskirtis gali būti keičiama tik teisės aktų nustatyta tvarka, išgijus valstybinės žemės sklypą už rinkos kainą.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti kolega J. Narkevičius. Prašau, Jaroslavai.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kolega, jūs paminėjote dabar apie žemę, kuri yra nuomojama ne aukciono būdu, ir negalimybę pakeisti paskirtį. Atvirkštinis variantas. Yra nuosavybė pastatas arba to pastato likutis, ir bandoma suformuoti sklypą minimaliai, kad būtų galima eksploatuoti tą pastatą pagal paskirtį, tačiau šiuo metu tai daryti yra trukdoma ir neįmanoma. Ar nemanote, kad reikėtų jūsų pateikimą praplėsti tokia pastaba, kad tiems, kurie turi galimybę vykdyti veiklą, nebūtų trukdžių išnuomoti šalia pastato pastato naudojimui reikiama žemė? Ačiū.

A. PALIONIS (LSDPF). Aš manau, jeigu pažiūrėtume, iš kur tie trukdžiai atsiranda, tai yra suinteresuotos pusės tuo žemės sklypu, jeigu pažiūrėtume, kas vyktų toliau, kodėl dabartinis pastato savininkas susiduria su sunkumais. Bet jeigu mes priimtume šitą projektą, kad žemė išnuomota ir jos paskirtis yra pagal dabartinę pastato paskirtį, ir jos nebus galima keisti, tai net ir nebus tų suinteresuotų kitų pusių, kurios trukdys jums savo pastatui suformuoti sklypą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Dėl motyvų yra vienas už, prieš kol kas nėra. Kolega P. Urbšys – už. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, atkreipkite dėmesį, čia yra labai svarbus projektas. Iki šios dienos verslininkai gali išsinuomoti valstybinę žemę komercinėje paklausioje vietoje su pastatais, keisti pastatų paskirtį ir tokiu būdu užgrobti valdišką žemę ir pasidaryti sau asmeninę naudą. Šita pataisa vis dėlto apribotų galimybes igijus pastatus juos panaudoti ne pagal paskirtį ir aiškiau apibrėžtų įstatyme, kas yra galima, kas yra negalima. Tai būtų aiškumas ir verslininkams, ir valstybinėms institucijoms, kaip jos turėtų reaguoti. Kai dabar nėra aiškios situacijos, tai mes susiduriame su pasekmėmis, kai stabdomos investicijos, gali piktnaudžiauti valstybinės institucijos arba gali piktnaudžiauti verslas.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-4688 po pateikimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos! Prašau susikaupti, įdėmiai sekti mūsų svarstymus ir balsuoti. Dabar balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-4688.

Gerbiami kolegos, balsavo 94 Seimo nariai: už – 79, prieš nėra, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Kaimo reikalų komitetas. Galime pritarti? Pritarta. Papildomų reikia? Nereikia. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną.

11.57 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Mantą Adomėną patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIIIIP-536 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, yra pranešėja kolegė A. Širinskienė. Ir mes grįžtame prie 1-9 klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Mantą Adomėną patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIIIIP-536. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašau, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Generalinis prokuroras sausio 9 dieną kreipėsi į Seimą prašydamas leisti patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį M. Adomėną baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Komisija, kuri buvo Seimo sudaryta, 2017 m. balandžio 4 d. posėdyje išanalizavo Generalinės prokuratūros rašte nurodytas aplinkybes. Pagal pateiktą informaciją Seimo narys M. Adomėnas privataus kaltinimo tvarka yra įtariamas veikla, už kurią numatyta atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 154 straipsnį dėl šmeižimo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Seimo statuto nuostatomis ir kitais teisės aktais, tolesnis privataus kaltinimo procesas perduodant bylą nagrinėti teisiamajame posėdyje, kur būtų nustatyta suinteresuotų asmenų procesinė padėtis, yra negalimas negavus Seimo sutikimo patraukti jį baudžiamojon atsakomybėn. Komisija, vadovaudamasi tiek Seimo statutu, tiek Lietuvos Respublikos Seimo laikinųjų komisijų įstatymu, priėmė sprendimą siūlyti Seimui duoti sutikimą Lietuvos Respublikos Seimo narį M. Adomėną patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Jūsų nori paklausti keletas kolegų Seimo narių. Pirminasis klausia M. Majauskas.

Prieš tai pranešu, kad toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų dažnai diskutuojame apie tai, jog Seimo nariams nederėtų slėptis už tokių privilegijų kaip imunitetas. Bet puikiai suprantame, kad, norint pakeisti šią situaciją, matyt, reikėtų keisti ne vieną Konstitucijos straipsnį, tas užtruktų nemažai laiko, ir dar klausimas, ar vis dėlto pavyktų. Ar negalvojate, jog derėtų pasižiūrėti galimybę keisti Seimo statuto 23 straipsnio 6 dalį ir nustatyti, kad jeigu komisija pritaria panaikinti neliečiamybę, užtektų posėdyje dalyvaujančių Seimo narių daugumos, o ne visų Seimo narių daugumos? Tokiu būdu paprastinti tas procedūras panaikinti neliečiamybę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų būtų galima diskutuoti, tačiau vienas dalykas, kuris yra įvertintinas, yra tai, kad sprendimas, kurį priimame, suvaržo to Seimo nario teisę remtis imunitetu, todėl aš manau, kad ir atsirado Statute nuostata, kad yra reikalinga kvalifikuota balsų dauguma. Tačiau tai yra mūsų sprendimas. Mes galime tą balsų daugumą mažinti. Faktiškai manau, kad būtų galima pritarti.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama pranešėja, norėjau paklausti. Prieš tai buvusios komisijos nuostata buvo neleisti patraukti M. Adomėno baudžiamojon atsakomybėn, ši komisija apsisprendžia leisti arba siūlyti leisti. Ar galėtumėte aiškiai išvardinti keletą principinių argumentų, kodėl komisija šį kartą, nepaisant to, kad frakcijų sudėtis buvo tokia pati, apsisprendžia skirtingai? Dėkui.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog komisijos posėdžio metu mes atkreipėme dėmesį į tą aplinkybę, kad yra privatus kaltinimas. Buvo užduodami klausimai prokuratūros atstovui, kiek prokuratūra gali priimti sprendimą kreiptis ar nesikreipti į teismą. Taip, mes vertinome, ar prokuratūra politikuoja. Iš tikrųjų mums buvo paaiškinta, kad, kada yra privataus kaltinimo tvarka ir yra priimtas teismo nutarimas toliau tęsti bylą, prokuratūra iš esmės neturi jokios galimybės nesikreipti į Seimą ir neprašyti naikinti. Šiuo atveju buvo vertintas tas aspektas.

Kitas aspektas, į kurį komisijos nariai taip pat atkreipė dėmesį, yra tas, kad skundas dėl šmeižto buvo gautas 2016 m. gegužės 9 d., kur tikrai buvo toli nuo rinkimų. Vėlgi negalime sakyti, kad... Nes M. Adomėno gynybinė pozicija buvo tokia, kad politiškai buvo naudojama byla jo rinkimuose. Šiuo atveju atstumas iki rinkimų – vėlgi pakankamai protingas terminas, kur negalėtume įžvelgti politikavimo aspekto. Tai keletas pavyzdžių, kurie komisijoje buvo įvardinti.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama kolege, aš panašiai noriu paklausti kaip S. Gentvilas, tačiau dar šiek tiek pridėdama. Iš tiesų man susidarė įspūdis (nežinau, ar jums toks susidarys), kad po Etikos ir procedūrų komisijos kokio nors neadekvataus sprendimo... Kodėl taip sakau? Todėl, kad Seime, jeigu jau yra priimami sprendimai, senaties termino nėra. 2008 metais buvo identiška situacija, ir buvo Etikos ir procedūrų komisijos sprendimas siūlyti Seimo posėdžio pirmininkui skelbti alternatyvų balsavimą. Balsavus prieš rezoliucijos projektą daugiau kaip pusė visų Seimo narių, laikyti, kad Seimas davė sutikimą, kad Seimo narys būtų traukiamas baudžiamojon atsakomybėn. Šiuo atveju buvo atvirkščiai. Gal galite man tada prognozuoti, jeigu dabar vėl būtų komisijos ir balsuojančių Seime neatitikimu, kiek kartų tokią procedūrą reikės kartoti, kiek kartų mes dar sudarysime komisijas, kad galų gale jūs gautumėte savo arba valdančiosios daugumos, kaip sakoma, norą, kad būtų patenkinta, patraukti M. Adomėną baudžiamojon atsakomybėn? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš nemanau, kad čia kas nors išpildo kieno nors norus. Tiesiog noriu atkreipti dėmesį į tai, kad, be Etikos ir procedūrų komisijos sprendimo, dar buvo Teisės departamento išaiškinimas. Yra tam tikras Statuto straipsnis, kurį vėlgi skaitant yra labai aiški procedūra. Šiuo atveju aš nematau skirtumo tarp Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimo ir Teisės departamento, kur yra valstybės tarnautojo, išaiškinimo. Manau, kad tikrai Seimas, priimdamas tą sprendimą, nepažeidė jokių Seimo statuto normų.

Ką priėmė ankstesnė Etikos ir procedūrų komisija, būtų galima diskutuoti, ar ten anksčiau nebuvo priimtas politinis sprendimas.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Reaguosiu į tai, ką jūs dabar pasakėte. Aš jūsų paklausiau, ar tai yra normalu nepriklausomos Lietuvos Seime, kada tas pats Teisės departamentas ir Etikos ir procedūrų komisija vieną kadenciją priima vienokius sprendimus, kitą kadenciją priima kitokius sprendimus? Ar jums neatrodo, kad tada ir kyla klausimas, kodėl taip vyksta? Be abejo, didžiausia spraga yra ta... Jūs esate neteisi, nes Statute tokios nuostatos nėra, ir mūsų uždavinys šandien Statute taip reglamentuoti, kad panašūs atvejai nei kito, nei dar kito Seimo praktikoje nepasikartotų. Nereikia visų klaidinti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų niekas, ponio Degutienė, neklaidina. Aš manau, kad ankstesnio Seimo Etikos ir procedūrų komisija priėmė politinį sprendimą interpretuodama Statutą. Tikrai nemanau, kad šiuo atveju buvo priimamas koks nors sprendimas, kuris neatitiktų esamo Statuto normų.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Pagal Seimo statuto 23 straipsnio „Seimo nario asmens neliečiamybės atėmimas“ 6 punktą „Seimo narys, kurio klausimas sprendžiamas“ kviečiame į tribūną diskusijos.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, kažkoks *déjà vu*. Stoviu štai toje pačioje byloje, toje pačioje situacijoje. Iš tikrųjų dar kartą kilo nuostaba, kodėl, Seimui priėmus sprendimą, nepakakus balsų atimti neliečiamybę, dar kartą yra daroma viskas tas pats. Jūs turbūt patys puikiai žinote atsakymą. Mano nuostaba irgi yra šiek tiek retorinė. Buvo precedentų (jie buvo įvardyti) praėjusią kadenciją, užpraėjusią kadenciją, identiška situacija. Etikos ir procedūrų komisija priėmė sprendimus. Dabar ji šiandien buvo apkaltinta, jog ji buvo politizuota. Čia A. Salamakinas turėtų sunerimti, nes jis vadovavo tai komisijai ir išgirdo tiesioginį kaltinimą. Precedentų nesilaikoma, Statutas interpretuojamas taip, kaip patinka, Statutas pritempiamas prie politinės valios. Labai akivaizdu, kas čia vyksta, kolegos. Tai vyksta parodomasis procesas, kuris nieko bendro nei su principais, nei su teise, nei su teisingumu neturi. Man tiesiog labai gaila tų, kurie sąžinei priekaištaujant buvo priversti dėl politinių sumetimų, dėl frakcijos valios taip balsuoti. Balsuokite! Aš nesitikiu ką nors įtikinti. Tiesiog pagalvokite, kokį įrašą jūs paliksite mūsų parlamentarizmo, mūsų Seimo istorijoje.

PIRMININKAS. Diskusijos užsirašė V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tiesų į šitą diskusiją užsirašiau dėl dviejų priežasčių. Praėjusį kartą mes labai aktyviai diskutavome, kad yra Lietuvoje sisteminė žiniasklaida, yra nesisteminė žiniasklaida. Nesisteminės žiniasklaidos žiūrovai, reikia suprasti, yra nesisteminiai, visos kitos – sisteminiai. Šiandien buvo kalbama apie praeitį ir apie ateitį. Žodžiu, sėkmingai keliaujame tokiu skaldymosi keliu.

Aš tikrai be galo gerbiu poną M. Adomėną, jo žinias, erudiciją. Tas pasisakymas nebus asmeninis. Žinote, kaip ir daugeliui iš jūsų, man taip pat teko stovėti protesto akcijose, protestuoti, ginti žmonių, bendruomenių interesus, savo interesus. Ir, kai yra tapatinama pono P. Gražulio ir pono M. Adomėno situacija, yra neteisinga. Aš manau, kad P. Gražulio atveju mes gynėme asociaciją laisvę, ne poną P. Gražulį su visa pagarba ponui P. Gražuliui. Jeigu mes pradėsime riboti protestus, tai jau nepriklausomos Lietuvos istorijoje buvo 2008–2012 metais... Iš tikrųjų krizės metais buvo siekiama riboti protestus – žmonėms buvo parenkamos vietos miškuose, kažkur prie apleistų pastatų. Tie dalykai negali grįžti. Mes visi – pasirinkę ar politiko kelią, ar teisėsaugininkai, prokurorai, teisėjai – turime suvokti, kad yra vieši asmenys ir žmonės turi teisę protestuoti. Aišku, aš nesakau, kad protestai prie namų yra pats geriausias pasirinkimas. Esu tikras, kad galima pasirinkti geresnį būdą. Aš manyčiau, kad šiuo atveju negalima tapatinti P. Gražulio ir šito atvejo.

Dabar šitas atvejis. Iš tiesų tai yra atvejis, kada mes kalbame apie individualią galimybę žmogui ginti savo garbę ir orumą, ir Seimas negali atimti tos galimybės. Aš neabejoju, kad ponas M. Adomėnas, kaip eruditas, sugebės išsaugoti ir apginti savo žodžius ir iš tiesų neleisti abejoti Seimo nario imuniteto institutu. Mes galime šiandien balsuoti prieš neliečiamybės atėmimą ir tokiu būdu iš imuniteto sukurti privilegiją, bet, kolegos, imunitetas yra garantija veikti, tai nėra privilegija. Jis negali saugoti nuo visko, imunitetas yra garantija, kuri apsaugo žmogų nuo galimo politinio persekiojimo už jo politinę veiklą. Šiandien tai yra privatus ginčas.

Mes šiandien balsuodami... Aš siūlau balsuoti už neliečiamybės atėmimą tam, kad mes galėtume nustoti kalbėti apie kažkokią dvejopą žiniasklaidą, skaldyti žmones, sudarytume galimybę žmonėms apsiginti, jeigu jie mano, kad jie buvo nepagrįstai apkalbėti, o kitai pusei argumentuoti savo poziciją, taip pat apsaugoti mūsų Seimo reputaciją ir imuniteto prasmę, nes yra tokių nuomonių, kad reikia iš viso naikinti imunitetą, kas būtų tikrai nedemokratiškai valstybei būdingas sprendimas.

Gerbiami kolegos, ačiū už tai, kad išklausėte, ir kviečiu balsuoti už imuniteto panaikinimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai dėl viso nutarimo. P. Urbšys – už.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Čia buvo užsiminta apie tai, kad mes padarysime įrašą savo, kaip parlamento, veikloje. Tikrai mes tą galime padaryti arba mes fiksuosime tą situaciją, kad vieni įstatymai yra paprastiems žmonėms ir yra išrinktiesiems. Jeigu mes kalbame apie vienodas žmogaus teises, tai jos turi būti vienodai ir ginamos. Kai kas kalba apie tai, o kodėl kreipėsi pagal Baudžiamąjį kodeksą, o ne pagal Civilinį? Tai gal tada, priimdami įstatymą, mes pridėkime sąrašą, kad tiems Lietuvos Respublikos piliečiams galima kreiptis pagal Baudžiamąjį kodeksą, o kitiems Lietuvos Respublikos piliečiams – pagal Civilinį kodeksą.

Antras dalykas, dėl politikavimo. Mes, kaip Seimas, sprendžiame ne kas teisus ar neteisus, nes, net ir balsuodami už Seimo nario teisinės neliečiamybės panaikinimą, mes ne nusprendžiame, kad jis yra neteisus ir kaltas, mes tiesiog sudarome galimybę jam pačiam įrodyti savo tiesą. Man tikrai neaišku, ko bijo Seimo narys? Jeigu jis yra teisus ir atsako už savo žodžius, tai jam tikrai yra sudaroma maksimali galimybė tai įrodyti ir tai viešai padaryti. Tai aš manau, tikrai ne trukdykime mes Seimo nariui įrodyti savo tiesos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau kalbančių dėl motyvų nėra. Balsuosime už rezoliuciją. Cituoju toliau Seimo statutą: „Jei rezoliucijos projekte numatoma patenkinti generalinio prokuroro teikimą, ji gali būti priimta, kai už projektą balsuoja daugiau kaip pusė visų Seimo narių.“ Tai gi balsuojame už rezoliuciją.

Balsavimas įvyko. Balsavo 63 Seimo nariai: už balsavo 58, prieš – 4, susilaikė 1 Seimo narys. Taigi rezoliucijai nepritarė. Viskas. Šiuo klausimu viskas. (*Šurmūlys salėje*)

12.15 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 22, 23, 31, 32, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-401(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 22, 23, 31, 32, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-401(2). Pranešėjas – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, teikiu 14-os Žemės įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projekto priežastys yra trys: pirmoji priežastis yra didelis chaosas ir nežinau, kokius žodžius vartoti, bet turbūt netgi ir valstybės aparato įvaizdžio niekintojos, t. y. Nacionalinės žemės tarnybos, veikla, kokia jinai yra šiandien. Šiandien ne tikrai vadovybės lygmeniu yra atliekami vidiniai tyrimai, Žemės ūkio ministerija ir jūsų daugumos deleguotas ministras, ir viceministras atvirai nepasitiki tarnybos vadovais, kelia reorganizacijos klausimus. Verslas kalba apie tai, kad per pastarąjį laikmetį yra sužlugdytos arba sustabdytos apie 0,5 mlrd. eurų siekiančios investicijos. Žemės grąžinimo reforma vis neužbaigiama. Nacionalinė žemės tarnyba toliau, kokia jinai yra šiandien, negali tęsti savo veiklos.

Antroji priežastis yra Vyriausybės programos 71.5 papunktyje iškeltas tikslas (cituoju): „Savivaldybėms bus suteikta teisė disponuoti valstybine žeme. Žemė yra esminis instrumentas, galintis paskatinti verslo investicijas, todėl savivaldybėms, kaip valdžios lygmeniui, esančiam arčiausiai kiekvieno piliečio, turi būti užtikrinta galimybė išnaudoti šį instrumentą vietos plėtrai skatinti.“ Šią Vyriausybės programą patvirtinome gruodžio mėnesį ir šitas tikslas išsiplovė jau rengiant Vyriausybės veiklos plano projektą, ir jame nebuvo atspindėtas, ten buvo kalbama tikrai apie palengvinimus.

Trečiasis tikslas yra pačių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos įkvėpėjo, Prezidento K. Griniaus, Valstiečių liaudininkų sąjungos steigėjo. Tuomet jis rašė traktatą „Teisingas žemės naudojimas“, jis tą parašė 1919 metais, 1922 metais buvo pradėta pirmoji Lietuvos žemės reforma šito traktato pagrindu. Ten K. Grinius kalbėjo apie tai, kad kiekvienas savivaldos teisių suvaržymas artina šią valstybę prie monarchizmo, todėl aš kviečiu valstiečius atsižvelgti į tai, ką sakė jūsų autoritetas ir idėjinis lyderis, ir kalbėti apie tai, kad savivaldos galioms atėjo nauja aušra, t. y. jūs apie tai labai daug kalbėjote savivaldos rinkimuose.

Bet konkrečiau dabar apie patį įstatymo projektą. Valstybės auditas praeitų metų spalio mėnesį pateikė išvadą, kad žemės tvarkymo politiką formuojanti Žemės ūkio ministerija strateginiuose veiklos dokumentuose valstybinės žemės valdymo neįvardina kaip veiklos prioriteto. Savivalda tuo tarpu ir Savivaldybių asociacija nuosekliai prašo, savo valdybos sprendimais kreipiasi į jūsų deleguotus ministrus dėl to, kad žemės disponavimas būtų grąžintas savivaldai. Negana to, Valstybės auditas pasisakė, kad Nacionalinė žemės tarnyba neskyrė tinkamo dėmesio jai pavestai valstybinės žemės kontrolės funkcijai atlikti; nevaldė informacijos apie visą neteisėtai naudojamą valstybinę žemę; nesukūrė sisteminės koordinuotos kontrolės tam, kad būtų galima įvertinti, ar lengvatinėmis sąlygomis išnuomota žemė, naudojama pagal paskirtį; nesukūrė sisteminės koordinuotos kontrolės ir nesudarė prielaidų objektyviai ir skaidriai naudoti valstybinę žemę, kad ši duotų maksimalią naudą visuomenei.

Todėl šiuo įstatymu norima iš esmės apkarpyti Nacionalinės žemės tarnybos funkcijas ir disponavimą valstybine žeme perduoti savivaldybių taryboms arba administracijų direktoriams. Pripažįstu, kad tai yra sisteminis pokytis, kurio turėtų imtis pati Vyriausybė ir savo ruožtu pats žemės ūkio ministras, apie tai kalbėjo ir premjeras S. Skvernelis daugelyje susitikimų su Savivaldybių asociacija, investuotojais ir merais, tačiau judesio nepadarė. Telioka priminti jūsų rinkimų pažadus ir rinkimų programą iš šitos tribūnos opozicijos atstovui.

Pripažįstu ir tai, kad naikinant apskritis 2008 metais Prezidentė vetavo šitos žemės disponavimo teisės atidavimą savivaldybėms iš apskričių lygmens ir atidavė jį valstybei. Prezidentė yra teisi, jog korupcijos mastas kai kuriose savivaldybėse yra nežabojamas, ir didelę teisę, ypač su dideliu turtu, atiduoti savivaldybėms be kontrolės yra didelis pavojus tiek visuomenei, tiek dėl valstybės turto iššvaistymo. Todėl dėl kontrolės turėtume pakalbėti tolesniuose etapuose.

Pripažįstu, kad dėl šio įstatymo reikėtų ir Vyriausybės išvados, nes tai yra Vyriausybės darbams įtakos turintis projektas.

Pabaigoje norėčiau pabrėžti ir dar kartą priminti visus tris motyvus, kodėl šitas įstatymas atsirado. Visų pirma, be galo prastai veikianti Nacionalinė žemės tarnyba ir jos vadovybės (...) ar galimai padarytos nusikalstamos veikos, tai yra Vyriausybės programoje numatytas pažadas, kad savivaldai atiteks žemės disponavimo teisė, ir tai yra pats K. Griniaus, įkvėpėjo, Valstiečių liaudininkų sąjungos steigėjo, pasakymas, kad savivaldą būtina stiprinti, nes kitaip būsime artimi monarchinei ar totalitarinei valstybei, turint omenyje tarpukario kontekstą.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi E. Pupinis. Tada E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų jūs buvote teisus, kad 2008 metais vyko labai karštos diskusijos dėl žemės perdavimo arba savivaldybei, arba kokiai nors valstybės institucijai. Dabar jūs ir pats aiškinamajame rašte rašote, na, iš tikrųjų, tiksliau, nerašote, kiek reikės lėšų, tik rašote, kad prireiks, kablelis, ir ten lėšų nenurodėte. Nemanote, kad vis dėlto šiuo metu tikrai valstybei per daug kainuotų tiek žmonių atleidimai, tiek perdavimas visų funkcijų apskritai, perdavimo metu

dingsta dalis dokumentų ir taip toliau. Nėra atsakingų. Galbūt nevertėtų... Jeigu nepereis šitas įstatymas, ar nevertėtų eiti kitu keliu. Tai yra, na, keičiant įstatyminę bazę padaryti, kad savivaldybė labiau, lengvesnėmis sąlygomis galėtų prieiti prie to žemės panaudojimo per panaudą, ir teikti įstatymų pataisas ta kryptimi?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Šiandien Nacionalinėje žemės tarnyboje dirba per 960 darbuotojų, t. y. daugiau nei sudėjus visus Kauno ir Klaipėdos savivaldybių administracijų darbuotojus. Klausimas turėtų būti keliamas atvirkščiai: ar valstybei reikia beveik tūkstantį valstybės tarnautojų turinčios institucijos, kuri tikrai yra tapusi valstybės aparato įvaizdžio problema? Jeigu būtų pradėtos reformos, tai vieną iš tokių institucijų reikėtų traukti į mirtininkų sąrašus ir galvoti apie šitų teisių perdavimą savivaldai.

Tačiau dėl palengvinimo. Na, galima. Žemės ūkio ministras B. Markauskas prieš dvi savaites ar prieš tris savaites įstatymo pateikimo stadijoje numatė, kad iki šių metų pabaigos savivaldybės turi numatyti teritorijas, kur bus žemė gražinama, iki kitų metų turi būti suformuoti sklypai, iki 2019 metų pabaigos jie gražinti. Savivalda yra spaudžiama. Sprendimai yra savivaldai, bet mes pačiai savivaldai neįteikiame instrumentų, apie kuriuos šiame įstatyme kalbama.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiti turėtų Seimo narys J. Razma. Nematau, ar yra. Nėra. Ta da K. Starkevičius. Kazy Starkevičiau, malonėkite klausti. Atsisakote? R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju už šį aktualų klausimą. Taip, patirtis rodo, kad Lietuvos savivaldybėms yra labai sudėtinga pasikviesti investuotojus, nes dalis savivaldybių turi pramoninių parkų, tačiau yra ta problema dėl NŽT veiksmų, kuriuos mes dabar tikrai matome ne vienoje erdvėje.

Mano klausimas būtų. Iš esmės pritarčiau šitam dalykui, tačiau kaip įdėti saugiklį. Yra savivaldybių, kuriose merai turi tarybų daugumą, ir kaip išvengti valstybinės žemės grobstymo? Ar čia būtų koks nors saugiklis, kaip tai būtų galima apsaugoti?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Į jį bus privalu atsakyti stengiantis paneigti tą Prezidentės veto 2008 metais, nes dėl jo buvo vetuota. Nacionalinė žemės tarnyba turi išlikti, bet jai turi būti priskirtos kontrolės funkcijos, ir pats žemės aktyvavimas, pateikimas investuotojams turėtų būti savivaldos rankomis. Bet ar teisingai jinai daroma, ar nepažeidžiant teisės aktų, turėtų atsirasti išorinė institucija ir Nacionalinė žemės tarnyba turėtų išlaikyti šitą funkciją. Šiandien mes turime atvejų, kai Nacionalinė žemės tarnyba į nuomos arba pardavimo konkursus tiesiog po pusmetį, po metus vėluoja paduoti sklypus, kurių laukia investuotojai. Savivaldos, kurios yra tiesioginis santykis su investuotoju, yra neįgaliojo pozicija. Tie, kurie turi daryti aktyvius veiksmus, yra savivalda, tie, kas turi kontroliuoti, turėtų išlikti išorine institucija. O po pateikimo būtinai apie tai diskutuoti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė. Ruošiasi P. Gražulis.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Iš tikrųjų toks sisteminį pokytį nešantis įstatymo projektas, ir labai gerai žinau, jog tai yra aktualu Vilniaus miesto savivaldybei, kuri, kaip ir teisingai sakėte, turi daug santykių su investuotojais, ir Žemės tarnyba tempia gumą atskirais atvejais. Tačiau šis įstatymas labai paveiktų ir regioninę politiką, apie kurią, ko gero, kalba visos šiame Seime esančios frakcijos. Gal galėtumėte trumpai paplėtoti, kaip tai paveiks regioninę politiką ir mažesnes savivaldybes?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Lietuva, kaip ir likusios arba dauguma Rytų Europos valstybių, paveldėjo centralizuotą saviorganizacijos arba administracinį modelį. Jeigu pasižiūrėsime Lietuvos viešąsias išlaidas, 95 % biudžeto išleidžia Vilnius arba jo koridoriai, tik 5 % išlaidų išleidžia savivalda. Turbūt panašus procentas būtų ir dėl valstybės funkcijų arba administracinių funkcijų vykdymo. Savivalda vis dar neturi... ir ja nepasitikima. Tai kalbėdami apie regionų plėtrą mes negalime kalbėti apie silpnas savivaldybes. Mes turime leisti regioniniams lyderiams, regionų merams turėti įrankių, ne tik pinigų, bet ir įrankių, kaip prisitraukti investicijų.

O kalbant apie Vilnių, Trakus, Palangą, Kauną, kur nebaigta žemės reforma, aš kalbėčiau šiek tiek su atsarga. Žemės disponavimo atidavimas savivaldybėms savaime neišspręs... nes savivaldybės turės padaryti labai daug dalykų. 5,5 tūkst. gyventojų vis dar laukia žemės gražinimo.

Taigi dėl šitų savivaldybių, kurios nebaigusios žemės reformos, reikia turėti labai didelį šauktuką ir klaustuką, kaip mes spręsimė tą, bet dėl likusių 56, man atrodo, atsakymas yra vienareikšmis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys P. Gražulis. Ruošiasi I. Degutienė.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, jeigu mes atiduosime žemės klausimus tvarkyti savivaldybių taryboms, tai paslėpsime korupciją po kolegialiu tarybos sprendimu. Ir tada niekur negalėsi kreiptis, tik ieškoti kolegialaus teisingumo. Šiandien, jeigu tą klausimą svarsto žemėtvarka, vietinis žemėtvarkos skyrius nusprendė, aš galiu apskusti jo sprendimą Nacionalinei žemės tarnybai, Žemės (...) ūkio ministerijai, galų gale kreiptis į Vyriausybę. Daug lengviau ir prokuratūrai įsikišti į šiuos klausimus, kada yra korupciniai klausimai.

Ar vis dėlto jūsų siūlymas nėra korupcinio pobūdžio ir jūs manote, kad bus skaidresnis šitas klausimas, žemė sąžiningiau bus dalinama? Aš manau, kad bus atvirkščiai – daug daugiau korupcijos, bet jina bus paslėpta po daug didesniu gaubtu, po kolegialiais tarybų sprendimais.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Apie Nacionalinę žemės tarnybą galima šnekėti: drakonas mirė, drakonas gyvas. Buvo ponias D. Gineikaitė, kurią dėl vieno priežasčių atleido, šiandien yra kiti vadovai, kuriuos, ką tik pareiškė žemės ūkio ministras, atleidžia vėl. Jeigu mes kalbėsime, kad savivaldybių tarybos kaip kolegialūs organai visuomet priima korupcinius sprendimus, tuomet mes iš esmės turėtume uždrausti savivaldą, nes negalima ja pasitikėti, gerbiamasis Petrai. Jeigu mes kalbame, kad savivaldybių dauguma iš esmės visada nusiteikusi priimti korupcinius sprendimus, logika sektų tokia.

Bet aš grįžtu prie R. Šarknicko klausimo – kontrolė privalo būti griežta ir tvirta. Šiandien interpretacija žemėtvarkoje yra milžiniška.

Gerbiamasis A. Palionis ką tik pateikė vieną įstatymo projektą dėl aukcionų. Būtina išgryninti sistemą, bet, kalbant apie aktyvumą, investicijų pritraukimą, pasitikėjimą savivalda, būtina žengti savivaldos link.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė I. Degutienė. Ruošiasi V. Kamblevičius.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, turbūt jūs, pateikdamas šį projektą, padarėte tai, ką reikėjo seniai padaryti, apie ką kalba absoliučiai visi merai, nepriklausomai, kas ir kokiai partijai priklauso, nes, norint plėtoti regioninę politiką ir pritraukti investicijų, tai yra vienas iš aktualiausių klausimų. Tačiau man iškilo toks klausimas, nes gal aš neteisingai supratau. Jeigu mes kaip valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektą įvardiname savivaldybę, tai ar tas visas teises perims iš Nacionalinės žemės tarnybos ir ar tokia struktūra arba institucija liks? Ar jūs įsivaizduojate, kad viskas eina į savivaldybę ir mes iš viso panaikiname Nacionalinę žemės tarnybą, nes man atrodo, kad tai būtų logiškiausia? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Čia tolesnių diskusijų komitetuose klausimas. Tiesiog šitas dokumentas keičia keturiolika straipsnių ir funkcijų, kurios perduodamos iš Nacionalinės žemės tarnybos, kaip Žemės ūkio ministerijos įgaliotinio, tai yra labai daug, tačiau labai stipriai reikėtų atskirti kontrolės funkciją. Mes turime problemų savivaldybėse, kur yra tikrai prielaidų korupcijai, tikrai yra susiformavusi ilgalaikė dauguma, kuri yra suaugusi regioniniu masteliu. Nenoriu įvardinti nieko, bet yra suaugusi su verslo grupuotėmis. Kur yra mažesnės savivaldybės, vadinkime taip, kur yra dominuojantis biudžetinis sektorius, ten yra didelių pavojų. Bet kai kalbame apie Nacionalinę žemės tarnybą, aš matyčiau, kad būtent jai tą kontrolės funkciją ir reikia palikti. Kas šiandien yra matyti? Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus pavaduotojas – T. Ladukas, su juo ministras, bent skelbiasi, yra sudaręs žodinį susitarimą, kad po reorganizacijos jo neliks. Nes kas susiformavo sklypą savo šeimai ir giminei Karoliniškėse? Tai korupcija buvo vieno žmogaus parašu padaryta. Kai mes perkelsime tą į savivaldybę, tai bus kolegialus organas, bet tai matys ir pozicija, ir opozicija, nebus vienos institucijos vieno parašo teisės.

PIRMININKAS. Dėkojame. Laikas yra pasibaigęs, bet dėl „Tvarkos ir teisingumo“ V. Kamblevičius dar turi teisę paklausti.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis kolega, norėčiau jūsų paklausti. Iš tikrųjų įdomi jūsų idėja, tačiau aš dabar noriu konkrečiai jūsų paklausti. Kokia bus situacija ir kokias funkcijas atliks rajonų žemėtvarkos tarnybos ir kam jos bus pavaldžios?

S. GENTVILAS (*LSF*). Čia labai platus klausimas, nes, sakau, įstatyme yra keturiolikos straipsnių pakeitimai. Savivaldos būtų ir pardavimas, ir nuoma, ir paėmimas visuomenės poreikiams, ir sklypų formavimas, ką ir šiandien atlieka. Tai aibė funkcijų būtų atiduotos savivaldybės taryboms ir administracijos direktoriams. Diskusija turėtų būti, kas, t. y. ar administracijos direktorius, ar taryba, įgauna teisę atlikti šitas funkcijas, užbėgant už akių dėl klausimo dėl korupcinių priedaidų ir kitų. Dokumentas yra toks platus, kad jis yra labiau conceptualus, nes iš esmės valstybinį žemės formavimą, jos politiką atiduodame savivaldai. Ir didžioji dauguma funkcijų pereina savivaldybėms, tuo tarpu kas yra būtina palikti išorėje, tai yra kontrolės funkcija, ar yra teisingai atliekama.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl motyvų už kalbės A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Ir tikrųjų aš kviečiu kolegas palaikyti šį įstatymo projektą, nes pirmiausia pasiūlymas atirštų rankas savivaldai, sustiprintų regionus, apie kuriuos mes tiek daug kalbame ir tiek daug deklaruojame, kad reikia juos stiprinti. Pareiškėjas taip pat pats mato pavojus ir yra pasirengęs tolesnei diskusijai dėl įstatymo tobulinimo, todėl aš tikrai siūlau pritarti ir leisti toliau komitetuose svarstyti, taisyti, diskutuoti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju pranešėjui. Iš tikrųjų tokia būtų kaip ir nuosekli konservatoriška politika decentralizuoti ir suteikti daugiau galių savivaldai. Bet jeigu pažiūrėtume, kaip liberalų lyderis Vilniaus mieste tvarkosi, tai, nors deklaravo stiprinti seniūnijas, iki šiol seniūnijos išlieka bedantės, be finansavimo ir be instrumentų. Tai aš siūlyčiau šiek tiek nuoseklumo. Kita vertus, galima suprasti, nes kai kurios savivaldybės tvarkosi gal ir neblogai didmiesčiuose ir joms suteikti daugiau galių gerai, bet yra savivaldybių, kurios tvarkos prastai. Yra daug pavyzdžių, kaip nesusitvarko su vaiko teisėmis, pavyzdžiui, Kėdainiai. Ir nesusitvarko, jau yra decentralizuota. Yra kitos savivaldybės, Druskininkai, kur lygiai taip pat nesusitvarko. Yra savivaldybių, kur nesusitvarko su globos įstaigomis ir globos namais. Tai toks decentralizavimas iš tikrųjų įvelta labai labai sudėtingas problemas, kai mes turėtume labai didelius kontrastus visoje Lietuvoje, todėl aš siūlyčiau tvarkyti Nacionalinę žemės tarnybą, išvalyti nuo korupcijos, sutelkti kompetenciją ir nespręsti problemų atbulai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti po pateikimo. Kas už šį projektą, prašome balsuoti.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 78, prieš – 6, susilaikė 13. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Komitetai. Pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Papildomi komitetai: Biudžeto ir finansų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstyti siūloma birželio 8 dieną.

Replika po balsavimo. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamasis Pirmininke, ne replika po balsavimo, bet siūlyčiau taip pat, kad būtų Vyriausybės išvada šiuo klausimu ir antikorupcinis įvertinimas pateiktas STT.

PIRMININKAS. Ar sutinkame, kad reikia Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*) Reikia. Visi sako, kad reikia. Ačiū. Bendru sutarimu. (*P. Gražulis: „Antikorupcinis vertinimas STT.“*) Antikorupcinis vertinimas. Prašyti antikorupcinio vertinimo, STT vertinimo? Gerai. Ačiū. Bendru sutarimu. Dėkoju. Pritarta.

12.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-190 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-540 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstysime rezervinį 2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-190 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIII-540. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamasis Pirmininke, mielieji kolegos, gavome Pasaulio lietuvių bendruomenės raštą, kvietimą ir prašymą pakeisti Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Seimo komisijos, kuri pradės darbą labai greitai, balandžio 24 dieną, sudėtį. Jie informuoja, kad kovo 25

dieną Toronte, per Kanados lietuvių bendruomenės visuotinį susirinkimą, vykusį netgi ne susirinkimą, o suvažiavimą, buvo išrinkti nauji atstovai į šią komisiją. Vietoj V. Bandis išrinktas A. Šileika, jų pavaduotojas, kuriuo buvo R. Žalnierius, keičiamas J. Kuras. Štai tokie pakeitimai įvyktų, tokio pakeitimo prašau dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo. Būtų tokie pakeitimai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, čia gal ne klausimas, daugiau replika, kad išgirstų. Reikėtų pradėti diskusiją. Kadangi ši komisija yra specifinė komisija ir jos pusę sudaro ne Lietuvos Respublikos Seimo nariai, o mūsų tautiečiai, turintys lietuvišką pasą ir turintys tam tikrų interesų Lietuvoje, turint omenyje ir jų galimas sąsajas su kokiomis nors interesų grupėmis, ar jums neatrodo, kad reiktų inicijuoti šitų mūsų garbių svečių narių viešųjų ir privačių interesų deklaravimą, nes iki šiol tokios praktikos nebuvo? O toje komisijoje, jūs galite paliudyti, kartais vyksta, arba sprendžiami klausimai, kurie galbūt įdomūs konkrečioms nariams ir tik dėl jų privačių interesų. Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Jūsų nuomonė išsakyta. Aš tiesiog neturėčiau ką daugiau ir komentuoti, tiesiog sakau, kad ši komisija iš esmės pas mus yra nestatutinė. Kad ji sudaryta ne iš Seimo narių, o kartu ir iš Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovų, kurie, tikrai derėtų pasvarstyti, ar atstovauja labai plačiai visuomenės daliai, ar apima visas valstybes. Jūsų keliama klausimai išties labai svarbūs. Manau, kad ateityje mums vertėtų prie to sugrįžti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausti neužsirašė. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Svarstymas. Svarstyti niekas neužsirašė? Svarstyti neužsirašė. Ar galima pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis – bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi komisijos sudėtis yra patvirtinta ir nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-542 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-12a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-542. Pranešėjas – Seimo narys J. Džiugelis. Prašom kalbėti iš vietos.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Laba diena. Ačiū, kad leidote kalbėti iš vietos, gerbiamas Pirmininke. Prašau papildyti programą įstatymu.

PIRMININKAS. Klausti niekas neužsirašė. Ar galime pritarti po pateikimo? Ačiū. Bendru sutarimu pritarta.

Svarstymas. Svarstyti neužsirašė. Po svarstymo galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Priėmimas. Siūlau balsuoti už šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 73, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Taigi nutarimas (projektas Nr. XIII-542) priimtas. (*Gongas*)

12.44 val.

Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-523 (pateikimas)

Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-523. Pranešėjas – Seimo narys J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Laba diena, gerbiamieji kolegos, dar kartą. Tai noriu pateikti Socialinių įmonių įstatymo naują redakciją. Šis klausimas dėl socialinių įmonių jau gana ilgai yra eskaluojamas ir neįgyvendinamas, deja. Bet pagrindiniai aspektai dabar yra tokie, kad dabar sąžiningai veikiančios socialinės įmonės nenukentės, bet kol Seime dirba darbo grupė dėl socialinio verslo integravimo Lietuvoje, naujos socialinės įmonės negalėtų kurtis. Ir mes iš tikrųjų norėtume pagal dabar biudžeto lėšas, kurios yra valstybės dotuojamos, sukurti geresnes sąlygas žmonėms, turintiems vienokią ar kitokią negalią, ar priklausantiems pažeidžiamoms grupėms, integruotis visavertiškai į darbo rinką. Taip pat mes esame 2010 metais išipareigoję Neįgaliųjų teisių konvencijai, kad peržiūrėtume mūsų galimybes valstybiniu mastu, kad žmonės galėtų dirbti atviroje darbo rinkoje. Tai, ko gero, yra pagrindiniai argumentai, kodėl prašau pritarti po pateikimo šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausimai. Užsirašė Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi I. Šimonytė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Ačiū gerbiama Justai už pristatymą. Jūs taip pat iki darbo čia, Seime, pasižymėjote tokiu bruožu, kai nevyniojote žodžių į vatą ir aiškiai išsakydavote dalykus. Dabar tai atrodo ganėtinai diplomatiškai ir tos diplomatijos gal čia semiatės iš kolegų aplinkui. Bet aš norėčiau paprašyti, gal tiesiai ir aiškiai paaiškintumėte, kokios problemos yra su socialinėmis įmonėmis ir kodėl čia dabar vis dėlto reikėtų priveržti šitą verslą, jeigu jį galima būtų pavadinti verslu?

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Suprantu. Ačiū už gerą klausimą. Kadangi klausimas yra labai opus, tai laikausi tokios nuosaikesnės pozicijos. Bet galiu pasakyti vieną dalyką. Šiuo metu Lietuvoje dirba 7 tūkst. žmonių su negalia socialinėse įmonėse. Šios įmonės gauna per metus apie 25 mln. dotacijų, ir yra 40 tūkst. žmonių su negalia, kurie taip pat dirba, bet jie negauna jokių dotacijų. Tai yra tokia nelygybė.

Kitas yra momentas, kad mes kalbame apie segreguotas įmones, kuriose dirba iš esmės žmonės vien tik su negalia. Tam tikra prasme tai yra getai. Pagrindinis dalykas yra, kad žmonės būtų matomi, kad tai būtų natūrali integracija ir kad... Ko gero, taip galėčiau atsakyti į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narė I. Šimonytė. Ruošiasi E. Pupinis. Tada E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų tų kelių, kaip integruoti žmones su negalia į įmones, buvo ieškoma gana seniai, bet ar nemanote, kad reikėtų eiti ir šiek tiek kitu keliu, tai yra sukurti tam tikras paskatas verslui, kad juos imtų, arba tam tikrus reikalavimus, kaip yra kituose pasaulio kraštuose? Šiuo metu mes naikiname... aišku, turbūt dar Teisės departamento išvadas skaitėte, kad tam tikru momentu sukuriame lengvatines konkurencines sąlygas toms socialinėms įmonėms. Bet galbūt reikėtų eiti kitu keliu: skatinti, kad iš tiesų būtų sudarytos prielaidos integruoti žmones, kaip yra kitur. Tarkime, tam tikros kvotos numatytos ir, jeigu nėra vykdoma, tai moka ma į tam tikrą biudžetą, kur iš tikrųjų panaudojama žmonėms integruoti. Ačiū.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Integracija prasideda nuo mokyklos ir nuo darželio, bet kalbant apie verslo norą dirbti žmones su negalia, tai jis tikrai yra. Šiuo metu mes tikrai aktyviai dirbame Seimo sukurtoje darbo grupėje, kuri nori taikyti socialinio verslo koncepciją, kuri nori verslą skatinti būti atsakingą, ir tai yra valstybės, ko gero, prerogatyva atrasti patį geriausią būdą, kaip tai daryti. Socialinis verslas yra visos Europos kelrodė žvaigždė ir mes, ko gero, turėtume ta pačia linkme eiti. Tai yra verslas, kuris sprendžia tam tikrą socialinę problemą. Šiandien mes ir turime tokią socialinę problemą, kad ne visada žmonės su negalia gali dirbti. Skatinant Lietuvoje tokią verslą, ta problema ir būtų sprendžiama.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Iki šiol socialinės įmonės ar įmonės, kurios imitavo tokią veiklą, turėjo teisę beveik pusę metų užsiimti veikla, kuri neleistina pagal Socialinių įmonių įstatymą. Ar

yra keičiama nuostata, žinant, kad buvo socialinių įmonių, kurios pusę metų gamindavo pačios žemiausios kokybės alkoholinius gėrimus?

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Taip, tokia nuostata yra, yra sugriežtintos socialinės įmonės statuso netekimo sąlygos, taip pat yra griežtesnės patikrų sąlygos. Tai reikalavo tas pataisas įdėti, nes tikrai buvo daug piktnaudžiavimo. O pagrindinis momentas – tos lėšos, kurios yra panaudojamos iš biudžeto, gali ir turi sukurti geresnes sąlygas darbinis žmonėms su negalia į atvirą darbo rinką.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau užsirašiusių klausti nėra. Motyvai už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, Pirmininke. Iš tikrųjų labai sveikintina iniciatyva riboti, stabdyti ar kitaip suveržti tas socialines įmones, iš kurių, matom, šiandien rezultatas, kurį pasiekėme, nėra tas, kurio tikėtumės ar norėtume išleisdami reikšmingas valstybės biudžeto lėšas. Gerai, kad stabdome, bet žinome, kad griauti yra lengviau, nei statyti. Mano prašymas ir kreipimasis šiandien palaikyti šį įstatymo projektą, bet labai principingai reikalauti iš darbo grupės, kad kuo greičiau būtų pateiktas įstatymo projektas socialinio verslo, kuris labai aiškiai deklaruotų socialinį tikslą, būtų atsakingai, skaidriai valdomas, būtų nepriklausomas nuo valstybinių institucijų ir gaunamą pelną investuotų atgal į socialinę veiklą. Labai svarbu, kad nesustotume čia ir kuo greičiau patvirtintume socialinio verslo įstatymą ir taip skatintume tokį verslą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš labai abejoju, ar šiuo įstatymu bus panaikintos ydos tos sistemos, kuri čia vadinama socialinėmis įmonėmis. Jeigu jūs pažiūrėtumėte į tai, kas vadinama socialinėmis įmonėmis, mes ten atrastume labai daug fiktyvaus verslo arba esą socialine pagalba prisidengiančių verslininkų. Tarkime, man medikai pasakoja, kad ateina žmonės, kurie nori įsidarbinti įmonėse, reikalauja invalidumo pažymų, moka kyšius, nes kitaip jie negali įsidarbinti. Tai tikrai vyksta, nes kitokio darbo ten nėra. Tokie esą neįgalūs žmonės išnaudoja valstybę dviem būdais – taip sukuriamas esą socialinis verslas ir jie dar gauna ir socialinę paramą. Man atrodo, apskritai reikėtų keisti požiūrį į visą tą sistemą. Aš manau, reikėtų stipriai perkratyti visą tą sistemą, o ne užsiimti čia kosmetiniais pataisymais.

PIRMININKAS. Dėkojame. Balsuojame po pateikimo. Kas už šį projektą?

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 64, prieš nėra, susilaikė 18 Seimo narių. Projektas Nr. XIIIIP-523 priimtas. Atsiprašau, po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti 2017 m. gegužės 25 d. J. Džiugelis siūlo Ekonomikos komitetą papildomu komitetu. (*Balsai salėje*) Galime pritarti? Bendru sutarimu. Ačiū.

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Trakų Dievo Motinos, Lietuvos Globėjos, paveiklo karūnavimo 300 metų jubiliejaus minėjimo metais“ projektas Nr. XIIIIP-371(3) (svarstymas ir priėmimas)

Svarstysime r-1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Trakų Dievo Motinos, Lietuvos Globėjos, paveiklo karūnavimo 300 metų jubiliejaus minėjimo metais“ projektas Nr. XIIIIP-371. Pagrindinio komiteto vardu kalbės pirmininkas, Seimo narys E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Sveiki, kolegos. Pagrindinis komitetas apsvartė šį klausimą, 7 komiteto nariai buvo už, 1 susilaikė. Mes iš tikrųjų labai prašytume Seimo, kad jis paskelbtų 2018 metus Dievo Motinos, Lietuvos Globėjos, paveiklo karūnavimo 300 metų jubiliejaus metais. Tai iš tikrųjų svarbu mūsų istorijai, mūsų kultūrai, nes tai yra pirmas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje paveikslas, kuris buvo karūnuotas popiežiaus, antrasis Abiejų Tautų Respublikoje, jeigu neklystu, po Čenstakavos Dievo Motinos paveiklo. Tai yra labai glaudžiai susiję su mūsų religijos istorija, kultūros istorija. Globojamas šis paveikslas buvo ir Trakų (...) bažnyčioje Vytauto Didžiojo. Aš labai prašyčiau palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Papildomo komiteto – Kultūros komiteto vardu kalbės Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiamas Kultūros komiteto pirmininke, ačiū jums už pasitikėjimą. Pranešu, kad balandžio 5 dieną Kultūros komitetas apsvarstė šį tikrai istorinį klausimą ir bendru sutarimu pritarė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Po svarstymo siūlau pritarti. Ačiū. Balsuojame? Gerai, balsuojame.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Po svarstymo pritarta.

Siūlau ypatingą skubą. Ar pritariame ypatingai skubai bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 2 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Siūlau balsuoti už visą nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Dėkojame. Balsavo 86 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas „Dėl 2018 metų paskelbimo Trakų Dievo Motinos, Lietuvos Globėjos, paveikslo karūnavimo 300 metų jubiliejaus minėjimo metais“ (projektas Nr. XIII P-371(3) priimtas. (*Gongas*)

13.00 val.

Seimo savaitės (2017-04-18–2017-04-21) – 2017 m. balandžio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti r-3 klausimą. Kadangi aš pats esu pranešėjas, leiskite man būti šioje vietoje. Savaitės, kuri prasidės po Velykų, 18 dieną, posėdžių darbotvarkė mums reikia pasitvirtinti. Visi, kas norėjote, susipažinote su darbotvarke. Esminiai akcentai galėtų būti gal tokie: turėtume išklausti Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitą, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo straipsnių pakeitimai, toliau – Miškų įstatymo pataisos, Saugomų teritorijų, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymų, toliau – Vyriausios tarnybos etikos komisijos nemažai pataisų ir kiti klausimai. Ar turėtumėte pastabų dėl darbotvarkės? Galime priimti bendru sutarimu?

Balsuojame. Gerai, balsuojame.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 1. Darbotvarkei pritarta. Rytinį posėdį baigėme. Gerų pietų. Popietinis posėdis – 15 valandą. (*Balsai salėje*) Vyriausybės valanda – 15 valandą. (*Gongas*)

R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip. Gerbiamieji Etikos ir procedūrų komisijos nariai, aš labai prašau dabar trumpai pasitarti, taip, kaip vakar buvo nutarta mūsų posėdžio metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Bet, Pirmininke, ar negalėjome mes dar pasidarbuoti iki 14 val., popietinius klausimus paimti? Baigtume anksčiau posėdį, nes buvome įpratę, kad iki 14 val. dirbame ryte. Kažkaip labai jau jūs greitai nutraukėte. Yra Seimo narių projektai, jie, aš manau, galėtų pateikti. Čia ne Vyriausybės projektai, kurie dominuoja po pietų. (*Šurmulys salėje*) Siūlau atšaukti jums savo sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkojame už pastabą. Gongas jau buvo, pietų pertrauka paskelbta.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 46 STENOGRAMA

2017 m. balandžio 6 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Sveiki visi dar kartėlį. Gerbiami kolegos, užimkite savo vietas. Šių metų balandžio 6 dienos vakarinį posėdį pradedame. (Gongas) Registruojamės. Užsiregistravo 86 Seimo nariai.

15.06 val.

Vyriausybės valanda

Pagal darbotvarkę mūsų pirmas klausimas vakariniame posėdyje yra Vyriausybės valanda. Kiek žinau, premjeras su krašto apsaugos ministru yra išvykę. Jį pavaduoja susisiekiimo ministras. Galime pradėti. Ministrus prašau užimti savo vietas. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kol Vyriausybė susimylės bent jau kvorumą susirinkti, aš tik noriu pasakyti: parlamentinėje demokratijoje Vyriausybės valanda yra Vyriausybės atsiskaitymo parlamentui forma ir pirmiausia opozicijai galimybė kreiptis į Vyriausybę. Posėdžio vėlavimas šešiomis minutėmis, ministrų nesusirinkimas pirmiausia yra opozicijos teisių pažeidimas, nekalbant apie pasišaipymą iš viso parlamento. Vyriausybės atstovų šiuo metu yra septyni.

PIRMININKAS. Pirmas užsirašė klausti V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke, bet aš nematau premjero, nematau ir finansų ministro. Ar kas nors pavaduoja finansų ministrą? Jūs pavaduojate? Galbūt jūs galėsite atsakyti į klausimą, kuris sukėlė nerimą visai kultūros bendruomenei, nuo sausio 1 dienos įsigaliojus Socialinio draudimo įstatymo pataisoms, kuriomis buvo apmokestinta grupė žmonių, t. y. meno kūrėjų ir licencinių autorių teisių turėtojų, kur Europoje tokių dalykų nėra.

Daugumos lyderio R. Karbauskio visi mes buvome patikinti, kad čia tikrai labai trumpas laiko klausimas, kai mes ištaisysime šią klaidą. Tai buvo sausio mėnesį. Šiandien jau yra balandžio 6 diena. Vyriausybė, jeigu tokią išvadą teikia, jau vėluoja bent trejetą mėnesių. Gal jūs žinote šių pataisų likimą ir kada tikėtis žmonėms, kad teisingumas bus atkurtas? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Pasinaudosime proga, gavę iš Finansų ministerijos duomenis, jums atsakysime raštu į šią klausimą.

PIRMININKAS. Kitas klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Frakcijoms gal reikia? Nesvarbu. Gerbiamas pirmininke, iš tikro labai nerimtai atrodo ta mūsų Vyriausybės valanda ir buvo protingiausia ją gal perkelti į kitą dieną, nes bijau, kad visus klausimus, kurie bus adresuoti, į daugumą bus atsakoma raštu. Tada nereikėtų darytos tos valandos. Aš irgi ruošiausi klausti Ministro Pirmininko ir finansų ministro, bet dabar klausiu sveikatos ministro.

Gerbiamas ministre, vakar „Dėmesio centre“ jūs iš tikro taip labai drąsiai, gražiai pasirodėte, bet ar jūs pats tikite, kad paragrafais, įstatymais galima iš esmės išspręsti didžiąją daugumą tų problemų, kurias jūs minite, pavyzdžiui, kad alkoholį galėtų pirkti nuo 20 metų? Jūs puikiai žinote tai, kad 18 metų jaunuolis gali eiti į armiją ir žūti už tėvynę, ir kariauti už tėvynę, o alaus gerti negali. Na, čia tokie paradoksai, ten labai daug tokių dalykų. Ar jūs tikite, kad žmonės realiai neras sprendimo padidėjus kainoms ir uždraudus nuvažiuoti į Lenkiją ir atsivežti? Kitaip tariant, visi klausimai turi antrą pusę. Sakykite, ar jūs tą darote ir galvojate, kad bus padaryta ir įgyvendinta kokia nors apimtis, ar darote tam, kad darytumėt, nes panašu į tai, kad įgyvendinti bus labai sunku tas priemones, kurias jūs siūlote?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai nėra viena priemonė nesiūloma tik tam, kad būtų daroma. Absoliuti dauguma priemonių, kurias Vyriausybė pasitarimo metu aptarė ir kurioms pritarė, tai yra priemonės, kurias Pasaulio sveikatos organizacija, pasaulio ekspertai įvardina kaip efektyvias ir mokslu pagrįstas priemones mažinti alkoholinių gėrimų vartojimą. Todėl, aš sakyčiau, tai nėra mano nuomonė, tai yra pasaulio ekspertų ir mokslininkų nuomonė. Abejoti ekspertų mokslinių įrodymų duomenimis iš tikrųjų neturiu jokios teisės, ir manau, kad mano pareiga yra tas priemones skatinti, kad Lietuvoje jos būtų priimtos.

PIRMININKAS. Klausia Z. Jedinskis.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas sveikatos apsaugos ministrui. Gerbiamas ministre, kokių teisės aktu vadovaujantis poliklinikose darbo metu faktiškai be eilės suteikiamos apmokamos medicinos paslaugos sąskaita tų piliečių, kurie už tokias paslaugas negali sumokėti ir privalo ilgai laukti priėmimo? Tokiu būdu vyksta nepasiturinčių piliečių diskriminacija ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 50 straipsnio pažeidimas, o jis garantuoja piliečiams nemokamos medicinos pagalbos valstybinėse gydymo įstaigose suteikimą. Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Negalėčiau pasakyti, kuris konkrečiai teisės aktas ar įsakymas numato tą galimybę, neabejoju, kad tą gydymo įstaigos daro teisėtai ir vadovaudamosi nustatyta tvarka. Bet aš prisimenu, kad jūs to klausėte, atrodo, ir praeitą Vyriausybės valandą. Iš tikrųjų pasidomėsiu detaliau. Aišku, siekis yra, kad žmonėms kuo daugiau paslaugų apskritai būtų suteikiama nemokamai, bet vėlgi teisybės dėlei turime pasakyti, kad valstybė visų absoliučiai paslaugų iš tų pinigų, kuriuos mes sumokame į biudžetą, nesugeba padengti.

PIRMININKAS. Klausia K. Bartkevičius.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Labai ačiū, pirmininke. Aš norėjau paklausti susisiekimu ministro ir vidaus reikalų ministro. Statistika byloja, kad vis dėlto kelių eismo įvykių daugėja. Jūs buvotė numatę pastatyti 25 sektorinius greičio matuoklius, jų kol kas dar nematome, bet jų reikėtų daugiau. Kelininkų, kelius remontuojančių iš Kelių priežiūros programos, kelininkų keliuose nematyti, o kelių patrulių magistraliniuose keliuose – taip pat, tik tai miestuose, miesteliuose. Kaip sustabdysime šitą mūsų kelių eismo statistiką ir žuvusių?.. Aišku, keliais, ačiū Dievui, yra mažiau, bet sužeistųjų ir eismo įvykių keliuose tikrai didėja. Ačiū už atsakymą.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų Lietuvos rodikliai Europoje dėl žuvusių kelyje labai reikšmingai pagerėjo, mes po Čekijos buvome antroji šalis pagal sumažėjimo procentą. Be abejo, yra kur tobulėti, bet ir policijos naktiniai, rytiniai girtumo patikrinimo testai padarė didelį darbą. Šių metų plane taip pat numatyti tie patys veiksmai. Tikrai intensyviai bus tikrinamas ir blaivumas, taip pat bus eliminuojamos juodosios dėmės, kaip kelininkai vadina tas rizikingas zonas, nuo kelių tūkstančių yra sumažėję iki kelių šimtų tokių vietų, jas toliau mažinsime.

Dėl sektorinių greičio matuoklių. Reikia pasakyti, kad tai yra naujovė, ir planuojame juos įdiegti. Ar tai daug, ar mažai – vis dėlto subjektyvus klausimas, nes lėšų yra tiek, kiek yra. Bet kokiu atveju pirmą kartą mes bandysime didesnę kiekį įrengti.

Suprantame jūsų susirūpinimą, patys suprantame, kad tos priemonės padeda, bet tikime, kad tos programos, kurios iki šios dienos daromos ir kurios numatytos 2017 metams, turėtų duoti dar didesnę teigiamą efektą. Vis dėlto mes matome kaip tik gerą progresą – avaringumo mažinimą, žūčių mažinimą. Taigi pamatysime, kaip šie metai praeis, kurias dalis reikėtų toliau tobulinti, bet priemonių planas, mano nuomone, yra gana racionalus. Ačiū.

E. MISIŪNAS. Dar vidaus reikalų ministras, jeigu galima būtų, papildytiau. Ačiū už klausimą. Tai irgi negalėčiau sutikti su nuomone, kad policijos automobilių ar pareigūnų keliuose nematyti. Matote, pareigūnai dabar perka... Tikriausiai visi puikiai matėme reportažą – nupirktą nežymėta paskutinė garsioji „Audi“ su visa įranga, kuri filmuoja, viską stebi: ir greitį, ir vairuotojus, kalbančius mobiliu telefonu, ir t. t. Tokių nežymėtų automobilių policija įgyja daugiau, paruošia tarnybai, ir jeigu jų nematyti, tai dar nereiškia, kad jų nėra gatvėje. Tikriausiai jūs važiuojate tinkamai, elgiatės pagal taisykles ir nepatenkate į tų automobilių stebėjimo kamerą. Tai norėčiau papildyti ministro atsakymą.

PIRMININKAS. Klausia A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (*MSNG*). Mano klausimas yra skirtas švietimo ministrei. Čia praeitą kartą vietoj jūsų premjeras atsakė iš tikrųjų informaciją netiksliai, bet, na, paliksime jau jūsų sąžinei. Bet šiuo atveju aš norėčiau... Nėra švietimo... Na, vėl nėra švietimo ministrės ir premjero nėra!

Tai aš suformuluosiu klausimą tikėdamasi, kad gal švietimo ministrė moka naudotis internetu ir ras tą klausimą internete. Klausimas yra toks. Man šiek tiek pabodo kaip aukštosios mokyklos dėstytoja virš 30 metų dirbusiam žmogui klausyti apie menkstantį studentų srautą. Aš norėčiau paklausti kito klausimo: kiek Lietuvos aukštosiose mokyklose yra dėstytojų mokslų daktarų iki 50 metų, kurie dirba aukštojoje mokykloje visu etatu? Tai tas skaičius ir parodytų, kiek realiai mes galime turėti šioje šalyje universitetų, nes pasakos apie tai, ką jūs jungsite, su kuo jungsite, kai didžioji dalis dėstytojų yra virš 60 metų, ypač profesūros, jau truputėlį juokingos. Tai aš labai tikiuosi, kad jinais atsakys į mano klausimą, radusi jį internete. Dėkui.

R. MASIULIS. Ačiū poniai Maldeikienei už klausimą, tikrai atsakysime raštu jums į tą klausimą.

PIRMININKAS. Klausia A. Kirkutis.

A. KIRKUTIS (*LVŽSF*). Dėkoju už galimybę paklausti. Mano klausimas visai Vyriausybei, daugiau tikriausiai kultūros ministrei. Vydūnas, Vilhelmas Storostas, – tai ne vien tik Mažosios Lietuvos, bet visos Lietuvos siela ir protas. Dvasingumas ir moralumas yra tos tautos savybės, kurios labai svarbios siekiant realizuoti pažadus, kuriuos davė ši Vyriausybė ir šis Seimas.

Klausimas yra toks. Praeitais metais buvo sudaryta valstybinė programa ir nutarimas, 27 įvairūs renginiai buvo numatyti finansuoti iš valstybės biudžeto. Ar bus skiriami šitie pinigai Vydūno paminklui ir tiems renginiams, kurie numatyti kitais metais, Seimo paskelbtais Vydūno metais?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai ačiū už klausimą. Taip, mes jau raštus turime, priminimus apie Vydūno paminklo statymą. Tai, kas yra praėjusios Vyriausybės įsipareigota, bent jau kultūros ministro įsipareigota – 30 tūkst. eurų, tai visa ta suma ir bus paskirta, dėl likusios sumos, kurios reikia paminklui pastatyti, tikrai atsakymo neturiu, nes mūsų ministerija įsipareigojusi tik tai tokią sumą. Ačiū.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Tai aš pratėsiu kultūringus klausimus. Ministre, jeigu galima, paminėjote dėl Vydūno metų. Aš norėčiau paklausti, ir kiek laikas leis, atsakykite, apie Valstybės šimtmečio programos įgyvendinimą. Vienas iš tų elementų yra Lukiškių aikštės sutvarkymas ir paminklo pastatymas. Žinau, kad praeitą ar šią savaitę buvo susirinkusi Vyriausybė lyg ir aptarti galimą paminką Lukiškių aikštėje. Gal galėtumėte mus truputį informuoti, kaip mes pasitiksime šimtmetį, nes, kiek žinau, ten yra nemažai visuomenininkų iniciatyvos. Gal tų pinigėlių tiek daug nereikėtų paminklui, kaip kitiems. Ačiū už atsakymus.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už klausimą. Turbūt abu klausimai susiję, todėl atsakysiu vienu *ypu*, kartu, kaip sakyti, vienu atsakymu. Abu klausimai yra tiek svarbūs, kad tai yra iškelta į vyriausybinių lygmenį, tai yra kanceliarijoje yra sudarytos darbo grupės. (Kas čia su tuo garsu? Aš pakelsiu, kad truputį geriau būtų girdėti.)

Taigi šimtmetį, žinia, kuruoja specialus sekretoriatas, kuris yra atnaujintas. Žmogiškieji ištekliai jau atnaujinti ir šiam sekretariatui vadovauja N. Vaisbrodė, labai profesionalus žmogus. Prasidėjo darbas nuo to, kad visoms ministerijos buvo išsiųstas prašymas peržiūrėti teiktus anksčiau arba planuotus projektus ir kokybiškai atrinkti, palikti tik tuos, kurie iš tikrųjų susiję su šimtmečio šventimu.

Aš galiu atsakyti tik dėl kultūrinių projektų, kurie suplanuoti mūsų ministerijos. Iš mūsų planuoto 21 projekto po kokybinės atrankos liko tik 11. Dėl viso kito šiaip turėtų atsakyti sekretoriatas. Bet, kiek žinau, darbas vyksta, grupė yra sudaryta. Jūs teisis. Labai daug visuomenininkų pakviesta į šią ekspertų grupę ir iš tikrųjų intensyviai vyksta ir susitikimai, ir konsultacijos. Aš manau, kad balandžio 12 ar 13 dienomis, aš dorai nepamenu, bus vėlgi posėdis, ir manau, kad visus tikrai informuos, kas yra nuspręsta. Šiuo metu dar vyksta paskutiniai darbai, derinantys su ministerijomis ir surenkant galutinį paketą visų tų kokybiškų projektų.

Dabar dėl Lukiškių aikštės lygiai taip pat. Yra sudaryta darbo grupė, į kurią įeina ir Kultūros ministerija, ir Aplinkos ministerija, ir Vilniaus miesto atstovai, taip pat visuomeninės organizaci-

jos, kiek žinau. Iš mūsų atstovauja viceministrė G. Žemaitytė. Posėdis įvyks balandžio 11 dieną, o iki posėdžio dabar vyksta konsultacijos. Aš manau, kad kitą savaitę abu šie klausimai paaiškės, ir tikrai ta informacija nėra slapta, tikrai informuos, diskusijos tikrai vyks ir tikslas yra tikrai maksimalus – iki 2018 metų pabaigos iš tikrųjų tą aikštę ir sutvarkyti, ir kad tas paminklas, koks jis, ar tai būtų memorialas, ar paminklas, atsirastų. Toks yra premjero tikslas ir mes padėsime tą tikslą įgyvendinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia M. Adomėnas. Ruošiasi A. Armonaitė.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Klausimas, tiesą sakant, skirtas užsienio reikalų ir švietimo ministrams, bet manau, kad jis svarbus ir Vyriausybei *in corpore*. Žinoma, keista matyti, kad užsienio reikalų ministras, buvęs rytiniame posėdyje, nedalyvauja Vyriausybės valandoje, bet kadangi reikalai nelaukia, reikia užduoti visai Vyriausybei.

Praeitą savaitę Vengrijos Vyriausybė priėmė sprendimą ir inicijavo įstatymo projektą, kurį jau šią savaitę priėmė Vengrijos parlamentas, kuris apriboja daugybės universitetų, bet tarp jų Vidurio Europos universiteto, vieno geriausių regiono universitetų, veiklą. Norėjau paklausti, ką mūsų Vyriausybė ruošiasi daryti šiuo klausimu, ypač turint omenyje, kad Seimo Švietimo ir mokslo komitetas jau vakar priėmė sprendimą, kreipėsi į Vyriausybę, kviesdamas reaguoti diplomatiniais kanalais ir palaikyti tarptautinėse... (Nutūksta įrašas) (Balsas salėje: „Gerai, kitas klausimas.“) Tai toks klausimas ir yra, ką Vyriausybė žada daryti ir kokių veiksmų galime tikėtis iš jos, nes, mano supratimu, labai svarbu yra akademinė laisvė?

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Vyriausybėje tas klausimas dar nebuvo diskutuotas, todėl sunku atsakyti, kokių veiksmų bus imamas. Bet koku atveju, kai tokia pozicija bus suformuota, mes jums ją pateiksime.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi A. Dumbrava.

A. ARMONAITĖ (LSF). Aš nežinau, ar mes su M. Adomėnu esame sielos brolis ir sesuo, bet jis uždavė mano klausimą. Aš noriu vieną akcentą iš tikrųjų pasakyti.

Vilniaus meras, esant pačioms blogiausiomis aplinkybėms, pakvietė Centrinės Europos universitetą veiklą tęsti Vilniuje. Tai anaip tol nebuvo koks nors džiugesys, kad ten yra sudėtinga aplinka. Priešingai. Meras parodė tam tikrą valią, kad, esant blogiausiam scenarijui, mes, Lietuva, galėtume prisidėti.

Aš noriu taip pat paprašyti, kad labai rimtai šitas klausimas būtų Vyriausybės posėdžiuose apsvaistytas ir pateiktas Seimui, ką mes planuojame daryti, nes tai yra ne tik Vilniaus mero klausimas, ne tik švietimo ministrės klausimas, bet ir diplomatinis klausimas, nes JAV valstybės departamentas jau reagavo ir, ko gero, mums, na, šio regiono gyventojams, tai taip pat turėtų rūpėti. Aš suprantu, kad visi ministrai yra iš kitų sričių. Tai tiesiog labai noriu paprašyti tai pasižymėti, įvertinti ir taip pat mums, Seimo nariams, duoti atsakymą, nes šitą klausimą mes Seime tikrai kelsime ir norime Vyriausybės iniciatyvos čia taip pat.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Jūsų prašymas užfiksuotas. Kai turėsime atsakymą, jį pateiksime.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi J. Rimkus.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju. Norėčiau paklausti žemės ūkio ministro. Gerbiamasis ministre, prieš šią Vyriausybę esančioms valdžioms nelabai sekėsi kovoti su Sosnovskio barščiais arba tos kovos gal apskritai nebuvo. Prašom pasakyti, ar yra koks nors konkretus planas, ar čia vėl bus palikta ūkininkams ir žemės savininkams, kaip valstybė galėtų prisidėti? Na, tikrai tai yra didžiulė problema, ypač kaimiškose teritorijose. Ačiū.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Su vienu sutikti galiu, kad tai yra didžiulė problema. Bet turiu prisipažinti, kad dar iki Sosnovskio barščių nepriėjau. Bet tikrai pasižymėsiu ir rytoj bandysime aiškintis, ką ministerija turi ir ką tikrai reikia daryti, norit bent jau sustabdyti plitimą.

PIRMININKAS. Klausia J. Rimkus. Klausia Juozas Rimkus!

J. RIMKUS (LVŽSF). Klausimas būtų susisiekti ministrai. Šiais metais A. Stulginskio universitete vykusioje parodoje buvo pristatyta įvairi žemės ūkio technika, skirta Lietuvos žemdirbiams. Akivaizdu, kad kiekvienais metais žemės ūkiui skirtos technikos gabaritai vis didėja, tačiau, vykstant kelių rekonstrukcijos ir projektavimo darbus, rekonstruojant kelius, ypač įrengiant žiedines

sankryžas, kai kuriuose regionuose į tai visiškai neatsižvelgiama. Turime pavyzdžių, kada viduryje kaimo įrengta žiedinė sankryža, kuria kaimo žmogus nebegali pravažiuoti. Aplinkkelių nėra, žiedinėje sankryžoje eismas neįmanomas, tad pagrįstai žemdirbiai piktinasi, kad negali patekti į savo nuosavybės teisę priklausančius žemės sklypus, yra priversti pažeisti eismo taisykles, už ką moka baudas.

Europinių pločio standartų, keliamų keliams, žemdirbiai pakeisti neprašo, tačiau žiedinėse sankryžose apšvietimo stulpus, kelio ženklus tikrai galima įrengti saugiu atstumu, atsižvelgiant į realią situaciją ir perspektyvas, tik reikia paprasčiausio geranoriškumo. Klausimas, ar nenumatoma ieškoti būdų, kaip sudrausminti projektuotojus ir jų užsakovus, Regiono kelių direkcijos atsakingus pareigūnus, kurie piktybiškai ignoruoja šios problemos sprendimą, visiškai nepaiso žemdirbių nuomonės ir neieško jokių kompromisų? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai įvertinsime šį klausimą.

O dėl A. Stulginskio universiteto. Kai jūs pradėjote klausti, aš galvojau, jūs turėsite klausimą dėl autostrados, nuvažiavimo link šio universiteto, nes būtent per šią parodą buvo didžiulės eilės ir buvo užkimšta tiek autostrada, tiek šalutinis kelias, tai man gerai žinoma problema. Kalbėjau su rektoriumi jau du kartus, kitą antradienį jis pats atvažiuoja, pristatys klausimą, žiūrėsime, kiek tai yra susiję su numatomais remontais, kad tą problemą spręstume, ji yra žinoma. O dėl pačių kelių tiesimo jau regionuose, tai tikrai, kiek įmanoma, kiek taisyklės nedraudžia, reikia atsižvelgti, bet man sunku atsakyti, nes nesu tiksliai susipažinęs su ta situacija, bet susipažinsiu, atsakysiu.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi T. Langaitis.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti susiekimo ministrą, šiuo metu pavaduojantį Ministrą Pirmininką, dėl „Lietuvos geležinkelių“. Išties labai nerami situacija, pasiekia Lietuvos visuomenę ir gandai, ir informacija, kad „Lietuvos geležinkeliai“, sakyčiau, neatsakingai elgiasi su sukauptu patirtimi ir su personalu, tiesiog tuos žmones, pačius raktinius žmones, jeigu galima taip pasakyti, atiduoda konkurentams, net be išsipareigojimų, taip, kad jie negalėtų dirbti, gaudami išeitines pašalpas, konkurencingoje Latvijos rinkoje. Dėl to krovinių praradimo gal jūs šiandien galite pasakyti, kiek „Lietuvos geležinkeliai“ per šiuos metus procentiškai prarado krovinių dėl tokios neatsakingos politikos? Ačiū.

R. MASIULIS. Ačiū jums už klausimą. Kiek subjektyviai man skamba toks kaltinimas dėl krovinių praradimo, nes už sausio mėnesį turime, rodos, 5 % pervežimų augimą. Ne apie praradimus, o apie padidinimą pervežimų mes kalbame. O dėl darbuotojų, tai, deja, su kai kuriais darbuotojais „Lietuvos geležinkeliams“ teko atsisveikinti, bet priežastys visais atvejais buvo objektyvios. Jeigu mes matome paskutinį Kauno atvejį, kur žmonės, darantys negražius dalykus, buvo nutverti už rankos, tai nemanau, kad verta tokius žmones išsaugoti, dėl jų kovoti, nes jie įmonei jokios naudos neatneša, tik žalą. Taigi, kiekvienu individualiu atveju vertinama, nėra jokio susidorojimo, kai geri specialistai, geri specialistai dirba, o kai žmonės yra prisidirbę, tai, ką darysi, tenka atsisveikinti.

PIRMININKAS. Turėjo klausti T. Langaitis, tačiau nematau. Atėjo. T. Langaitis atsisako. Klausia V. Gailius. Ruošiasi R. Martinėlis.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis vidaus reikalų ministras, jums pavaldus Valstybės tarnybos departamentas vykdo Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo priežiūrą. Vakar Seimo Antikorupcijos komisijos posėdyje išgirdome apie situaciją, kuri susiklostė Aplinkos ministerijoje, praėjusią kadenciją garsėjusioje kaip ministerija, kuri puoselėja telefoninę teisę, šiuo atveju mes nagrinėjame situaciją, kai sprendimai priimami išskirtinai vieno elitinio medžioklės būrelio naudai. Klausimas apie daugelį sistemoje vykusių konkursų, tarnybų, padalinių, biudžetinių įstaigų vadovų atrankas, kai į šias pozicijas buvo atrenkami komisijoje dalyvaujant elitinio medžioklės būrelio nariams ir komisijos buvo atrenkami to būrelio nariai. Ar jūs padėsite aplinkos ministrui, kuriam iš tikrųjų sudėtinga, kai šis medžiotojų būrelis yra apraizgęs visą ministeriją, tai išsėbėti? O tikiu, nuoširdžiai tikiu ministro noru išskaidrinti ministerijos veiklą. Ar padėsite sutvarkyti atrankų klausimą ir ar vertinsite įvykusias, mano nuomone, neskaidrias atrankas?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą, gerbiamasis Seimo nary. Šiaip, Valstybės tarnybos departamentas yra prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės *de jure, de facto*, galima sakyti, ir Vidaus reikalų ministerijoje, bet šiuo metu yra priimami sprendimai dėl šio departamento likimo. Direktorius buvo ilgametis, dabar paskelbtas konkursas dėl vadovo, pavaduotojų. Vėliau bus skelbiamas konkursas ir dėl direktoriaus, kai bus nuspręsta dėl departamento ateities.

Dėl neskaidrių jūsų paminėtų atrankų. Taip, tai kelia rūpestį, jeigu tokia situacija yra. Jeigu turėtume informacijos, kad tikrai tai yra objektyvu, objektyvi informacija, kurią jūs sakote, Vidaus reikalų ministerija pagal savo kompetenciją reaguotų į tokią situaciją. Yra galimybė pažiūrėti komisijos protokolus ir galbūt įvertinti tai, kas jau yra įvertinta. Nors, žinote, pagal įstatymo raidę dalyvavę asmenys turi teisę apskusti komisijos sprendimą ir taip perkelti ginčą į teismą. Jeigu komisijos atrankoje dalyvavę asmenys tuo nepasinaudojo, tai galbūt jie nusprendė, kad teisėtai pralaimėjo? Jeigu turite tokios informacijos, prašom ateiti į ministeriją, ministerija tikrai už skaidrias atrankas, už kompetencija grįstą valstybės tarnybą ir netoleruojame jokio kitų asmenų palaikymo ar spaudimo. Prašom. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi M. Bastys.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau paklausti sveikatos apsaugos ministro. Yra parengtas Farmacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kur siūloma panaikinti teisinės nuostatas, ribojančias vaistinių steigimą vienu adresu. Norėčiau pasiklausti ministro nuomonės tuo klausimu?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų galima svarstyti, tik manau, kad reikėtų, kaip ir kitas priemonės, kurias mes dabar ruošiame, apsvarstyti kartu su tais pačiais socialiniais partneriais, su vaistinių tinklais. Manau, kad kaip viena iš galimų priemonių, gerinant informacinę rūpybą, ji galėtų būti svarstoma. Bet ar mes esme pasiruošę tokią priemonę įgyvendinti dabar, ar ji laiku, aš manau, reikėtų pasvarstyti.

PIRMININKAS. Klausia M. Bastys. Ruošiasi M. Majauskas.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų susisiekimo ministrui. Gerbiamasis ministre, jums gerai žinomas informacinių išteklių konsolidavimo klausimas. Prašom pasakyti, kas yra numatyta tuo klausimu artimiausiu metu veikti ir daryti? Dėkoju už atsakymą.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Tie darbai, kurie buvo daromi buvusios Vyriausybės, yra tęsiami. O dėl centralizavimo, šiuo metu su Vyriausybės kanceliarija, su Vidaus reikalų ministerija ir su Teisingumo ministerija mes ieškome būdo, kaip labiau centralizuoti informacinių išteklių valdymą, politikos nustatymą. Spręsimė, kur vis dėlto svorio centras, kurioje ministerijoje ir kanceliarijoje turėtų atsirasti, dar galutinio sprendimo neturime, bet norime juos labiau centralizuoti, negu buvo praėjusios kadencijos metu, kai dėl pagrindinio klausimo – dėl šių sistemų vystymo mes matėme trijų ministerijų nesusikalbėjimą. Kai vis dėlto išskaidytas ūkis trims ministerijoms, susikalbėti yra daug sunkiau. Dabar diskusijų stadija, kur vis dėlto tas svorio centras turėtų būti, kad Lietuvoje turėtume panašiai, kaip būdavo kitose šalyse. Vienoje vietoje – centralizuotas sprendimų priėmimas, o jau ministerijoms yra paskirstomi darbai atlikti. Dabar yra plėtros stadija.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas gerbiamajam sveikatos apsaugos ministrui A. Verygai. Mes ne vieną kartą diskutavome labai populiaria ir mėgstama savižudybių tema. Jūs lankėtės Savižudybių prevencijos komisijoje, buvo daug diskusijų, daug susitikimų, net ir darbo grupė buvo įkurta. Ačiū, kad pakviečiate joje dalyvauti. Bet šalia visų šitų susitikimų ir šitos veiklos, taip pat įvyko ir keletas kitų dalykų. Tai M. K. Čiurlionio menų mokykloje pasikorė jaunuolis, kuris taip pat dirbo ir Operos ir baleto teatre, bet matau, kad kultūros ministrei tas ne taip svarbu, kaip ir nebuvo svarbu, kai mes su ja anksčiau kalbėjome. Tuo pat metu Panevėžio profesinio rengimo centre pasikorė du žmonės, bendruomenės nariai, tai ir mokytojas, ir mokinys. Prašau atkreipti dėmesį – po du per metus nusižudo jaunuolių paauglių tenai. „Sangrūdų“ gimnazijoje per pastaruosius du mėnesius smurtą patyrė, ne tai kad smurtą patyrė,

nusižudė irgi ne vienas, o du paaugliai dvyliktokai iš tos pačios klasės. Tai aš noriu paklausti, ministre, ką iš tikrųjų jūs padarėte, nes eidamas į rinkimus deklaravote, kad tai svarbi tema. Jūsų Vyriausybės programoje tai yra vienas iš prioritetų. Komisijoje atėjęs sakėte, kad darysite konkrečius darbus. Tai aš noriu paklausti, kas iš tikrųjų yra daroma? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū jums už klausimą. Tikrai jūs įvardijote labai skaudžius pavyzdžius, kurie tik dar kartą iliustruoja, kad Lietuva turi labai rimtą problemą, susijusią su savižudybėmis. Iš dalies jūs pats jau ir atsakėte į savo klausimą, paminėdamas tas sritis, kur jau darbuojamės. Tai ministerijos darbo grupei yra duotas pavedimas, jeigu gerai prisimenu, balandžio mėnesį grupė turi baigti darbą tam, kad parengtų visai šaliai tinkamą algoritmą savižudybių prevencijos ir reagavimo, tai, ką yra padaręs Kupiškis, ką, kiek žinau, darė Vilnius, daro kiti miestai. Šiandien buvome susitikę su Kauno miesto atstovais, jie pristatė savo mieste patvirtintą algoritmą ir tariamą, kaip jį integruoti, sinchronizuoti su tuo, kas yra rengiama visai šaliai. Aš jau esu minėjęs, kad Visuomenės sveikatingumo fonde yra pusė lėšų numatyta savižudybių prevencijai ir jos yra suplanuotos darbuotojų apmokymui, tai yra vadinamųjų vartininkų, kaip identifikuoti savižudybės riziką. Aš manau, kad šita Vyriausybė yra, ko gero, pirmoji, kuri ne apie šias priemones kalba, bet jas realiai pradeda įgyvendinti. Savaiame aišku, jeigu jūs klausiate, kas yra padaryta, kad nebūtų įvykusios konkrečios tos savižudybės, tai vėlgi turime suprasti, kad tiems apmokymams, specialistams parengti ir algoritmams parengti yra reikalingas laikas, ir mes negalime to padaryti per dieną. Bet visus išsipareigojimus, kuriuos mes esame davę, mes tikrai juos įgyvendinsime. Juo labiau kad didele dalimi atvejų mes tikrai stengiamės kalbėtis su visais specialistais, juos įtraukti, tarp jų, kaip minėjote, ir jus įtraukti į tas veiklas, kur yra įmanoma.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi R. Tamašunienė.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už žodį. Klausimas galėtų būti adresuotas tiek užsienio reikalų ministrui, tiek socialinės apsaugos ir darbo ministrui, tiek vidaus reikalų ministrui. Užvakar Bašaras al Asadas su Rusijos pagalba dujų ataką surengė Sirijoje, per kurią žuvo 85 civiliai žmonės, ir tai yra tik dar viena ataka prieš civilius gyventojus Sirijoje per šešerius metus trunkantį karą. Europos pozicija yra lėkšta šituo klausimu, bet aš ne apie tai. Aš labiau apie pabėgėlių klausimą, kur Lietuvos vaidmuo irgi yra reikšmingas. Pabėgėlių mes esame šiuo metu priėmę tik ketvirtadalį išsipareigotos kvotos, tai yra apie 250 iš 1000 pažadėtų Europai. Tai nėra tik išsipareigojimas Europai, bet ir mūsų humanitarinė pareiga gelbėti tokius savo diktatoriaus skerdžiamus žmones kaip šie.

Mano klausimas jums. Kaip jūs atsakote į pabėgėlių krizę ir kiek bus pagaliau perkelta iš to 1000 numatytų pabėgėlių į Lietuvą, nes šitą klausimą kiekvieną kartą susidūrus tiek dėl Astravo, tiek dėl kitų, tiek dėl pieno kvotų, Pietų Europos valstybės kelia kaip pavyzdį Lietuvą, nevykdančią savo išsipareigojimų. Mes turime suprasti savo Europos partnerius ir aš labai noriu konkrečiai paklausti, kas daroma su pabėgėlių perkėlimu ir kada tai bus baigta?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Gal aš, jeigu kas iš kolegų papildys, bet aš gal pradėsiu nuo to, kad labai ačiū už klausimą. Pirmiausia pats tas klausimas mūsų parlamente, toks, kokį jūs jį uždavėte, jau yra teigiamas ta prasme, kad rodome savo suinteresuotumą, aiškią poziciją ir tikrai mes dalyvaujame šiame procese. Patikslinsiu skaičius, 262, jeigu tiksliau. Aišku, yra įvairių niuansų, bet vis dėlto noriu, kad jūs irgi žinotumėte, kad mes esame lentelės viršuje šiuo požiūriu. Ne todėl, kad esame patys labai kruopščiai dirbantys, bet dėl to, kad pats procesas iš tikrųjų dėl įvairių priežasčių stringa. Bet Lietuva tikrai neišsiskiria blogąja prasme, ji kaip tik yra tarp tų, kurie pirmauja. Tai pirmas momentas.

Dar norėjau dėl Sirijos įvykių. Mes labai operatyviai visada reaguojame į juos, mes tikrai smerkiame tokius metodus kovos, jeigu taip galima pavadinti kabutėse, kai Rusijos užsienio reikalų ministerija teigia, kad nepakanka faktų ir argumentų, kad būtų galima griežtai reaguoti Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, tai mes nemanome, kad apie 30 žuvusių vaikų, 20 žuvusių moterų iš to skaičiaus yra nepakankami faktai. Tai yra griežtai smerktinas įvykis, ne tik žudymas, bet ir dujų naudojimas, ir apskritai pats elgesys su savo žmonėmis. Šią principinę poziciją mes išsakome tarptautiniuose forumuose, taip pat ir viešai skelbiame.

O grįžtant prie pabėgėlių, tai procesas nėra lengvas, naujas mūsų valstybėje, kaip jūs žinote, bet mes labai kruopščiai, manau, tą darbą dirbame. Yra įvairūs aspektai perkelti tuos asmenis, nes žiūrima ir į jų galimą grėsmę mūsų nacionaliniam saugumui, mes tikrai neperkelsime tokių asmenų, kurie komplikuos čia saugumo situaciją. Tačiau tie, kurie tikrai pabėgėliai nuo karo, tie, kurie tikrai reikalauja pagalbos, mes tą pagalbą suteiksime. Jeigu jie panorės čia likti, nes jie irgi nėra kaliniai, jų negalima priversti. Niekam ne paslaptis, kad kai kurie ir neužsibūna Lietuvoje. Bet šią pareigą – perkelti, išipareigojimus vykdyti mes tikrai atliksime atsakingai.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Kamblevičius.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano tokia intencija ir prašymas suvesti bendram darbui du ministrus: sveikatos apsaugos ir susisiekimo. Praeitais metais buvo priimtas Triukšmo valdymo įstatymas ir išgaliojo nuo lapkričio mėnesio, tačiau abi ministerijos, atsakingos už poįstatyminių aktų parengimą, iki šiol jų neparengė ir Kelių direkcija negali įgyvendinti regioninių kelių rekonstrukcijos darbų. Tokie man žinomi keliai: tai Pilaitė per Zujūnus, Čekoniškės, Sudervė, Rudamina, Turgeliai, Paneriai ir t. t. Tai gatvės, regioniniai keliai, kurie yra miestelių centrinės gatvės. Situacija yra labai bloga. Zujūnai plaukioja, nesaugu, vaikai negali saugiai eiti į mokyklą, grįžti iš jos ir t. t. Abi ministerijos turi patvirtinti triukšmo ribinius dydžius, kad būtų įmanoma įrengti tuos kelius ir pakeisti iki šiol galiojančią nenormalią normą, kai tuose miesteliuose reikia įrengti sienelės, o kurių įrengti neįmanoma, nes yra nuvažos į sklypus, yra daugiabučiai namai prie pat regioninio kelio. Tai mano labai didelis prašymas ir klausimas, kada galų gale jau tikrai tie poįstatyminiai aktai bus patvirtinti ir Kelių direkcija galės pradėti parengtų projektų įgyvendinimą? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai išnagrinėsime. Man šiek tiek keista, kad tik šita kliūtis gali būti, kad Lietuvos automobilių kelių direkcija negalėtų daryti darbų, bet tikrai užtikrinu – pasidomėsiu ir asmeniškai atsakysiu jums.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi A. Gaidžiūnas.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Klausimas būtų žemės ūkio ministrui. Vakar mes Konstitucijos salėje ilgai posėdžiavome, kas laukia žemės ūkio po 2020 metų. Norėjau, ministre, paklausti, kada bus parengta bendra žemės ūkio politikos strategija?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Tų strategijų turime tikrai ne vieną. Neseniai Agrarinės ekonomikos institutas baigė rengti studiją ir strategiją „Lietuvos žemės ūkis ir kaimas iki 2030 metų“. Kaip žinote, mes turime Vyriausybės patvirtintą gyvulininkystės vystymo programą. Tai iš tikrųjų mes tų programų ir strategijų turime. Be abejo, aš manau, svarbiausia artimiausiems ketveriems metams yra Vyriausybės programa ir priemonių planas. Bet turbūt ne nuo strategijų, ne nuo planų priklauso, kokią mes turime žemės ūkio ir kaimo situaciją. Bet jūsų klausimas teisingas ir vakar ta diskusija parodė bendrąją žemės ūkio politiką po 2020 metų, kad tos derybos ir diskusijos vyks ir jos turbūt nuolat vyks.

PIRMININKAS. Klausia A. Gaidžiūnas. Ruošiasi E. Pupinis.

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Ačiū. Mano klausimas būtų dėl Darbo biržos viešųjų darbų. Nuo šių metų liepos 1 dienos Lietuvos darbo birža pagal Viešųjų darbų programą nebesiūs bedarbių dirbti viešųjų darbų. Galimybė porą mėnesių padirbėti už minimalų atlyginimą – ilgalaikiai bedarbiai buvo didelė paspirtis seniūnijoms, savivaldybės įstaigoms. Viešuosius darbus dirbantys šienauja valstybės žemės plotus kaimuose, miesteliuose, tvarko kapines, parkus. Dabar šitie bedarbiai jau negalės atlikti tų darbų ir seniūnijos nerimauja, kaip dabar bus, netekus šios darbo jėgos, kaip reikės išgyventi, ar kaimai ir miesteliai nepaskės žolėse ir šiukšlyne. Kaip numatote spręsti šią problemą?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Nuo liepos 1 dienos savivaldybėms yra perduodamos aktyvios darbo rinkos priemonės, kurios pačios gali, nusistačiusios tvarką, įgyvendinti ir viešuosius darbus. Mes kaip tik šiandien į ministeriją buvome pasikvietę savivaldybių atstovus, kad paaiškintume, kaip tai daryti. Savivaldybės nori, kad mes duotume tam tikrą tipinę tvarką, kaip tos aktyvios darbo rinkos priemonės būtų organizuojamos savivaldoje, tačiau mes kartu su savivaldybėmis tariamės, ar tikrai jos reikia, nes tikrai situacijos dėl nedarbo yra labai skirtingos kiekvie-

noje savivaldybėje. Manau, kadangi jau ne pirmą kartą girdime šį klausimą, reikia daugiau komunikacijos ir aiškumo. Mes tą stengsimės užtikrinti.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Norėčiau užduoti klausimą arba pavaduojančiam premjerą ministrui, arba žemės ūkio ministrui. Šiandieną Seime valdančioji dauguma su dideliu entuziazmu pritarė Žemės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimui, kuriuo disponavimas žeme turėtų būti iš Nacionalinės žemės tarnybos perduodamas savivaldybėms. Tai norėtusi sužinoti, ar tai valdančiosios daugumos improvizacija, ar iš tikrųjų tai yra Vyriausybės pozicija, kad žemė būtų perduota? Žinome analogišką klausimą 2008 metais, kuomet buvo toks pat įstatymas vetuotas Prezidentės. Norėtusi jūsų pozicijos, kuri padėtų apsispręsti Seimui, kaip elgtis toliau. Ačiū.

B. MARKAUSKAS (*LVŽSF*). Aš labai tikiuosi, kad įvyko nesusipratimas. Nežinau, negirdėjau, kaip Seime buvo tas įstatymo projektas pristatytas, bet tikriausiai visiems yra aišku, kad, ne užbaigę žemės reformos, negražinę žemės savininkams, mes niekaip niekam jokių funkcijų negalime perduoti. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Vyriausybės ir Prezidentės institucijos nuomonė yra vienareikšmiška, kad valstybinę žemę administruoti ir prižiūrėti turi valstybės įmonė, šiuo atveju tai yra Nacionalinė žemės tarnyba. Aš nelabai įsivaizduoju, kaip šiandien Seimas galėjo pritarti tokiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi A. Šimas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra vidaus reikalų ministrui. Gerbiamas ministre, pagal šiandien galiojančią tvarką Lietuvoje nuolat gyvenantys trečiųjų šalių piliečiai gauna plastikinę kortelę, asmens identifikavimo dokumentą. Tuo tarpu Europos Sąjungos šalių gyventojai gauna pažymą (teisė nuolat gyventi Lietuvoje), kuri iš principo yra tiesiog A4 formato popieriaus lapas, kuris neatitinka elementarių nei saugumo, nei patogumo kriterijų. Ar nemanote, kad būtų tikslinga sulyginti tuos dokumentus ir Europos Sąjungos piliečiams, gyvenantiems Lietuvoje, taip pat išduoti plastikinę kortelę? Tai iš tiesų palengvintų nemažos grupės Lietuvoje gyvenančių kitų Europos Sąjungos šalių piliečių nuolatinių, kasdieninių darbų, rūpesčių tvarkymą.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Taip, problema žinoma, ir labai taikli pastaba. Jeigu keltume tokį klausimą, paklaustų, kiek tai kainuoja įgyvendinti. Yra apskaičiuota, kiek tai kainuotų. Iš principo tai nėra didelės išlaidos. Manau, save gerbiančioje valstybėje turėtų būti išduodami normalūs, laminuoti ar korteliniai dokumentai, o ne A4 formato lapas. Pritariu jūsų nuomonei. Pasižiūrėsime, paieškosime galimybes, kad taip ir būtų daroma.

PIRMININKAS. Klausia A. Šimas. Ruošiasi I. Šimonytė.

A. ŠIMAS (*LVŽSF*). Ačiū. Vidaus reikalų ministrui man kažkaip sekasi tuos klausimus užduoti. Dabar kelia nerimą savivaldybių priešgaisrinių tarnybų darbuotojai. 2006 metais vidaus reikalų ministro įsakymu buvo patvirtinta... funkcijoms atlikti lėšų skaičiavimo metodika, kurios dalį sudaro ir priešgaisrinės saugos funkcijos, deleguotos savivaldybei, lėšų skaičiavimas. Vadovaudamosi šia metodika, rajonų priešgaisrinės tarnybos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos teikia reikalingų numatomų lėšų poreikį. Tačiau departamentas dėl bendrai nepakankamai gaunamų lėšų sumažina suskaičiuotas ir numatytas lėšas. Kokių priemonių bus imtasi, kad užtikrintume reikiamą finansavimą tiek deleguotoms funkcijoms užtikrinti, tiek visai priešgaisrinei gelbėjimo sistemai?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Taip, dar prieš tai ir premjeras yra kalbėjęs apie šią problemą ir buvo pasakyta, kad deleguotoms funkcijoms įgyvendinti savivaldai buvo numatyta pinigų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente, bet dėl tam tikrų priežasčių tie pinigai nepasiekdavo savivaldybių. Šita situacija žinoma. Naujas departamento direktorius informuotas, manau, kad šiemet taip nebus. O kokie yra realūs poreikiai departamento, na, mes žinome, buvo pateikta, kiek reikėtų padidinti biudžetą 2018 metams, bandysime padidinti.

Taip pat yra keliami tikslai, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas peržiūrėtų ir savo struktūrą, ir kitų įstaigų valdymo struktūras, gal atsisakytų tam tikrų bendrų funkcijų vykdymo, kad būtų galima sutaupyti. Matome, ir policija, ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba

juda ta linkme centralizuojant, didinant efektyvumą. Šiuo atveju Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas tokių veiksmų nesiėmė. Yra sena struktūra, kokia patvirtinta prieš 15–16 metų, tokia ir yra. Lėšų ieškosime ir valstybės biudžete. Manau, dėl deleguotų funkcijų tikrai šiemet savivaldybėms bus mokama tiek, kiek reikia, kad ugniagesiams būtų sumokėtas visas darbo užmokestis.

PIRMININKAS. Klausia I. Šimonytė. Ruošiasi R. Juška.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi nematau premjero nei finansų ministro, tai paklausu taip pat vidaus reikalų ministro. Gerbiamas ministre, aš prieš kurį laiką esu į jus kreipusis prašymu žmonių, kurie dėl verslo poreikių turi poreikį turėti du pasus. Ir iš ministerijos gavau tokią abrakadabra, iš kurios nesupratau, ar ministerija mato problemą, ar nemato problemos ir ar ruošiasi ką nors su tuo daryti.

Tuomet aš kreipiausi į Parlamentinių tyrimų centrą, kuris man padarė labai puikią Europos Sąjungos šalių praktikos analizę. Iš tos analizės matyti, kad absoliučioje daugumoje šalių tokia galimybė yra žmonėms, kuriems to reikia dėl verslo reikalų, arba kai tai yra dvi šalys, kurios viena kitos vizų nenori pasuose matyti. Noriu paklausti. Jeigu aš jums persiųsiu šitą analizę, ar vis dėlto ministerija pasižiūrės į tą reikalą iš esmės, o ne biurokratiškai taip, kaip pirmą kartą? Ačiū.

E. MISIŪNAS. Ačiū jums už klausimą, už pastabą. Tikriausiai jūs man atsiuntėte, aš užmetęs akį pavizavau, darbuotojai surašė, aš pasirašiau ir jūs gavote taip, kaip buvo surašyta pagal įstatymo raidę be didesnio filosofavimo. Jeigu jūs įmestumėte tokią analizę, kuri atitinka teisės aktų reikalavimus, manau, galima svarstyti ir taip pasielgti.

PIRMININKAS. Klausia R. Juška. Ruošiasi K. Bacvinka.

R. JUŠKA (LSF). Aš norėčiau kreiptis į socialinės apsaugos ir darbo ministrą. Klausimas ištis labai jautrus ir, manyčiau, aktualus visos Lietuvos neįgaliesiems. Pavyzdys būtų toks. Apie visiškai neefektyvų autotransporto, skirto neįgaliesiems, regionuose panaudojimą, švelniai sakant, gal geriau tiktų visiškai nenaudojimą. Pavyzdys, ministre. Jurbarko rajono neįgaliųjų draugija neturi transporto priemonės, kuria galėtų nuvežti savo narius į užsiėmimus draugijoje bei įvairius renginius. Neįgaliesiems pritaikytą transporto priemonę turi sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“. Kaip žinome, Respublikoje beveik visuose rajonuose yra, tačiau jie neturi vairuotojo etato. Norėdami nuomotis transporto priemonę, neįgalieji privalo apmokėti nustatytą kainą už nuvažiuotus kilometrus, iš savo asmeninių lėšų sumokėti vairuotojui. Transporto priemonė priklauso Lietuvos neįgaliųjų departamentui, su kuriuo bendrija „Viltis“ sudariusi panaudos sutartį. Jurbarko neįgaliųjų draugija siūlo, kad minėta transporto priemonė galėtų naudotis visi rajone esantys neįgalieji, ir, manyčiau, visiškai nesudėtinga, kad jūs pavestumėte Neįgaliųjų departamentui spręsti šitą klausimą. Ar nemanote, kad tai tikslinga padaryti dėl efektyvaus neįgaliųjų transporto panaudojimo?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Tikrai transportu, kuris skirtas savivaldai, savivaldybės teritorijoje esantiems neįgaliesiems, turėtų turėti galimybę naudotis visi. Aš pasidomėsiu, kad ta tvarka būtų užtikrinta, ir ypač atkreipsime dėmesį į Jurbarko situaciją. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia K. Bacvinka.

K. BACVINKA (LVŽSF). Planavau klausti aplinkos apsaugos ministro, bet kadangi jo nėra, tai gal žemės ūkio ministras galės atsakyti. Sodininkų bendrijos nuo žemės reformos pradžios niekaip negali išspręsti savų problemų. Jos kreipėsi į turbūt visas valstybės institucijas pagalbos dėl kelių remonto, centralizuotos kanalizacijos, vandentiekio įrengimo. Daugelis sodininkų bendrijų teritorijoje esančių kelių yra apverktinos būklės, tačiau nėra kam jų remontuoti, valyti, prižiūrėti. Tiek Aplinkos, tiek Žemės ūkio ministerijos bendrijų iškeltas problemas pastumdo viena kitai ir iki dabar reikalai nepajuda iš vietos. Šiuo metu Aplinkos ministerijos, kiek man žinoma, Saugomų teritorijų kraštovaizdžio skyrius Vyriausybei yra pateikęs Sodininkų bendrijos įstatymo projektą, kuriame turėtų būti sprendžiama, kaip sodininkų bendrijų teritorijose esančią bendro naudojimo valstybinę žemę perduoti savivaldybėms, kad pastarosios galėtų joje esančius kelius įrašyti į savo gatvių balansą ir tinkamai prižiūrėti.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Dėkui už klausimą. Aišku, Žemės ūkio ministerija turbūt ne tiek daug bendro turi su sodų bendrijomis, tik tiek, kad Nacionalinė žemės tarnyba administruoja

valstybinę žemę. Aš šiandien irgi mačiau, yra gautas iš Vilniaus miesto savivaldybės paklausimas dėl to, kad kai kurios sodų bendrijos išvis norėtų, kad būtų naikinamas sodų bendrijų statusas, nes, aišku, daugeliu atvejų tai netgi trukdo bendrijoms tvarkyti tuos dalykus, apie kuriuos jūs minėjote, t. y. kelius, vandentiekį. Bet šiaip daugeliu atvejų sodų bendrijos priklauso savivaldybėms. Aišku, ko gero, Aplinkos apsaugos ministerija, jeigu ji tokią pareigą turi, parengs metodiką, bet pačią metodiką turės įgyvendinti savivaldybės.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti laikas baigėsi. Dėkojame ministrams.

Reaguodamas į E. Gentvilos pasisakymą, norėčiau informuoti Seimo narius, kad šiuo metu į komandiruotes yra išvykę šie ministrai: M. Vainiutė, V. Šapoka, M. Sinkevičius, K. Navickas, R. Karoblis ir J. Petrauskienė. (*Balsai salėje*) Ir taip pat Ministras Pirmininkas.

16.04 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ir 15 straipsnių, IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-439 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ir 15 straipsnių, IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-439. Pranešėja – D. Brasiūnaitė.

D. BRASIŪNAITĖ. Laba diena. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti Rinkliavų įstatymo pataisas. Projektas yra parengtas atsižvelgiant į praktikoje pastebėtus Rinkliavų įstatymo reglamentavimo trūkumus.

Kas yra siūloma šiuo projektu? Projektu yra siūloma suteikti savivaldybėms teisę nustatyti delspinigius už laiku nesumokėtą vietinę rinkliavą ir tokiu būdu sudaryti efektyvesnes vietinių rinkliavų administravimo sąlygas. Remdamosi projektu, savivaldybių tarybos turės teisę pačios nustatyti delspinigių dydį, tačiau tas dydis negalės viršyti finansų ministro pagal Mokesčių administravimo įstatymą nustatyto delspinigių dydžio.

Projektu taip pat yra siūloma konkretizuoti valstybės rinkliavos mokėjimo terminus ir nustatyti teises pasekmes laiku tų rinkliavų nesumokėjus.

Projektu taip pat yra siūloma suderinti įstatymo nuostatas su nacionaliniais ir Europos Sąjungos teisės aktais. Visų pirma, panaikinti vietines rinkliavas už gyvūnų, šunų ir kačių registravimą daugiabučiuose namuose, nes šią funkciją, remiantis Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymu, atlieka nebe savivaldybės.

Taip pat yra siūloma naikinti vietines rinkliavas už leidimą pardavinėti pirotechnikos priemones, nes šiuos leidimus, remdamiesi teisės aktais, taip pat išduoda ne savivaldybės, o policijos komisariatai.

Taip pat siūloma, atsižvelgiant į Europos Sąjungos reglamentus, išplėsti išlaidų, kurios yra vertinamos nustatant valstybės rinkliavos dydį, sąrašą tais atvejais, kai tos išlaidos yra labai aiškiai atskleistos Europos Sąjungos reglamentuose.

Paskutinis momentas, kurį noriu pažymėti, kad projektu taip pat yra siūloma naikinti vietinę rinkliavą už šunų laikymą daugiabučiuose namuose atsižvelgiant į šios rinkliavos diskriminacinį pobūdį, nes ją moka tik gyventojai, kurie gyvūnus augina daugiabučiuose namuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Jūsų nori paklausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama pranešėja, norėjau paklausti, ar jūs nematytumėte logikos Rinkliavų įstatyme numatyti nuostatą, kad kiekviena rinkliava būtų pagrįsta metodika, nes šiandien ne visos rinkliavos yra pagrįstos ir jų išlaidos nėra apskaitomos? Pavyzdžiui, įvažiavimo į Neringą mokestis, vadinamoji ekologinė rinkliava, gali būti išleistas biurokratams išlaikyti ar dar kam nors, bet ne prisidėjimui prie nacionalinio parko ar prie ekologijos iš esmės. Nereguliuodami, nekontroliuodami, kur rinkliava yra išleidžiama, iš esmės leidžiame savivaldybėms (ne visoms) manipuliuoti šitomis surenkamomis rinkliavomis. Konkrečiai, pavyzdžiui, Neringoje tai yra apie 4 mln. eurų. Dėkoju.

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų aš atskirčiau du dalykus, t. y. valstybės rinkliavą ir vietinę rinkliavą. Valstybės rinkliavos dydžiai ir kas įeina į tuos dydžius yra labai aiškiai reglamentuota Rinkliavų įstatyme. O vietinė rinkliava, kaip ir pažymėjo Konstitucinis Teismas

savo išaiškinimuose, yra truputėlį kitokio pobūdžio negu valstybės rinkliava. Atsižvelgiant tiek į Vietos savivaldos įstatymą, tiek į Savivaldos chartiją, iš tiesų ta laisvė yra palikta pačiai savivaldybei apsispręsti nuostatuose tiek dėl dydžio, tiek dėl panaudojimo. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Gerbiama Daiva, sakykite, ar nesvarstėte išbraukti gyvūnų, t. y. šunų, kačių, laikymą daugiabučiuose namuose, nes iš tikrųjų matome, kad ir nelabai daug yra surenkama lėšų ir plius tos lėšos iš tikrųjų labai retai kada yra panaudojamos tai infrastruktūrai, už kurią tos lėšos yra renkamos. Ar nemanytumėte, jog būtų prasminga atsisakyti šito mokesčio?

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Šiuo projektu kaip tik tai ir yra siūloma. Siūloma atsisakyti vietinės rinkliavos už gyvūnų laikymą daugiabučiuose namuose. Šį siūlymą mes įtraukėme atsižvelgdami į tai, kad Vyriausybė buvo pateikusi teigiamą išvadą dėl analogiško gerbiamos Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Dėkojame pranešėjai.

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau paraginti palaikyti šį projektą, kuris sureguliuoja vietinių rinkliavų rinkimo tvarką siekiant pagerinti rinkliavų surinkimą ir administravimą. Šiandien dalis iš vietinių rinkliavų surenkamų lėšų yra atskirais atvejais netgi mažesnė nei jų administravimo kaštai. Vienas iš tokių pavyzdžių ką tik paminėta gyvūnų laikymo daugiabučiuose namuose rinkliava, kurios atsisakyti jau keletus metus kartu su kolegomis siūliau ir kurią šiuo projektu kaip tik ir siūloma naikinti. Taigi kviečiu palaikyti šį reikalingą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau nuomonių nėra. Kviečiu balsuoti. Kas palaikote įstatymo projektą, balsuokite už, kas nepritaria, prieš arba susilaikykite.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 88, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Daugiau siūlymų nematau. Siūloma svarstyti gegužės 11 dieną.

16.11 val.

Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 2, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4775 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-3 klausimas – Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 2, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4775. Pranešėjas – viceministras R. Burokas.

R. BUROKAS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiamas svarstyti Reklamos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kurio pagrindinis tikslas yra pagerinti reklamos verslo aplinką ir sumažinti administracinę naštą. Paskaičiuota pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką, kad administracinė našta turėtų sumažėti 350 tūkst. eurų per metus.

Pagrindiniai įstatymo projekte numatyti pakeitimai: įtvirtinti aiškia leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarką; siekiant operatyviau spręsti leidimų išdavimų klausimus, savivaldybėse, kuriose gyventojų skaičius didesnis kaip 100 tūkst., su leidimų išdavimu susijusius klausimus nustatoma spręsti savivaldybės vykdomajai institucijai arba jos įgaliotam asmeniui; taip pat supaprastinti reklamos įrengimo ant daugiabučių namų procedūrą. Iki šio įstatymo įsigaliojimo datos numatomas išduotų leidimų galiojimo tvarkos reglamentavimas ir kiti pakeitimai, tikslinamos kai kurios sąvokos, pažeidimų nagrinėjimo procedūros ir kita. Prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti I. Rozova.

I. ROZOVA (*LLRA-KŠSF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, norėjau paklausti tokio dalyko. Kad įrengtų išorinę reklamą, 12 straipsnyje parašyta: „Reikia gauti butų ir kitų patalpų savininkų pritarimą.“ Ir tam pagal jūsų projektą planuojate šaukti kažkokį susirinkimą, dalyvavusių nuomonę

sūžinoti arba, jeigu jie negali dalyvauti, raštu gali pareikšti savo nuomonę. Kad būtų pritarta, reikia gauti ne mažiau negu vieną ketvirtąją visų butų ir kitų patalpų savininkų balsų. Viskas čia aišku, bet aš noriu jūsų paklausti.

Sakykite, o kas nutiks, jeigu nebus, neįvyks tas susirinkimas, nebus norinčių balsuoti ir išreikšti savo nuomonę paštu, nes žmonių yra visokių ir, be to, mes žinome, kad dabar daug butų savininkų išvis išvyko iš Lietuvos, negyvena. Tai, vadinasi, ta misija bus neįmanoma.

R. BUOKAS. Taip, tai pagal Civilinį kodeksą yra numatyta daugiabučių namų sprendimų, taip pat bendrijų sprendimų priėmimo tvarka. Jeigu, kaip numatyta įstatymo projekte, kad šiuo metu pagal dabartinį reglamentavimą yra reikalaujama gauti visų savininkų daugumos sutikimą, tai mūsų siūlymas yra, kad nuo dalyvavusių susirinkime arba raštu išreiškusių namo butų savininkų sutikimą. Jeigu reikiamas skaičius balsų priimti sprendimui nebus gautas, tai sprendimas nebus priimtas, vadinasi, ir leidimo pakabinti šviečiančią reklamą nebus išduota.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kitas klausiantis K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, visų pirma mano prašymas būtų arčiau mikrofono, nes mes sunkiai girdime. O dabar klausimas. Kaip bus su dabar naujai plintančia reklama ant senų, galbūt net ir techninių apžiūrų neperėjusių automobilių, kaip numatyta, kokios baudos numatytos, ar bus kontrolė? Nes tas masiškas paplitimas – užimamos stovėjimo aikštelės dėl tokios naujos reklamos formos. Ar jinai bus įteisinta, ar ne?

R. BUOKAS. Dėkui už klausimą. Pagal mūsų siūlomą įstatymo projektą tokiems automobiliams, kurie nėra naudojami pagal jų tiesioginę paskirtį, ar tai būtų keleivių vežimas, ar krovinių vežimas, taip pat reikės gauti savivaldybės arba savivaldybės vykdomojo organo sutikimą, savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo turės duoti sutikimą toms transporto priemonėms iškabinti reklamą. Lygiai taip pat to leidimo galiojimas galės būti sustabdomas. Priėmus šį įstatymą, atsiras teisinis pagrindas, kaip jūs minėjote, senoms transporto priemonėms, nenaudojamoms transporto priemonėms neišduoti leidimų, sustabdyti leidimą, jeigu tas leidimas buvo išduotas, ir panašiai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Galite užimti savo vietą. Toliau motyvai dėl viso, taip pat nėra užsirašiusių. Kviečiu balsuoti po pateikimo. Kas palaikote įstatymo projektą, balsuokite už, kas nepritariate, prieš arba susilaikykite.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 10 Seimo narių. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomų nėra ir niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

16.17 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-511 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-511. Pranešėjas – ministras Ž. Vaičiūnas. Pateikimas.

Ž. VAIČIŪNAS. Gerbiamieji Seimo nariai, šiuo įstatymo pakeitimo projektu siekiama perkelti direktyvos nuostatas, direktyvos, kuri įsigaliojo 2015 m. rugsėjo 9 d. Šia direktyva iš dalies keičiamos direktyvos dėl benzino ir dyzelinių degalų kokybės ir skatinama naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

Direktyva siekiama skatinti iš atliekinių žaliavų pagamintų vadinamųjų antros kartos biodegalų gamybą ir vartojimą, taip mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas transporto sektoriuje, bei sumažinti žemės paskirties keitimo riziką tam, kad naudingi plotai nebūtų apšodunami, apželdinami energetiniais augalais.

Direktyvos nuostatos numato, kad iki šių metų balandžio 6 dienos, t. y. iki šiandien, valstybės narės turi nustatyti antros kartos biodegalų siektiną rodiklį ir informuoti Europos Komisiją, o kitas direktyvos nuostatas poįstatyminiais aktais į nacionalinės teisės aktus perkelti iki šių metų rugsėjo 10 dienos.

Įstatymo projektu iš esmės nustatomi du dalykai: pirma, pirmos kartos biodegalų, pagamintų iš maistinių ar pašarinių augalų, dalis ir ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 7 % transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo. Antra, tai yra antros kartos biodegalų, pagamintų iš atliekinių žaliavų, dalis. Valstybė sieks, kad ši dalis sudarytų 0,5 % transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo.

Iš esmės tai yra valstybės strateginis tikslas. Šiuo įstatymu papildomos prievolės sektoriui nėra nustatomos. Planuojama, kad 0,5 % rodiklį Lietuva gali pasiekti skatindama dujinių biodegalų, t. y. biometano, vartojimą ir, pirmiausia, tai būtų viešajame transporte. Tokiu būdu būtų skatinama vietinių energijos išteklių gamyba.

Šios įstatymo pataisos iš esmės sukurs teisinį pagrindą antrosios kartos biodegalų gamybai ir vartojimui, taip pat mažins šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas transporto sektoriuje ir, trečia, leis lengviau pasiekti 10 % atsinaujinančių energijos išteklių bendrąją dalį transporto sektoriuje. Šiandien pirmos kartos biodegalai sudaro 4,5 % transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo, ir maksimaliai galimas pagal standartus, netgi padidinus įmaišymą, būtų 6 %. Vadinasi, tam, kad 2020 metais pasiektume 10 % atsinaujinančių išteklių dalį transporte, turime vystyti ir alternatyvius antrosios kartos degalus. Šiuo atveju biometanas, kaip antrosios kartos biodegalai, yra ekonomiškai efektyviausia priemonė siekiant 10 % atsinaujinančių išteklių dalies transporto sektoriuje. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia K. Bartkevičius.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, biodyzeliną taip pat gamina ir Lietuvoje esančios įmonės. Sakykite, koks bus poveikis pirmos kartos biodegalų gamybai? Ar nebus uždarytos šios įmonės, kokiomis priemonėmis bus skatinamas antros kartos biodegalų naudojimas ir kiek lėšų tai gali pareikalauti? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų pirmos kartos biodegalų gamybai jokios neišvengiamos įtakos nebus, nes, kaip minėjau, šiuo metu turime 4,5 % ir netgi esant maksimalioms apimtims galima 6 % pagaminti, tai netgi numatome tam tikrą erdvę, papildomą diapazoną, jeigu būtų, sakysime, investicijų daugiau ir tos gamybos būtų daugiau pirmos kartos biodegalų. Tai tikrai nebus taip, kad turėtų užsidaryti pirmosios kartos biodegalų gamybos... to tikrai nebus.

Iš esmės dėl rėmimo, kokiais būdais, tai matome galimybes tiek ieškoti finansavimo biometano gamybos jėgainėms, pirmiausia naudojant Europos Sąjungos struktūrinę paramą, ir čia yra skirtumas tarp pirmos ir antros kartos biodegalų, kadangi pirmos kartos faktiškai negali neremti, nes visi Europos Sąjungos teisės aktai orientuojasi į antros kartos biodegalų gamybą. Tiek per žemės ūkio, kaimo plėtros programas, tiek per Susisiekimo ministerijos priemones, būtent per Europos Sąjungos struktūrinę paramą. Bendras investicijų poreikis skaičiuojat visą ciklą, nekalbant apie gamybą, bet kalbant ir apie autobusų įsigijimą, galėtų būti tarp 27 ir 45 mln. eurų.

PIRMININKAS. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, kažkas čia ne taip su skaičiais, jūs ką tik pristatydamas projektą sakėte, kad projekte numatoma, kad biodegalų pirmos kartos naudojimas turi būti ne mažesnis kaip 7 % transporto sektoriuje, o projekte rašoma, ką tik dar kartą pasitikslinau (galvojau, aš klystu), parašyta, kad turi būti ne didesnė kaip 7 %, vadinasi, mes apribojame pirmos kartos biodegalų naudojimą. Kodėl? Jūs pasitikrinkite. Čia mes šituo tikrai apribojame. Buvo iki 10, dabar tikrai iki 7 %. Kas čia, kodėl, gal jūs galėtumėte paaiškinti?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Galiu patvirtinti, kad tikslas yra, kad būtų ne didesnė nei 7 % pirmos kartos, ne didesnė, ir iš esmės iki šiol turėjome bendrą rodiklį tiek pirmos, tiek antros kartos iki 10 %, tai yra tas mūsų įsipareigojimas pagal direktyvos nuostatas. O pagal direktyvos nuostatas valstybės narės turi numatyti bent kažkokią dalį antros kartos biodegalų. Tai yra vienas variantas numatyti tą minimalią siūlomą ribą 0,5 %, taip pat galima numatyti ir mažesnę ribą, jeigu yra bent viena iš priežasčių, kodėl nebūtų galima pasiekti tos minimalios ribos. Kaip minėjau atsakydamas į pirmą klausimą, mes objektyviai pagal savo rinkos situaciją matome, ir dėl to buvo daroma studija, dėl to šiek tiek užtrukome su šio įstatymo pakeitimo rengimu, matome, kad didesnių galimybių, faktiškai daugiau nei 6 % pagaminti negalime iš pirmos kartos, dėl to toks natūralus apribojimas ir yra.

PIRMININKAS. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas irgi bus susijęs su prieš tai klausiančiojo. Ta pati dalis, 5 dalies 1 punkto pataisa, nes jūs ją ne visą keičiate, o paprasčiausiai ją papildote, ten išlieka ta pirminė to punkto redakcija, kad visa suminė biodegalų dalis turi būti ne mažesnė kaip iki 10 %, taip? O iš tų jūsų įvardytų visų produktų tai turėtų sudaryti ne daugiau kaip 7 %, bet tarp tų produktų yra ir tokių kaip aliejiniai augalai, ir mes labai gerai žinome istoriją apie palmių aliejų. Dabar stringa šitie projektai, nes visi prisimename tą gerą istoriją apie palmių aliejų, kai gadino transporto priemonių vidaus degimo variklius, ir aš suprantu, dėl to ir yra tas septyni įvardytas, kad nebūtų didesnė dalis to biopriedo, kad nesugadintų.

Bet ar nemanote, kad reikėtų dar papildyti, kad išvis gal to palmių aliejaus nereikėtų, ir skatinti mūsų žemdirbius, kad mūsų perdirbėjai, kurie gamina pirmos kartos biodyzelino priedus, pirkėtų pašarinius grūdus ir iš jų darytų biopriedus. Ar nemanote, kad reikėtų truputį pakeisti?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Dėl palmių aliejaus. Pirmas dalykas yra tai, kad turi būti užtikrinta tinkama kontrolė, ir ten buvo padaryta, matyt, ne viskas iki galo.

Kalbant apie šį apribojimą, tikslas yra kiek įmanoma daugiau gamybos turėti Lietuvoje, ar tai būtų pirmos kartos, ar antros kartos biodegalai.

Dėl jūsų siūlomos nuostatos detaliau galima įvertinti, aš manau, Aplinkos ar kitame komite-
te, kuriame svarstytume tą klausimą, tikrai galėtume detaliau pažiūrėti.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, vis dėlto norėtusi, kad būtų daugiau naudojamos lietuviškos žaliavos biodegalams. Iš tikrųjų norėtusi žinoti, koks dabar balansas ir kas čia darosi? Kiek mes procentų eksportuojame savo pagamintų biodegalų ir kiek dar įsivežame žaliavų? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėl procentų dabar tiksliai gal ir neatsakysiu į jūsų klausimą, tikrai pasirengę esame pateikti raštu. Bet situacija yra tokia, kad didesnė dalis yra gaminama vietoje, tai yra importo dalis daug mažesnė.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis ministre, jus delegavo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, pabrėžtinai pakartosiu – Žaliųjų sąjunga, ir čia yra Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas. Kai jūs pristatinėjote, aš natūraliai savęs klausiau, kiek jis žalias, šitas projektas? Aš sveikinu, kad jūs nesiūlote mažiau kaip pusės procento, bet aš noriu paklausti, kodėl transporto sektoriuje, kuris yra taršiausias sektorius, nesiūlote didinti 10 % atsinaujinančių išteklių maržos, turint omeny, kad, pavyzdžiui, elektromobiliai tikrą proveržį daro šiandien pasaulyje, pavyzdžiui, Norvegijoje kas trečias naujas automobilis yra registruojamas elektromobilis, ir Lietuvoje transporto sektoriuje suvartojamų išteklių dalis tikrai galėtų ne ties 10 %, bet perspektyvoje ties 15 %, ties dar kiek nors. Kiek žalias esate jūs, kaip energetikos ministras? Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Atsakant į jūsų pastabą, verta pasakyti tai, kad ministerijos pozicija, kuomet mes svarstėme tą klausimą Vyriausybėje, ir buvo mūsų siūlymas, netgi nuostata, kad ne mažiau kaip 0,5 %, t. y. su galimybe antros kartos turėti netgi daugiau. Po diskusijų Vyriausybė priėmė sprendimą, kad turėtų būti bent jau 0,5 % antros kartos biodegalų norma.

Kalbant apie elektromobilius, taip, be abejo, tai yra viena iš krypčių. Klausimas yra tas, kad pagal dabartinę situaciją klausimas yra ne tiek mūsų direktyviniai įsipareigojimai 10 %, kiek yra praktinės priemonės. Pagal tai, kokią situaciją turime šiandien, tai 10 % apskritai sunkiai pasieksime 2020 metais, ir dėl to tiek mano, tiek susisiektimo ministro užduotis yra daryti tas skatinamąsias priemones. Faktiškai didesnę dalį kuro, kad ir kuro dalis būtų žalesnė ir pačios transporto priemonės būtų žalesnės. Tiek.

PIRMININKAS. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, man žalumo klausimas irgi aktualus, tai aš pratęsčiau kolegos S. Gentvilo paklaustą klausimą. Jeigu teisingai supratau, jūsų įstatymo projekte yra minimas javų ir kitų kultūrų panaudojimas biodegalų gamybai. Tai toks biodegalų gamybos būdas, bent jau europietiškos žalumos supratimu, nėra laikomas nei labai moraliu, nei labai žaliu, nes maistinės kultūros būtų geriau panaudoti maistui ir badaujančiai

Afrikai, ir Europai, ir t. t. Kaip jūs tai galite pakomentuoti? Aš suprasčiau, jeigu būtų biodegalai ne iš maistinių kultūrų, tarkime, iš specialiųjų kultūrų, tai dar galima suprasti, bet turint omeny pingančią elektromobilių rinką, tai čia tie biodegalai tampa tokie gana kontroversiški ir ne itin žali. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Šio įstatymo projekto tikslas ir yra būtent apibrėžti bent kokią nors antrosios kartos biodegalų dalį. Kaip teisingai sakote, būtent iš javų ir kitų maistinių kultūrų gamyba tikrai nėra pažangi ir nėra žalia, nėra net suderinama su bendra Europos Sąjungos energetikos ir transporto politika, todėl šios pataisos ir siūlomos. Jeigu yra klausimas, kodėl tik tokia dalis siūloma, tai galime detaliau komitete padiskutuoti. Siūlymas buvo toks, kad bent jau reikia nusistatyti tą direktyvos ribą, o tai tikrai nereiškia, kad mes negalime siekti didesnio procento, didesnės dalies. Tai yra minimalus siekis, siūlomas šiuo įstatymo projektu.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui už atsakymus. Klausimų laikas baigėsi. Motyvai dėl viso. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė prieš – V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš vis dėlto negaliu sutikti su ta nuostata, kad reikia apriboti naudojimą pirmosios kartos biokuro bei degalų, pagamintų iš žemės ūkio augalų. Pasaulyje grūdų atsargos didėja ir yra didelis perteklius. Kainos krenta ir iš esmės galbūt yra ir badaujančių pasaulyje, bet lietuviai neišspręstų problemos, čia ne mūsų klausimas, o problema iš tikrųjų yra. Ūkininkų pajamos iš grūdų krenta jau keleri metai, bent panaudotume biodegalams tas atsargas, kurios kaupiamos ir nepanaudojamos, tai padarytume gerą darbą, mažiau terštume aplinką, gamtą. O kam mums dabar apsiriboti tais 7 % ir neleisti daugiau? Gal šiandien mes nepasiekėme tokio lygio, bet galime tai padaryti. Kam sau užkirsti kelią, kai yra visos galimybės tai padaryti? Užtai aš siūlau nebalsuoti už tai ir nepritariu šitam projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau nuomonių nėra. Kviečiu balsuoti po pateikimo. Kas palaikote įstatymo projektą, balsuokite už, kas nepritaria, balsuokite prieš arba susilaikykite.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 44, prieš – 2, susilaikė 39. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomi – Ekonomikos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas. Daugiau siūlymų nematau. Siūloma svarstyti gegužės 30 dieną.

16.34 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 7, 12, 15, 16, 20 straipsnių pakeitimo, papildymo 16¹ straipsniu ir 30 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIII-P-502 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 7, 12, 15, 16, 20 straipsnių pakeitimo, papildymo 16¹ straipsniu ir 30 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIII-P-502. Pranešėjas – M. Gudas.

M. GUDAS. Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Pristatau ką tik paminėtą Kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo projektu siūlomi keli pakeitimai, kurių tikslas – stiprinti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūros funkcijų vykdymą, tobulinti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių pareigūnų teisių ir pareigų teisinį reguliavimą, pakeisti kompensacijos dydį už laiką, kada pareigūnai yra pasirengę priimti pranešimus ir pradėti vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę ne darbo metu, pripažinti netekusiomis galios neaktualias nuostatas ir patikslinti kai kurias patikrinimui privalomų procedūrų nuostatas. Daugiausia pakeitimų parengta apsvarsčius gautus kontrolę vykdančių institucijų pasiūlymus.

Esminiai pakeitimai yra penki. Pirmas skirtas nustatyti ministerijai teisę įgalioti atlikti kontrolės priežiūrą kitas institucijas. Kadangi, vadovaujantis dabartinėmis nuostatomis, ministerijoje šią funkciją vykdo Teisės ir personalo departamento Kontrolės skyrius, kuriame dirba keturi specialistai, atsižvelgiant į tai, kad pagal Vyriausybės įstatymą ministerija formuoja politiką, o pavaldžios ją įgyvendina, taip pat į tai, kad buvo atitinkamos EBPO ekspertų rekomendacijos, kad kontrolę prižiūrėti neturėtų Aplinkos ministerija ir kad pačią kontrolę vykdo daugiau nei keliasdešimt institucijų, o priežiūrą atlieka tik keturi specialistai, siūloma, kad ta priežiūra iš ministerijos

būtų atimta ir būtų nustatyta galimybė įgalioti atlikti priežiūrą kitas institucijas. Kadangi ministerija organizuoja kontrolės įstaigų reorganizavimą, kol kas įvardinti įstatyme konkrečią instituciją nėra galimybių.

Dabar antras pakeitimas skirtas užtikrinti galimybę pareigūnams paimti visus patikrinimui atlikti reikalingus dokumentus ir daiktus, tiesiog fiksuoti patikrinimo eigą vaizdo priemonėmis. Kadangi šiuo metu susipažinti tik vietoje su dokumentais galima, o kadangi dokumentų neretai būna daug ir jie komplikuoti, tai būtina atlikti išsamesnį daiktų ir dokumentų ištyrimą. Todėl, siekiant užtikrinti ūkio subjektų teises, numatyta pareiga paimti dokumentų kopijas, paimti tik būtiniausius dokumentus ir daiktus, aprašyti juos ir kuo greičiau grąžinti. Taip pat numatyta galimybė fiksuoti patikrinimo eigą, siekiant išvengti nereikalingų ginčų dėl patikrinimo teisėtumo, nes dažnai jų kyla.

Ir trečias pakeitimas yra skirtas Valstybės kontrolės pareigūnams suteikti teisę tikrinti medžiotojų, dalyvaujančių medžioklėje, blaivumą. Pagal galiojantį reguliavimą šiuo metu kontrolės pareigūnai, tikrindami reikalavimų laikymąsi medžioklėje, įtarę, kad medžiotojas neblaivus, privalo kreiptis į policijos pareigūnus tarnybinės pagalbos, kad atvyktų į vietą. Tačiau medžioklė, aišku, būna nutolusiose vietose ir dažnai nedarbo valandomis, todėl įgyvendinti šią nuostatą yra gana sudėtinga. Be to, pareigūnai pristatyti medžiotoją į policijos įstaigą vien tik galimam neblaivumui nustatyti neturi teisinio pagrindo, jeigu nėra kito pažeidimo.

Ketvirtas pakeitimas skirtas pakeisti kompensacijos dydžio nustatymo tvarką už laiką, kada pareigūnas yra pasirengęs priimti pranešimus ir pradėti vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę ne darbo metu. Siūloma nustatyti 25 % Vyriausybės nustatyto minimalaus mėnesinio darbo užmokesčio dydžio kompensaciją vietoj šiuo metu nustatytos 10 % pareiginės algos dydžio kompensacijos. Šiuo metu kompensacijos dydis priklauso nuo būdraujančio pareigūno pareiginės algos dydžio, kuris pareigūnų skirtingas, todėl siūloma šiuo pakeitimu skaičiuoti nuo visiems vienodos minimalios mėnesinės algos dydžio ir sudaryti lygias sąlygas. Bet bendras lėšų poreikis šiam tikslui iš esmės nepasikeistų.

Ir penktas pakeitimas susijęs su aktualizavimu teisės aktų nuostatų, kurios pakeistos kituose teisės aktuose. Tiesiog pagrindinių dalykų tiek.

PIRMININKAS. Norėtų paklausti P. Saudargas, tačiau aš jo nematau. Todėl klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis viceministre, gerbiami valstiečiai, pateikdami šitą siūlymą, jūs žengiate labai kritišką žingsnį. Arba jūs dangstote K. Trečioko sukurtą fiktyvią įstaigą ir tęsiate jos egzistavimą, arba imatės rimtų reformų. Ši įstaiga nuo praeitų metų kovo 1 dienos neturėjo jokios pavestos funkcijos, nes ją panaikino Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybės kontrolės įstatymo įsigaliojimas. Įstaigai buvo skirta 870 tūkst. eurų asignavimų pernai metais. Įstaigoje dirbo per 40 darbuotojų. Problema buvo aiški, kad įstaiga neturi užimtumo. Užuoat jūs ją panaikinę ir įtraukę į mirtininkų sąrašą, jūs tęsiate jos egzistenciją, prigalvojate jai funkcijų. Čia yra elementarus pirmoko pratybų uždavinys, užduočių pavyzdys, kaip sugalvojama institucijai funkcijų, kuri neturi funkcijų. Gerbiamasis viceministre, ar jūs nenorėtumėte persigalvoti ir imtis šios institucijos naikinimo, užuoat prigalvoję jai funkcijų, kurios yra atliekamos regioninių aplinkos apsaugos departamentų? Dėkui.

M. GUDAS. Ačiū už komentarą ir klausimą. Čia nėra reformos, sakykime, žingsnis, nes pati reforma yra numatyta, dabar vyksta visi formavimai, kaip reikėtų kontrolę reformuoti, tačiau šis pasiūlymas jau prieš metus pateiktas, siekiant išspręsti tą situaciją, kai ministerija turi organizuoti kontrolės priežiūrą su keletu specialistų. Ši funkcija iš esmės nėra ministerijos. Čia yra laikinas sprendimas, palengvinantis mums darbą šiuo metu, bet visai greitai laiku bus siūloma apskritai reformuoti šią sistemą platesniu mastu.

PIRMININKAS. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Nėra. V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Kolegą S. Gentvilą tikrai noriu patikinti: nenorim nieko dangstyti, norime išgryninti funkcijas, tikrai. Bet, aišku, noriu ir paklausti, kad viskas būtų labai tiksliai ir suprantamai. Dabar iki šiol buvo numatytas terminas, kad aplinkos apsaugos valstybės kontrolės pareigūnas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo termino žalos apskaičiavimo turi pateikti ieškinį teisme dėl padarytos žalos atlyginimo. Dabar mes tą terminą panaikiname. Ar čia nesudarys

sąlygų korupcijai? Kaip vertinate antikorupciniu požiūriu? Tas pareigūnas gali laukti, kol ateis pažeidėjas ir susitars, ir tada galbūt ir nebereiks jam teismui teikti to ieškinio.

Antras dalykas dar dėl dokumentų paėmimo, patikrinimo. Reikia tikrinti, paimti dokumentus, viskas tas gerai. Bet baigus patikrinimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas juos grąžinti. O pats patikrinimas kiek gali trukti? Gali ir metus, ir dvejus. Čia irgi gali sukelti ir tai įmonei ar subjektui, kurį tikrina, tam tikrų problemų, jeigu ilgą laiką paimi, o tokių faktų yra praktikoje, dokumentai po metus ir dvejus negrąžinami, tiesiog trukdo darbui. Ar čia nereikia tam patikrinimui, o gal yra, gal tik čia nenurodyta, nustatyti terminą, per kiek laiko tai turi būti padaryta?

M. GUDAS. Ačiū už klausimą. Kiek čia, dėl 10 darbo dienų? 30 dienų? Užtai, kad yra kelios nuostatos, kurios viena kitai prieštarauja. Dabar Aplinkos apsaugos įstatymo atitinkamas straipsnis nustato, kad reikia apskaičiuoti tą žalą ir pateikti ieškinį per penkerius metus nuo tos dienos, kai ji padaryta. Tai tiesiog bandoma tą suvienodinti ir tai atitinka direktyvų nuostatas. Nes dažnai susidaro tokia situacija, kad žalos nespėjama apskaičiuoti per 30 dienų. Būna gana kompleksiniai tyrimai. Siekiant tą normaliai išanalizuoti, manytina, kad tas penkerių metų terminas, vėliau siai, tinka.

PIRMININKAS. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš palaikau pasiūlymą ir ypač kodėl. Dėl medžiotojų blaivumo patikrinimo aspekto. Tik klausimas, kaip jūs tą ketinate organizuoti praktiškai? Aš suprantu tą problematiką, kad dabar, jei kyla abejonų, reikia išsikviesti tam tikrus pareigūnus, policijos pareigūnus, dažnai būna ir per vėlu, dingę ir patys medžiotojai. Kaip jūs ketinate užtikrinti šitos nuostatos įgyvendinimą ir ar neįsijaučiate pasipriešinimo iš galbūt suinteresuotų grupių dėl šitų pataisų, šių pasiūlymų priėmimo?

M. GUDAS. Aplinkos apsaugos pareigūnai tuomet turės turėti metrologiškai patikrintus prietaisus tam. Todėl manome, jie galės tai panaudoti, jei kils įtarimų. O dėl priešiško, tai kol kas asmeniškai nesulaukiu.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, jūs siūlote, kad surašytą privalomojo nurodymo antrą egzempliorių pareigūnai savo pasirinkimu galės įteikti asmeniui pasirašytinai arba išsiųs asmeniniu registruotu laišku. Ar nereikėtų šios nuostatos pakeisti, kad tas įteikimas kiekvieną kartą pasirinktinai turėtų būti tik išimties tvarka? Nes, žinote, kaip pas mus būna, kartais pasikeičia protokolo turinys.

M. GUDAS. Kad įteikimas į rankas išimtinai siūlote? Galima svarstyti čia šitą.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis viceministre, aš norėčiau pacituoti Vyriausybės programą, kurioje pasakyta, kad reikia mažinti biurokratinį aparatą ir kontroliuojančių institucijų skaičių. Aš neprieštarauju, kad reikia pagėrusius medžiotojus patikrinti. Bet mano klausimas būtų toks: ar jūs, teikdami būtent tokį Aplinkos apsaugos valstybės kontrolės įstatymo papildymo įstatymo projektą, nedidinate kontroliuojančios institucijos svarbos, ir gal galite tada pasakyti, kiek reikės pareigūnų, kad šį darbą vykdytų? Bent apytikrų skaičių. Ačiū.

M. GUDAS. Mes manome, kad tiesiog egzistuojančiai institucijai pavedus šitą darbą būtų ne tik išsprendžiama problema, kad ministerija to nedarytų, bet taip pat su esamu kiekiu etatų tą padarytų pavaldi institucija. Tai tokia mintis yra.

PIRMININKAS. Dėkojame viceministrui. Daugiau klausiančių nėra.

Motyvai dėl viso. Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, čia sudėtinga pasisakyti ar už, ar prieš. Blogiausia, kai į vieną projektą sukeriamai visiškai skirtingi dalykai. Aš matau, kad mano kolegos užsirašė pasisakyti prieš, bet aš dėl balanso užsirašiau už, bet tikrai negaliu pritarti, kad būtų įgyvendintas projekto sumanymas tęsti „zadanių“ ministro politiką su visokių centrinių struktūrų formavimu, kurios paskui nežinia su kokiomis funkcijomis egzistuoja ir tik švaistomi mokesčių mokėtojų pinigai.

Bet, aišku, yra kita dalis, kur yra sprendžiami aplinkosaugos pareigūnų įgaliojimai, ir, aišku, nemanau, kad reikia pasisakyti prieš medžiotojų blaivumo tikrinimą, kai to reikia. Labai sudėtin-

ga balsuoti už tokį projektą. Būtų gerai, kad tokias skirtingas politines nuostatas teiktų skirtingais projektais.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – P. Saudargas, tačiau jo nėra. Tai V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Neįmanoma palaikyti projekto, kuriuo bandoma eliminuoti padarytą žalą neteisėtais veiksmais. Neįmanoma palaikyti projekto, kuris nukreiptas į interesų grupių, veikiančių Aplinkos ministerijoje, funkcijų ir galimybių išplėtimą. Regioniniai aplinkos apsaugos departamentai, nustatydami didelę žalą aplinkai (kalbu apie Šiaulių regiono Aplinkos apsaugos departamento pareigūnus), susidūrė su Aplinkos apsaugos ministerijos noru pakontroliuoti jų tuos veiksmus ir išsikviesti, išsireikalauti medžiagos. Tai dabar sukuriame mechanizmą tam, kad Aplinkos ministerijos galios prasiplėstų ir jie galėtų toliau korumpuoti valstybę. Negalima palaikyti tokio projekto.

PIRMININKAS. Dėkojame. Balsuojame po pateikimo. Kas palaikote įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 7, prieš – 34, susilaikė 41. Po pateikimo nepritarė.

Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas už tai, kad projektą atmestume, balsuojate prieš, kas siūlote projektą iniciatoriams tobulinti, balsuojate už.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 56, prieš – 24. Siūloma iniciatoriams įstatymo projektą tobulinti.

16.52 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-530, Farmacijos įstatymo Nr. X-709 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-531 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6a ir 2-6b klausimai – Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-530. Pranešėjas – ministras A. Veryga. Gal galėtumėte pristatyti abu?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai ačiū už labai logišką pasiūlymą pristatyti abu įstatymų projektus kartu, nes jie yra susiję.

Norėčiau pradėti nuo Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo, kuriame siūloma keisti 1 straipsnį, 1 straipsnio 2 dalį pakeisti taip, kad numatant vaistų kontrolinius pirkimus, t. y. nurodant, kad kontrolinis pirkimas, t. y. prekių ar paslaugų pirkimas, vykdomas atliekant ūkio subjekto veiklos patikrinimą, kurio tikslas nustatyti, ar ūkio subjektas parduoda prekes ir ar teikia paslaugas laikydamasis teisės aktų nustatytų reikalavimų.

Taip pat siūloma papildyti 2 straipsnio 36 dalies 4 dalį nurodant, kad įstatymo numatytais atvejais kontroliniai pirkimai gali būti atliekami nepateikus ūkio subjektui teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinto sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą kopijos, ir šiais atvejais teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinto sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą kopija ūkio subjektui turi būti pateikta iš karto po atlikto kontrolinio pirkimo.

Projektas yra susijęs su Farmacijos įstatymo Nr. X-709 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pakeitimu, kuriuo siūloma numatyti pakeitimą, kuriame reglamentuojami kontroliniai vaistų pirkimai, ir 5 straipsnyje nurodoma, kad, išskyrus kontrolinių vaistų preparatų pirkimus, kuriuos taip pat turi teisę atlikti kiti Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos darbuotojai, įgalioti vykdyti priežiūrą. Ir 63 straipsnio pakeitimu siūloma numatyti, jog juos atliekant tarnybinis pažymėjimas ir pavedimas atlikti patikrinimą turi būti pateikiami ne prieš pradedant patikrinimą, bet iš karto po atlikto kontrolinio pirkimo.

Norėčiau paaiškinti šitų pakeitimų esmę, kodėl šie pakeitimai yra siūlomi. Jūs visi girdite labai daug diskusijų, susijusių su vaistų kainomis. Šiandien turime tokią situaciją, kai patys žmonės, mūsų pacientai, pirkdami vaistus, jau dabar galėtų sutaupyti tikrai nemažą sumą pinigų, jeigu vaistinėse jiems būtų pasiūlomas pigiausias vaistas, t. y. pigiausias generinis vaistas. Aiškinamajame rašte, manau, reikėtų akcentuoti vieną iš dalių, kurioje sakoma, kad Valstybinė ligonių kasa, atlikusi vaistinių preparatų pardavimo analizę, dar 2015 metais, vertindama tam tikrų populiarių vaistinių medžiagų pardavimą, nustatė, kad pagal išrašytus receptus gyventojams dau-

giausia buvo išduodama brangiausių grupėje esančių vaistinių preparatų, nors buvo galimybė įsigyti pigesnių to paties bendrinio pavadinimo, tačiau kito gamintojo vaistinių preparatų.

Kad jūs įsivaizduotumėte, kokie galėtų būti tie sutaupymai, tai čia mes kalbame tik apie ke-lias vaistines medžiagas. Pacientai, išgydami šias veikliąsias medžiagas, brangiausius vaistinius preparatus, sumokėjo arba primokėjo 7 mln. eurų. Jeigu jie būtų rinkęsi pigiausius vaistinius pre-paratorius, būtų primokėję tik 2,4 mln. eurų. Vadina, pacientai būtų sutaupę tikrai reikšmingą su-umą pinigų.

Žinau, kad dėl šito projekto kyla tikrai labai daug diskusijų ir aistrų, ir vaistinių atstovai ke- lia pretenzijas arba bando prieštarauti sakydami, kad juos lyg ir nepagrįstai kaltina arba nori tik-rinti. Bet argumentas, atsakant į tai, yra labai paprastas. Iš tikrųjų yra nustatyta prievolė pasiūlyti pacientui pigiausią vaistą. Tiems vaistininkams arba tiems tinklams, kurie elgiasi sąžiningai, aš manau, šitų pataisų tikrai nėra jokio preteksto baimintis arba bijoti, nes tiems, kurie nepažeidžia tvarkų ir pacientams pasiūlo patį pigiausią vaistinį preparatą, šitas pakeitimas reikšmingos įtakos nepadarys. Tai tiek trumpai. Jeigu turėsite klausimų, pasistengsiu į juos atsakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Dėkoju, ministre, už pateiktą įstatymą. Man atrodo, viena vertus, lyg ir grįžtame į sovietinius laikus su tokiais kontrolės mechanizmais. Kita vertus, atrodo, iš tikrųjų įvairūs tyrimai rodo, kad vis pasiūlo tuos brangesnius vaistus. Galbūt tokia iniciatyva būtų teisinga, ji paskatintų vaistininkus elgtis atsargiau ir pabandyti pasiūlyti platesnį pasirinkimą, ir iš to išloštų vartotojai. Mano klausimas toks atviras ir paprastas. Kaip pla- nuojate atlikti tokių veiksmų monitoringą, vertinimą, jie pasiteisina, ar nepasiteisina? Ar vėliau turėtumėte drąsos atšaukti tokį sprendimą arba pasiūlyti pakeisti, jeigu, sakykime, po pusės me- tų arba po metų jis nepasiteisintų?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų drąsos keisti reguliavimą mes tikrai turėsi- me, jeigu matysime, kad jis neveikia arba sukelia kokių nors neprognozuojamų pasekmių. Tiesą sakant, aš nelabai įsivaizduoju, kokias neprognozuojamas pasekmes arba problemas jis galėtų kelti. Patys kontrolieriai ir nurodys, jie ir surinks tą informaciją važiuodami į vaistinę, atlikdami patikrinimą. Mes iš ten ir sužinosime, ar yra pažeidinėjama, ar nėra pažeidinėjama. Galų gale ga- lima apklausti ir pacientus taip, kaip buvo atlikta mano minėtame Valstybinės ligonių kasos tyri- me, kai buvo vertinama, žiūrima. Galų gale galima matyti iš pačių vaistų pardavimo, kokie vais- tai, kokių pavadinimų yra parduodami. Nėra sudėtinga monitoruoti ir vertinti.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, noriu paklausti, kad dar kartą patikslintumėte, kas bus tikrinama tų kontrolinių pirkimų metu ir kokia atsakomybė bus, nes jūs Administracinių pažeidimų kodekse nieko neteikiate? Jeigu bus rasta pažeidimų, kuriuos jūs dabar įvardinsite, kokia bus taikoma atsakomybė?

A. VERYGA (LVŽSF). Bus tikrinamas apskritai farmacinės rūpybos paslaugos teikimas, ir pi- giausio vaisto pasiūlymas yra tik viena iš tų daugybės farmacinės rūpybos sudedamųjų dalių, kuris mums šiuo atveju yra labai svarbus dėl vaistų kainų, dėl kurių čia mes stengiamės priimti įvairias priemones. O sankcijos gali būti pačios įvairiausios. Už Farmacijos įstatymo pažeidimus vaistinės gali susilaukti... Tiek patys farmacininkai gali susilaukti sankcijų, tiek vaistinei gali būti taikoma drausminė atsakomybė.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju už drąsą, ministre. Kadangi pagrindines vaistų kainas laiko gamintojas, ne pardavėjas ar tarpininkas, kaip į šį pasiūlymą reaguoja, gal jau žinote, kokios reak- cijos iš pagrindinių vaistų gamintojų? Ar nebus kokių nors pasitraukimų iš Lietuvos pagrindinių kompanijų?

A. VERYGA (LVŽSF). Vaistų gamintojai šiuo atveju nelabai reaguoja į šitas pataisas. Jos gal la- biau yra aktualios vaistinių tinklams. Manau, vaistų gamintojai reaguos į kitas siūlomas pataisas – į vaistų kainyno sudarymą, įtraukimą į sąrašą, tunelio koregavimą. Jiems iš tikrųjų jau labai tie- siogiai atsiranda poveikiai. Su tais pačiais vaistų gamintojais mes stengiamės bendrauti ir paaiš- kinti, kad sutaupymas, kuris šiuo atveju atsiranda, pacientams yra aktualus dėl priemonių. Kitais

atvejais, kai liečiami patys vaistų gamintojai, sutaupymas atsiranda valstybės išlaidų sąskaita. Su jais, kaip ir sakiau, bandome bendrauti ir aiškinti, kad tie pinigai, kurie būtų sutaupyti, iš tikrųjų nebus sudėti kur nors kitur, jie liks kaip numatytos išlaidos vaistams kompensuoti. Tik tiek, kad tada tie vaistai bus kompensuojami didesnei žmonių grupei arba bus galima įtraukti daugiau ligų grupių arba naujų vaistų, kuriuos valstybė kompensuotų. Žinoma, kad kaip jūs ir sakote, reakcijos yra pačios įvairiausios, bet stengiamės tikrai bendrauti su visais ir aiškinti, ir paaiškinti tų sprendimų ir motyvus, ir pasekmes.

PIRMININKAS. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, 2015 m. lapkričio 19 d. Seime absoliučiai identiškas projektas perėjo priėmimo stadiją, kurios metu 76 buvo prieš ir susilaikė ir tik 11 balsavo už Viešojo administravimo įstatymo pakeitimą, o už Farmacijos – prieš ir susilaikiusių buvo 48, 22 balsavo už. Būtent stenogramoje yra keliama klausimai, dėl kurių projektas ir buvo taip, sakyčiau, žiauriai atmetas. Vienas iš tokių priešininkų ir buvo A. Matulas. Aš maniau, kad jis klausko nors iš to svarstymo, bet, pasirodo, šiandien neklausia. Ar jūs susipažinote su tomis problemomis, kurios, jeigu būtų priimti šitie įstatymai, galimai galėtų būti sukeltos verslo atstovams ir kitiems, ir ar nemėginote projektą taisyti pagal tas pastabas, kurios buvo išsakytos, nes šiandien aš matau, kad yra absoliučiai identiškas variantas, kurį aš, kaip ministrė, kuravau ir buvo teiktas, svarstytas ir nepriimtas?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų neteko man susipažinti su tuo metu svarstymo eigoje išsakytais pastebėjimais. Iš tikrųjų būtų gerai išgirsti juos. Aš žinau, kad iš vaistinių tinklų yra labai daug nuogastavimų ir tuos nuogastavimus aš bandžiau įvardinti, kad jiems yra lyg ir skiriamas išskirtinis dėmesys, kad jie diskriminuojami kitų vadinamų verslų atžvilgiu, bet, kaip aš ir sakiau, dėl rizikos tiems, kurie elgiasi sąžiningai ir laikosi nustatytų tvarų, aš nelabai suprantu, kur ta rizika kyla, dėl ko ji turėtų kilti vaistinėms arba vaistinininkams, kurie iš tikrųjų laikosi tvarkos ir nepažeidžia įstatymų. Tikrai sąžiningai sakau – aš tos stenogramos neskaičiau. Būtų įdomu su ja susipažinti. Gerai. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, 2 straipsnyje yra numatyta, kad ūkio subjektų veiklos neplaninis patikrinimas atliekamas tos kontroliuojančios institucijos iniciatyva. Jūs, pristatydamas klausimą, minėjote, kad yra faktų, kad daugiausia parduodama brangiausių vaistų, kad tai nustatoma apklausiant ir pacientus. Kiek šitam procesui galėtų įtaką daryti visuomenė, konkrečiai pacientai, ir kokia forma galėtų kreiptis į kontroliuojančią instituciją, kad būtų atliktas vienas ar kitas neplaninis patikrinimas? Ar tai raštu, žodžiu, anonimiškai ar viešai? Kokios būtų galimybės inicijuoti gyventojams šitą dalyką?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Pacientai kad ir dabar gali kreiptis į Valstybinę vaistų kontrolės tarnybą ir savo pretenzijas išdėstyti. Bet kur yra problema? Kad žmogus gali ir nežinoti, kad jam to pigiausio vaisto nepasiūlė, nes žmogui tikrai yra sudėtinga sekti, galbūt žinoti visas kainas. Vaistinės turi savas sistemas, kurias, kiek mes žinome, naudoja tam, kad pasiūlytų tam tikrą vaistą, kad kai kuriais atvejais gal netgi pasakytų, kad mes to vaisto šiuo metu neturime arba panašiai. Randama pačių įvairiausių būdų, kaip tas sistemas apeiti. Sakau visiškai nebandydamas suversti visos kaltės vaistinininkams, nes dėl pigesnių vaistų pasirinkimo yra ir daugiau dedamųjų. Yra ir gydytojo vaidmuo, kuris gali parekomenduoti, nurodyti, bet šitas vaidmuo arba, sakykim, šita problema jau bus sprendžiama visiškai kitomis priemonėmis, t. y. užtikrinant, kad skaidriais būdais medikai turėtų galimybę kelti kvalifikaciją nedarydami įtakos arba tiesiogiai neremdami farmacijos kompanijų, kurios ir suformuoja tokias nuostatas arba nuomones. Bet šiuo atveju mes turime labai paprastą mechanizmą, kuris nėra sudėtingas ir kuris, aš manau, leistų bent jau užtikrinti, kad vaistinėse būtų elgiamasi sąžiningai.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, iš pirmo žvilgsnio kaip ir atrodo viskas čia gerai, bet aš atsimenu tai, ką priminė buvusi sveikatos ministrė R. Šalaševičiūtė, kas vyko praėjusią kadenciją. Tada aš to paties klausiau ir dabar noriu paklausti. Tuo labiau kad jūs savo atsakymu taip labai įdomiai atsakėte. Čia kalbama ne vien tik apie, kaip jūs ir sakėte, mažiausias vaistinių

preparatų kainas, bet jūs paminėjote ir farmacinės rūpybos tikrinimą. Aš noriu jums tiesiog pacituoti, kad farmacinė rūpyba dar kol kas yra leidžiama, bet neprivaloma. Jūs čia nieko nepakontroliuosite.

Vienas konkretus klausimas. Šiandien Vaistų kontrolės tarnyboje dirba septyni žmonės. Mano duomenimis, Lietuvoje yra per du tūkstančius vaistinių. Kaip jūs praktiškai įsivaizduosite, kaip čia bus tikrinama, kaip tie inspektoriai tikrins? Tiek, kiek aš bendravau su Kontrolės tarnyba, jie sakė, kad reikės padidinti etatus, jeigu šitas bus priimtas. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Kodėl jums atrodo, kad pigiausias generinis vaistas yra naudingiausias? Galbūt šiandien pigiausias yra zaporožietis ir visiems rekomenduojame zaporožiečiais važinėti, o vaistas yra vaistas. Čia ne kokia nors kita prekė. Taip, vaistininkas pagal savo sąžinę, ir tas kompiuteryje yra, turi žmogui pasakyti yra toks, toks, toks, bet tai nereiškia, kad jam, jo ligai gydyti tai bus pats geriausias vaistas. Taigi tikrai negalima pritarti tokiam projektui, kuris yra toks, sakykim, visomis prasmėmis abejotinas.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pabandyčiau tas abejones išsklaidyti.

Pirmiausia dėl kontrolierių skaičiaus. Vėlgi pati patikrinimo galimybė nereiškia, kad kiekvienoje vaistinėje kiekvieną dieną turi tas kontrolierius stovėti. Bet pati ta galimybė netikėto patikrinimo jau suponuoja tai, kad aš privalau elgtis, čia yra kažkas panašaus, nežinau, gera, negera analogija, bet kaip ir atsitiktiniai patikrinimai, sakykime, kelyje, aš nežinau, kur jis bus, kada bus, ir nėra prie kiekvieno posūkio policininko, bet pati galimybė, tikimybė, kad aš galiu būti tikrinamas, jau verčia mane elgtis sąžiningiau.

Dabar dėl tų vaistų, kaip jūs sakėte zaporožiečio, arba geriausio ar blogiausio. Mes iš tikrųjų turime problemą, kad žmonės myli vieną ar kitą vaistą, ir ta meilė ne visą laiką yra racionaliai pagrįsta. Cheminė medžiaga iš esmės yra ta pati ir tik labai labai išskirtiniais atvejais skaičiuojama, specialistai sako, kad 2–3 % kažkurios sudedamosios dalys dėl alergijų ar panašių dalykų gali skirtis, bet tai yra nykstamai maža dalis, kas, aš manau, ir tiems kontrolieriams tikrai nebus nustatyta, kad tokiais atvejais jie privalo visiškai beatodairiškai žiūrėti. Galų gale šita problema, kaip mes sakome, įsivaizdavimas, kad vieni ar kiti vaistai yra geresni ar ne, ir sukuria tą erdvę manipuliuoti ir sakyti, kad štai šitas brangesnis yra geresnis, ir dėl to žmonės išleidžia nepagrįstai labai dideles sumas, piktinasi brangiais vaistais. Tai žmogui teisės pirkti tą kitą vaistą niekas neatima, jis galės jį pirkti, tiktai vaistininkas turės pasiūlyti tą pigiausią medikamentą, dėl kurio žmogus galės apsispręsti, ar jį pirks, ar ne. Gali pirkti ir mersedesą, kaip jūs sakote.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Klausti laikas baigėsi. Galite užimti savo vietą. Nuomonė dėl viso projekto. Už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Dar kartą dėkoju ministrui už iniciatyvą imtis griežtesnės kontrolės. Labai svarbu, mano supratimu, šitoje situacijoje matyti vartotojus, nes būtent vartotojai galų gale sumoka didžiąją kainą, taip pat ir mokesčių mokėtojai per kompensuojamuosius vaistus. Iniciatyva, mano supratimu, yra teisinga. Bet taip pat, kaip ir kalbėjau, labai svarbu turėti drąsos pripažinti, jei šita iniciatyva neveiks, jei bus nepasitenkinimas tiek vartotojų, tiek vaistininkų, tiek jei matysime, jog tai neduoda rezultatų finansiniu požiūriu, grįžti prie esamos tvarkos. Tai šią situaciją kviečiu palaikyti, bet su mintim, kad bus labai aiški kontrolė ne tik vaistininkų, bet ir šio įstatymo vertės laikui bėgant.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prisimename laikus prieš 10 metų, prieš šiek tiek daugiau arba mažiau, kada žmonės, verslas skundėsi, kad tikrintojai ištisai eina į įstaigas ir tikrina bet kada, be jokių nukreipimų. Visi tie netikėti neplaniniai patikrinimai... O išeina, aišku, su maišais maisto ar daržovių ir panašiai, panašiai. Tai buvo labai tinkamai sureguliuota, tas dabar ir galioja, kad neplaninis patikrinimas yra galimas, bet tu atėjęs turi pristatyti, nukreipimą parodyti ir tada tikrink, ką tu nori, arba šalia stovėk. Nes teigiama, kad bus tikrinama, ar parodomas kompiuteryje, kuris yra pigiausias vaistas, tai šalia stovėk ir žiūrėk, ir fiksuok. O kam reikia dar fiktyviai išsirašyti receptą, paskui fiktyviai atsiskaityti, sąskaitą panaikinti, vadinasi, apskaitoje mokėjimą? Tai ar mes vėl norime eiti tokiu visiškai necivilizuotu keliu? Tai tada gal padarykime, aš tą teiksiu tada, ir kontrolinius papietavimus, ar gerai mus aptarnaus, kontrolinę operaciją gal

kas nors nori iš ministerijos pasidaryti, gal nori kokį nors kitą kontrolinį dalyką pasidaryti? Tai tokiu keliu, kolegos, kur mes nueisime?

Ponia I. Degutienė minėjo, šiandien informacinė rūpyba yra leidžiama. Ir šiandien štai svarstysime klausimą, ką Europa seniai padarė, jina leidžiama, bet neprivaloma vaistinėms, ir mes dabar tikrinsime tą, kas yra leidžiama.

O tas teiginys, kad visi vaistai, jeigu jų sudėtis, veiklioji medžiaga yra vienoda, veikia vienodai, yra seniai pasenęs dalykas. Tai kodėl kompanijos gamina modernius vaistus? Kodėl kai kuriuos vaistus mes vartojame (...) sutrikimus, aš pats vartuju, man pakeitė, viskas, nieko neišėjo...

PIRMININKAS. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). Tada aš grįžau prie brangesnių vaistų. Kodėl mane nori persodinti prie to, kas veikia ne taip efektyviai? Sveikinu ministrą su iniciatyva, bet, manau, ta priemonė absoliučiai nieko neduos, ir mes grįšime 10 metų atgal, kada tie keli specialistai eis, vaikščios, kontroliuos. O tarp kitko, jų veidus jau visi seniai žino, kaip vaistininkai sako, ir čia labiausiai nukentės mažos vaistinės, netinklinės vaistinės, kurias labai kažkas nori sunaikinti.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkojame. Balsuojame dėl abiejų įstatymų projektų po pateikimo. Kas palaikote įstatymų projektus, balsuojate už, kas nepritariate, prieš arba susilaikote.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 60, prieš – 1, susilaikė 22. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: dėl įstatymų projektų Nr. XIII-530 ir Nr. XIII-531 pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, dėl įstatymo projekto Nr. XIII-530 papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Daugiau siūlymų nematau. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

17.17 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-193 (pateikimas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Kviečiu į tribūną A. Matulą ir prašome jį pristatyti Farmacijos įstatymo Nr. X-709 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-193.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, į mane kreipėsi keletas žmonių, kurie panoro, kad vaistinių būtų dideliuose pastatuose daugiau, negu dabar, nes šiuo metu išduodamas leidimas vaistinės veiklai vienu adresu, tikrai viena licencija. Šiuo pasiūlymu siūloma, kad tą licenciją vienu adresu būtų galima išduoti ne vienos vaistinės veiklai. Pavyzdžiui, „Akropolyje“ arba kituose prekybos centruose yra didžiulės patalpos ir žmogus, sustojęs prie vieno įėjimo, norėdamas nusipirkti vaistų, turi eiti didelį atstumą, o, pavyzdžiui, medicinos įstaigoje vienu adresu galima išduoti licenciją ir daugiau veiklų. Aš tikrai siūlau šitam paprastam įstatymo projektui pritarti po pateikimo ir paprašyti Vyriausybės nuomonės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių paklausti nėra. Jūs labai išsamiai viską pasakėte. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galim!“*) Galime.

Noriu kviešti A. Armonaitę, kad ji pateiktų Seimo rezoliucijos „Dėl Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš Europos Sąjungos“ projektą Nr. XIII-534.

Ir dar noriu atkreipti dėmesį, kad dėl ką tik po pateikimo pritarto įstatymo projekto Nr. XIII-193 pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

Prašau, gerbiamoji A. Armonaitė.

17.18 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš Europos Sąjungos“ projektas Nr. XIII-534 (pateikimas)

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šis klausimas, ko gero, vienintelis šiame posėdyje, susijęs su užsienio politika, bet, man atrodo, svarbu šiandien apie tai kalbėti. Didžioji Britanija, Didžiosios Britanijos parlamentas visai neseniai uždegė žalią šviesą Jungtinės Karalystės pasitraukimui iš Europos Sąjungos, o kaip žinome, Europos Parlamentas taip pat nubrėžė raudonas linijas deryboms dėl pasitraukimo.

Išties valstybės narės turi mėnesį suderinti pozicijas. Be abejo, ne parlamentai dalyvaus derybose, tačiau parlamentai ir parlamentų nariai, rinkti žmonių, turi teisę išsakyti savo požiūrį į šį procesą. Aš noriu pristatyti jums rezoliuciją, kurios iš esmės yra trys pagrindinės mintys.

Pirma, manome, kad piliečiai, piliečių teisės ir piliečių interesai, tiek Lietuvos piliečių, gyvenančių Didžiojoje Britanijoje, jų ten yra apie 170 tūkstančių, tiek Didžiosios Britanijos piliečių, gyvenančių Europos Sąjungoje, teisės ir interesai turi būti centrinė derybų ašis.

Antras dalykas yra ekonominis bendradarbiavimas. Lietuva iš tikrųjų yra suinteresuota, kad Didžioji Britanija liktų kuo arčiau Europos Sąjungos, tai yra mums, mūsų valstybei labai svarbi šalis – septinta eksporto rinka, viena iš didžiausių investuotojų Lietuvoje. Na, ir trečias dalykas, irgi labai labai svarbus, tai yra Didžiosios Britanijos dalyvavimas Europos saugumo architektūroje.

Taigi šios trys pagrindinės mintys yra nugulusios į šią rezoliuciją. Aš iš tikrųjų manau, kad tai atitinka Lietuvos interesus ir Lietuvos žmonių poziciją. Galiu pasakyti, kad nematau, kad šiandien mes turime iš karto ir priimti rezoliuciją, ko gero, palikime laiko dar Seimo nariams susipažinti ir pateikti pasiūlymus. Tada jau kitame posėdyje galėsime ją priimti, kad tai būtų iš tikrųjų mūsų visų vieningas balsas, kad nebūtų tik keleto politikų nuomonė.

Tokie pagrindiniai dalykai. Tikiuosi, palaikysite ir taip pat laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kaip ir teisingai minėjote, šiandien mes vykdome tik pateikimą, bus galimybė jums atsakyti į klausimus. Nori paklausti L. Balsys, ruošiasi I. Degutienė.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji kolege, iš tikrųjų galima vertinti teigiamai jūsų siūlomą rezoliuciją, kaip savotišką proto mankštą plenarinių posėdžių salėje, nes rytoj bus ir breksitui skirta konferencija, kurią Europos reikalų komitetas rengia čia, Seime. Tikiuosi, visi, kam įdomu, dalyvausime.

Bet mane truputį keistai nuteikia tam tikri teiginiai jūsų siūlomame tekste ir ypač savotiškai egzaltuotas ir perspaustas pasiryžimas ginti kažkokias lietuvių teises Jungtinėje Karalystėje. Truputį galima suprasti, lyg jūs norite daryti viską, kad tik lietuviams nereikėtų grįžti iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą, ir dvigubą pilietybę mes jiems duosime, viską, kad tik jiems, vargšiuokams, nereikėtų grįžti. Aš manau, kad čia yra nelabai vykęs požiūris. Reikėtų žiūrėti kompleksiskai, mes turime ginti keturias laisves, o ne vyšnius skinti nuo to pyrago. Britus lygiai tas pats liečia, britus Europoje, kaip ir lietuvius Britanijoje ir kitus Europos Sąjungos piliečius. Taigi per derybas, aš manau, mums reikėtų ne egzaltuotai pataikauti mūsų tiems tautiečiams, kurių didžioji dauguma parazituoja iš socialinių išmokų...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

L. BALSYS (MSNG). ...ir britai turi teisę jų nebeskirti, o galvoti apie tai, kaip susigrąžinti šituos žmones į Lietuvą, ir breksitas galėtų būti rezoliucijoje paminėtas gera proga grąžinti žmones į Lietuvą, o ne rūpintis, kad jie liktų Britanijoje. Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LSF). Na, čia buvo daugiau jūsų nuomonė, su kuria aš, ko gero, nesutinku, nes rezoliucija yra ne apie tai. Rezoliucija yra apie tai, kad derybininkai nepasiduotų pagundai bausti Jungtinę Karalystę, nes ji yra mums svarbi tiek ekonomiškai, tiek saugumo ir gynybos prasme ir tiek piliečių, kurie gyvena Didžiojoje Britanijoje, ir Didžiosios Britanijos piliečių, kurie gyvena Europos Sąjungoje, prasme.

Dabar mes turėjome trijų valandų diskusiją praeitame Seimo posėdyje apie demografiją ir, man atrodo, ten jau buvo viskas iškalbėta. Yra žmonių pasirinkimas, kur jie nori gyventi ir kur jie nori dirbti, kurti savo šeimą ir užsidirbti. Jeigu šiandien jie yra pasirinkę Jungtinę Karalystę, mes jais turime rūpintis taip pat, nes jie yra mūsų piliečiai. Todėl aš manau, kad nereikėtų truputį ir veidmainiškai elgtis, nes kai mes važiuojame į mūsų atstovybes užsienyje, mes kalbame, kaip jūs mums labai rūpите, bet štai iškeliame tokį klausimą svarstydami visai kitos temos rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Degutienė. Ruošiasi A. Gelūnas.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Iš esmės gerbdama kiekvieno Seimo nario iniciatyvas, ir šiuo atveju gerbiamosios jaunosios kolegės, bet aš visiškai sutinku, kaip jūs labai gražiai pasakėte, nugulusias mintis rezoliucijoje... Tada man kyla klausimas, kada tos nugulusios mintys rezoliucijoje taps tikrais darbais, nes aš arba jums noriu priminti, arba jūs gal pati žinote, kad rezoliucija tai yra tik politinis aktas, daugiau nieko. Aš konkrečių veiksmų arba konkrečių siūlymų visiškai ten nema-

tau, tai yra tiesiog, na, labai gražiai kolega L. Balsys pasakė, „politinio proto mankšta“. Gal jūs galėtumėte pasakyti, koks šitos rezoliucijos tikslas ir ko jūs siekiate?

A. ARMONAITĖ (LSF). Pačiose paskutinėse rezoliucijos pastraipose yra parašyta, kad mes raginame Vyriausybę ir Užsienio reikalų ministeriją, diplomatus, kurie dirba ir dalyvaus formuojant Lietuvos poziciją derybose, būtent ir siekti išlaikyti Britaniją arčiau Europos, nes yra kolegų, na, ypač Europos Parlamente, kurie pasiduoda pagundai, kad mes negalime breksito paversti sėkmės istorija, mes turime bausti Britaniją. Tai žmonės sako atvirai. Dėl to parlamento pozicija, Lietuvos parlamento pozicija, šiuo atveju galėtų būti kitokia, primenant mūsų atstovams, kaip mano parlamentas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi R. Miliūtė.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Prašydamas žodžio šiek tiek abejoju pasakymo tikslingumu, galvojau, kad tai bus tiesiog toks kolegės rezoliucijos palaikymas, bet po pasisakymų kolegų, kurie tikrai neteisingai interpretuoja tekstą, kuris yra labai profesionaliai suformuluotas, tą galiu patvirtinti kaip dirbęs diplomatinį darbą ir tokių rezoliucijų kurpęs ne vieną ir ne dvi, aš manau, kad tikrai tai neturėtų būti suprasta kaip raginimas tautiečius palikti emigracijoje ar, sakykim, stoka konkrečių darbų. Tokios rezoliucijos tikslas ir nėra tuos darbus konkrečiai įvardyti, tai yra politinis pareiškimas, tai yra žinutė, geros valios išreiškimas iš Lietuvos pusės, britų palaikymas jiems nelengvu momentu, o ne mėginimas juos kaip nors nubausti ir įvairyti į kampa, į nepatogią situaciją. Aš dar norėčiau pabrėžti, kad šiandieninis ministro L. A. Linkevičiaus...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

A. GELŪNAS (LSF). Taip, aš tik noriu pakviesti visus palaikyti šią rezoliuciją. Labai ačiū.

A. ARMONAITĖ (LSF). Ačiū už palaikymą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Miliūtė. Ruošiasi M. Adomėnas.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju. Iš tikrųjų labai sveikinu dėl šitos rezoliucijos parengimo, jina, manau, reikalinga išreikšti Lietuvos poziciją. Mano klausimas būtų. Jūsų nuomonė tiesiog. Kaip manote, kokių žingsnių reikėtų imtis siekiant sustiprinti Lietuvos diplomatinį tarnybų veiklą Didžiojoje Britanijoje, kad piliečiai būtų informuoti ne tik apie jų teisių užtikrinimą ten liekant, bet galbūt ir apie galimybes grįžti, ir apskritai, kad tiesiog daugiau žinojimo būtų apie tai, kas iš tikrųjų vyksta. Galbūt jūs turite kokių minčių ir pasiūlymų?

A. ARMONAITĖ (LSF). Visų pirma mes girdime šiuos tokius dvigubus signalus iš Didžiosios Britanijos. Viena vertus, premjerė kalba apie tai, kad viskas gerai, na, jūsų teisės bus išsaugotos, bus pereinamasis laikotarpis ir taip toliau. Kita vertus, ten gyvenantys žmonės kalba apie papildomas biurokratinės kliūtis. Ko gero, turėdami galvoje tai, kad Jungtinė Karalystė nebebus Europos Sąjungos narė, mes turime ypač sustiprinti savo ambasadą, daugiau resursų, daugiau darbuotojų, daugiau apskritai tokio žmogiško požiūrio, kad Lietuvai žmonių, kurie gyvena Didžiojoje Britanijoje, išvykusių lietuvių, reikia, nes kartais, kai mes bendraujame su tais žmonėmis, jaučiasi, jog Lietuvai jų nereikia. Tai, ko gero, pagrindinis dalykas yra šis, ir čia, ko gero, būtų atsakymas taip pat ir į pono L. Balsio tokį skepsį, vadinkime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis klausia M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamoji rezoliucijos rengėja, iš tiesų turiu sutikti su kolegomis, kad susirūpinimas Jungtinėje Karalystėje gyvenančiais lietuviais yra iš dalies deklaratyvus, nes išsiderėti kokią nors specialų statusą Lietuvos piliečiams, atskirą nuo Europos Sąjungos piliečių statuso, Lietuva neturi galimybių ir realaus įsivaizdavimo. O rūpintis Lietuvos piliečiais visą laiką yra ambasados ir atitinkamų institucijų pareiga bet kokių atveju.

Dabar yra paliesti du klausimai, kuriais iš tiesų galima ką nors prasmingo pasakyti. Tai yra būtent Lietuvos derybinės pozicijos formavimas, tiksliau, Lietuvos indėlis į bendros Europos Sąjungos derybinės pozicijos formavimą, kur jūs pasisakote, jog Lietuva turėtų būti to minkštesnio priėjimo šalininkė. Kitas dalykas yra saugumo architektūra. Bet čia pasigendu konkrečių formuluočių. Viena vertus, dėl derybinės pozicijos formavimo reikalinga daug išsamesnė diskusija ir niuansuotesnis tekstas, o ne bendra deklaracija. O dėl saugumo vėlgi trūksta įvardijimo, kad NATO vienybė neturi tapti išėjimo iš Europos Sąjungos derybų įkaite.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Aš iš dalies sutinku su jumis, todėl šiandien ir darome pateikimą, kad galėtume atsižvelgti, nes nebuvo laiko aptarti ir Europos reikalų komitete ar su Tarpparlamentinių ryšių su Jungtine Karalyste grupe. Kita vertus, rezoliucijose paprastai mes nenusileidžiame iki labai konkrečių priemonių lygmens, nes mes visi žinome, kad jos pobūdis yra truputį kitas, taip pat ji turi būti priimtina visiems Seimo nariams. Aš esu pasirengusi diskutuoti dėl konkretesnių dalykų, kuriuos mes galime įtraukti, tarkime, ir dėl bendradarbiavimo priemonių gynybos srityje. Kitas vertus, neturi būti labai konkretu, nes mes tiesiog negalime apsiriboti ir negalime apriboti savo Vyriausybės, turime palikti manevro laisvę. Toks būtų atsakymas.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajai pranešėjai. Kaip akcentavo pranešėja, kaip sutarėme ir Seniūnų sueigoje, šiandien apsiribojame pateikimu. Po pateikimo pagal 183 straipsnį dėl rezoliucijos nebalsuojama. Artimiausiam posėdyje, kada numatysime, vyks svarstymas ir šios Seimo rezoliucijos priėmimas.

17.32 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-325 (pateikimas)

Tęsiame darbotvarkę. Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-325. Vėlgi kviečiu pranešėją A. Matulą. Pateikimas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, šiuo įstatymo projektu siūlau panaikinti draudimą ligoninėms, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms įsigyti registruotus vaistus kitose Europos Sąjungos valstybėse su nelietuviška pakuote, t. y. su nelietuviškais užrašais. Taigi, pigių vaistai, tuos vaistus būtų galima vartoti tik įstaigoje. Aš džiaugiuosi, kad šią nuostatą dabartinė Vyriausybė ir ministras įsirašė į Vyriausybės programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti penki Seimo nariai. R. Martinėlis klausia pirmasis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu paklausti, čia vienas iš argumentų yra, kad bus sudaryta galimybė asmens sveikatos priežiūros įstaigoms įsigyti pigesnių vaistų. Aš noriu paklausti, nes dažna situacija, kai, įvedus lengvatas, prekių ir paslaugų kainos krenta labai nedaug arba visai nekrenta. Ar negalvojate apie kokius nors kontrolės mechanizmus, kaip išvengti šių grėsmių, sakysime, pirkimus per CPO?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Taip, pirkimai per CPO irgi gali būti, bet dabar centralizuotai vaistus perka Valstybinė ligonių kasa. Yra daug atvejų, kada per CPO perkami produktai brangiau perkami negu atskirai. Bet čia kalbama apie visai kitą dalyką, apie praktiką, kuri yra ir kitose šalyse, kad didmenininkai galėtų teikti produktą ligoninėms su pakuote užsienio kalba, todėl, mano manymu ir žiniomis, keliais procentais vaistas galėtų būti pigesnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia D. Kaminskas. Prašom, kolega.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Gerbiamasis kolega, jūs teikiamame įstatyme nurodote, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigoms galima teikti ir kitose Europos Sąjungos šalyse registruotus vaistinius preparatus. O ar nemanote, kad įstatyme turėtų būti nurodyta, kad vaistas privalo būti registruotas Lietuvoje ir Europos Sąjungos vaistų registre, nes gali būti susidariusi tokia situacija, kad vaistas gali būti registruotas tik atskiroje šalyje?

Kitas klausimas būtų. Pavyzdžiui, gauname iš Graikijos graikiškais rašmenimis, kaip jūs reglamentuotumėte supažindinimą pačių medikų su šituo?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Jūs teisus, vaistas turėtų būti įrašytas į lietuvišką registrą arba į Bendrijos vaistų registrą, arba į lygiagretaus importo sąrašą, tą mini ir Europos teisės departamentas, bet jie rašo, kad tą nuostatą galima įgyvendinti, ir prašo Vyriausybės nuomonės. O kokia kalba bus pateiktas vaistas, vėlgi spręs ta pati ministerija. Bet kadangi ligoninėse, asmens sveikatos priežiūros įstaigose dirba profesionalai, tai jie tikriausiai tuos vaistus žino. Ne žmogui pateks tie vaistai, tikėtina, ir daug geriau būtų, kad patektų angliška pakuotė, lenkiška pakuotė ir panašiai. Bet čia tikslas yra padėti kartu ir Vyriausybei įgyvendinti jos programą, nes, mano manymu, ta priemonė, kuri įrašyta Vyriausybės programoje, mažinant vaistų kainą gali būti efektyvi.

PIRMININKĖ. Ačiū. I. Rozovos ir P. Gražulio nematau. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų įdomus jūsų pasiūlymas, bet jūs turbūt negalite taikyti konkrečiai visiems vaistams. Yra daugeliui žinoma ir mes žinome, kur be gydytojų, bet yra tokių, kurie yra stiprūs antibiotikai ar kokie psichotropiniai vaistai, ten turėtų gal būti paaiškinimai lietuvių kalba?

A. MATULAS (TS-LKDF). Čia tie, kurie pirks tuos vaistus ligoninėms, ir apsispręs, viską turėtų nulemti kaina. Pavyzdžiui, yra tas pats stiprus antibiotikas, bet jeigu kaina skirsis, kaip matėme žiniasklaidoje, kai kurių vaistų kaina skiriasi kelis kartus, pavyzdžiui, vaistų Lenkijoje, tai gali pirkti ir bet kokį vaistą. Dar kartą primenu, kad tai vartos tik besigydantys įstaigose, stacionare žmonės, vaistai turėtų būti suvartojami tik stacionare. Ta praktika yra ir kitose šalyse. Aš pasinaudojau jūsų daugkartine rekomendacija, kad baigtume kovoti su alkoholizmu ir pereitume prie kitų sveikatos sistemos klausimų. Tai, gerbiamasis Kamblevičiau, aš tai dabar ir darau, nes yra A. Veryga, yra Vyriausybė, kuri ryžtingai kovos su alkoholizmu, aš dabar jau teikiu šiek tiek kitos srities įstatymų projektus. (*Balsai salėje*) Korumpuotas? (*Juokas salėje*) Nenugirdau, ką sakei, bet žodžiu...

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui, jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už – I. Degutienė. Ačiū, gerbiamasis Antanai.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, linksma gaida Antanas pabaigė pristatymą. Tikrai siūlyčiau pritarti po pateikimo ir dar kartą noriu akcentuoti, nes čia mano kaimynai klausinėja, tai kaip čia ligoniui bus. Čia kalbama ne apie ligonius ir vaistus, čia apie sveikatos priežiūros įstaigą, kuri pirks vaistus. Šiandien yra reglamentuota, kad jeigu nėra lietuviškos pakuotės, lietuviškų užrašų, tai tu negali pirkti, o čia be tarpininkų gali pirkti ligoninė ir iš karto tas vaistas būtų pigesnis. Aš manau, kad tikrai reikia pritarti, tuo labiau kad savo ausim esu girdėjusi ir kalbantį ministrą A. Verygą, kuris būtent irgi kalbėjo apie šitą galimybę, kad gydymo įstaigos galėtų nusipirkti vaistų pigiau, jeigu jie būtų ir nelietuviškoje pakuotėje. Siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog turime pavyzdį, kaip gerą Vyriausybės idėją sukompromituoja jos netinkamas realizavimas. Iš tikrųjų ta formuluotė, kurią jūs norite įtvirtinti, yra dviprasmiška ir sukuria teisės spragų, leidžiančių įvežti į Lietuvą vaistus, kurie Lietuvoje neįregistruoti. Dar daugiau, yra einama į kompromisą ir dėl pacientų saugumo, nes įstatymo projekte nėra nustatytų būtinų priemonių visuomenės sveikatai apsaugoti. Pavyzdžiui, jūs galėjote siūlyti, kad bent jau vertimas, vienas pakuotės lapelis, yra įdedamas su visa siunta. Aš tikrai neįsivaizduoju tokios situacijos, kaip iš Graikijos būtų įvežamas tik Graikijoje registruotas vaistinis preparatas, graikų kalba pakuotės lapelis. Mūsų gydytojai netgi dozių nesugebės įvertinti, aš jau nekalbu apie tai, kad nuspręstų, koks ten yra vaistas. Tiesiog aš siūlyčiau neiti į kompromisą dėl pacientų saugumo ir sudaryti visas sąlygas gerbiamajam Seimo nariui A. Matului tobulinti įstatymo projektą. Tikrai siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, nuomonės išsiskyrė. Prašau balsuoti. Kas pritaria, te, balsuojate už, kas manote kitaip, spaudžiate mygtuką „minus“ arba susilaikote.

Balsavo 67 Seimo nariai. Už balsavo 29, prieš – 20, susilaikė 18. Po pateikimo nepritarta. Ar gražiname tobulinti, ar atmetame, jūsų valia apsispręsti. Kas balsuojate ir siūlote tobulinti, balsuojate už, kas siūlote atmesti, spaudžiate mygtuką „minus“.

Balsavo 67 Seimo nariai. Už tobulinimą pasisakė 54, už atmetimą – 13. Įstatymo projektas gražinamas tobulinti. Per šoninį mikrofoną – R. Šarknickas, stovėjo pirmasis. Tad žodis jums.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš prieš tai apie gražią mergaitę svajojau ir ne tą mygtuką paspaudžiau. Tai, kaip ir kolegos, prieš. Protokoluotojams...

PIRMININKĖ. Prieš. Gera, dėl protokolo – R. Šarknickas per ankstesnį balsavimą balsavo prieš. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tikrai stebiuosi tokiomis baimėmis, kurias čia išsakė Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė, kuriai šiais laikais dar būtinai reikia lapelių. Yra internetas. Įsiveskite vaisto pavadinimą ir beveik visais atvejais ir net lietuviškai jūs rasite aprašymus, jau nekalbant apie tai, kad angliškai tai absoliučiai visada rasite. Ar įsivaizduojate, kad sveikatos įstaigos pirktų kokius nors vaistus mūsų pacientams nuodyti? Ką jūs galvojate?

17.42 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4652 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4652. Pranešėjas vėl – A. Matulas. Pateikimas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pamenate, kad tie, kurie buvote Seime praeitą kadenciją, prieš porą metų, kaip sunkiai mes priėmėme įstatymą, kuriuo leidome suteikti vaistinėse kai kurias farmacines rūpybos paslaugas. Šiandien, matote, jau pasikeitė visiškai nuomonė. Ministerija ir ministras teikia siūlymą net leisti vykdyti kontrolinius patikrinimus, ar tos farmacinės rūpybos paslaugos vykdomos. Bet, kaip sakė I. Degutienė klausdama, kad jos yra tik leidžiamos, bet neprivalomos, ir tikrinti to, kas neprivaloma, gal nereikia. Šiuo atveju aš siūlau leisti praplėsti farmacines rūpybos paslaugas, nes šiuo metu 9 Europos Sąjungos valstybėse vaistinėse leidžiama atlikti tam tikrus tyrimus, o 17 valstybių vaistinėse atliekami įvairūs kraujo tyrimai, skiepijimai ir panašiai. Iš esmės tai gerokai sumažintų eiles poliklinikose, nes vaistinė galėtų teikti farmacines rūpybos paslaugas tik ministro nustatyta tvarka. Ir jeigu ji atitinka reikalavimus ir, sakykime, žmogus turi siuntimą skiepytis, jis galėtų nebūtinai laukti poliklinikoje eilėje, bet galėtų ateiti į šalia esančią vaistinę, kuriai suteikta teisė tas paslaugas teikti. Iš esmės visos Europos Sąjungos valstybės tas paslaugas leidžia, vysto ir plečia. Labai prašyčiau pritarti po pateikimo ir paprašyti Vyriausybės nuomonės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų siūlymai išgirsti, tačiau prieš tai nori jūsų paklausti šeši Seimo nariai. R. Martinėlis klausia pirmasis, ruošiasi D. Kaminskas.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš noriu paklausti. Ten yra formuluotė – suteikti vaistinėms teisę atlikti pacientams biocheminius tyrimus. Iš tikrųjų biocheminiai tyrimai ir kiti kraujo tyrimai yra atliekami tik akredituotose laboratorijose ir jos turi teisę juos atlikti. Laboratorijoms yra ypatingi ir aukšti akreditavimo reikalavimai, tai yra ir uždaros patalpos, medicinos biologo kvalifikacija, biologinių atliekų utilizavimas. Iš tikrųjų labai daug reikalavimų. Akreditavimo tarnyba išduoda licenciją tai veiklai. Tai dabar ar vaistinės atitiks tuos reikalavimus ir kas vertins tuos tyrimus, jeigu jie ir būtų atliekami?

Ir dar vienas klausimas. Kas yra po žodžiais „kitas paslaugas gali teikti“? Tai kas tas „kitas“? Bet esminis dėl akreditavimo biocheminių tyrimų.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Kaip sakiau, ministras nustatytą tvarką ir sąlygas, kokiomis būtų leidžiama teikti tas paslaugas, bet biocheminius tyrimus... Reikėtų neišsivaizduoti, kad bus galima atlikti visą spektrą biocheminių tyrimų, tiesiog reikėtų pradėti ir, matyt, ministras leistų atlikti cholesterolio tyrimą, gliukozės kiekio kraujyje, nėštumo testą, alerginius testus. Kam reikia registruotis pas gydytoją, jeigu tu pats žinai, kad tokio testo tau reikia, ateini ir be jokių eilių pasitikrini. Čia irgi yra biocheminiai tyrimai. Dėl kitų tiesiog yra įstatyme nebaigtinė sąvoka ir ministerijai be ministro įsakymo, vieno ar kito ministro, tai nebūtų leidžiama. Tą sąrašą tvirtintų, sąlygas, tvarką nustatytų ministerija.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi V. Rinkevičius.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gerbiamasis kolega, šiuo metu iš tikrųjų yra reglamentuojama, kad prieš skiepijant turi būti bendros praktikos gydytojo išvada dėl skiepavimo galimybės, rašytinis paciento sutikimas skiepytis, atitinkama personalo kompetencija, nes, kad ir kokia, bet tai yra mikroinvazinė procedūra. Atitinkamos žinios, anafilaksinės situacijos, reakcija, jeigu įvyksta. Kokie bus, skiepijama kur? Tai iškyla ir patalpų klausimas, higienos reikalavimai. Kyla klausimas dėl revakcinacijos. Kaip vaistinės sugaudys pacientus? Vieną kartą skiepysis vienoje, kitą kartą – kitoje, o apskritai reglamentavimo kaip tokio nėra. Pacientų žalos atlyginimas, jeigu įvyksta koks nors draudiminis įvykis. Kaip jūs išsivaizduojate šituos dalykus?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš labai puikiai, gerai išsivaizduoju šituos dalykus, kaip padarė devynios Europos Sąjungos valstybės, o septyniolika valstybių daro tyrimus vaistinėse, leidžiama, taip ir mes padarysime. Todėl ir sakau, kad reikalinga Vyriausybės nuomonė. Negi mes farmaci-

nės rūpybos paslaugas vėl blokuosime? Gal aštuonerius metus mes atsiliekame nuo kitų Europos Sąjungos valstybių ir dabar tų reikalavimų, kuriuos jūs išvardinote, mano manymu, daugybė jų yra perteklinių, tų reikalavimų. Todėl žmonės ir vargsta: čia reikia leidimo, čia suderinti, čia siuntimo. Mes turime daug ką liberalizuoti. Tikrai ministrui linkiu eiti tuo keliu ir tada sutrumpės ir eilės, ir panašiai. Tą, ką gali padaryti kitos institucijos, nelaukiant eilės, galima atlikti tose įstaigose, kad ir vaistinėse, kurios turės leidimą, atitiks reikalavimus. Čia jokių problemų nėra.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius. Ruošiasi R. Tamašunienė.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš supratau iš jūsų pasakymo dėl biocheminių tyrimų, kad tai būtų tiesiog tokie testai, buitinius testus galėtų atlikti, ten gliukozės, cholesterolio, nes jeigu paimtų kraujo ir ten sudėtingus tyrimus darytų, tai vis tiek tam tikros sąlygos. Aš ne medikas, bet man atrodo, kad tai tam tikrą riziką sukelia, nes reikia tam tikrų sąlygų ir t. t. Ką jūs turėjote mintyje dėl tų tyrimų?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš tą ir turėjau minty, ką atsakiau ir kolegai R. Martinėliui, kad visiškai pritariu, kad reikėtų pradėti nuo cholesterolio, nuo įvairių kitų testų, kuriuos būtų galima pasidaryti, jeigu atitinka reikalavimus. Bet aš tikrai įsivaizduoju, kad tų sudėtingų biocheminių kompleksinių tyrimų su brangia įranga nereikėtų leisti daryti, bent jau šiuo momentu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi J. Liesys.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų mane domina suaugusiųjų profilaktinių skiepijų organizavimas. Manau, kad šiuolaikiniam skubančiam žmogui yra priimtinas jūsų toks pasiūlymas, kai galiu užbėgęs į vaistinę dar ir pasiskiepyti. Bet, tarkime, toks pavasariškas labai aktualus klausimas yra erkinis encefalitas, kur geriausias būdas yra pasiskiepyti, bet ten yra tų skiepų visa schema: po kažkiek mėnesių, po metų, po penkerių metų. Tarkim, aš pasiskiepyčiau trimis skiepais, laukia ketvirtas. Ateinu, nėra tos vaistinės, neatsimenu, kada pasiskiepijau. Kaip tuomet bus elgiamasi, jūsų manymu, kaip organizuoti tą darbą tinkamai?

A. MATULAS (TS-LKDF). Visa kontrolė, pavyzdžiui, kad jūs pasiskiepijote nuo Laimo ligos, bus pas šeimos gydytoją. Normaliai dirbantis šeimos gydytojas turėtų jums priminti, kada jums atėjo laikas skiepytis. O kur jūs pasiskiepsite – vaistinėje ar kitoje vaistinėje, ar poliklinikoje, jeigu nebus kur šalia skiepytis, tai jūs žinosite, kad reikia trečio skiepo, ir susirasite jums patogiausią ir arčiausią vietą. Pavyzdžiui, nuo pneumokokinės infekcijos pasiskiepyti, vakciną nuo meningokoko jūs galėsite labai patogiai, arčiausiai jums esamoje vietoje – vaistinėje, kuri turės leidimus...

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Liesys. Prašom.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Aš gerbiamojo pranešėjo noriu paklausti. Geras tas šiandien jūsų pasiūlymas yra, matyt, poliklinikose panaikintų eiles, žmonės ateitų. Mano klausimas būtų labai paprastas. Kiek tai kainuotų, kokie įkainiai būtų, ar pacientas turėtų mokėti, ar kieno nors kito sąskaita atliekamas tas darbas, kiek tai pacientui galėtų kainuoti, na, per kišenę?

A. MATULAS (TS-LKDF). Visi lankotės poliklinikoje ir žinote, kiek kainuoja skiepai, kurių nekompensuoja valstybė. Tikriausiai čia kainuotų panašiai arba ženkliai pigiau, aš taip įsivaizduoju, ir testai, ir kai kurie tyrimai. Aš neprognozuoju, kiek jie gali kainuoti, bet jeigu prasitplės konkurencijos galimybė, be abejo, turėtų atpigti.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Nuomonės už niekas nėra užsirašęs kalbėti. Nuomonė prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog prisidedu prie visų klausėjų abejonių dėl vakcinavimo. Noriu atkreipti dėmesį, kad tai, ką įvardijo projekto rengėjas, suaugusiųjų profilaktinio skiepavimo organizavimas yra sveikatos priežiūros veikla, kuri paprastai yra licencijuojama. Nepakanka pakeisti vien Farmacijos įstatymo. Turėjo būti teikiamas ir Civilinio kodekso, Sveikatos sistemos įstatymas, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pataisos. Dėl šios priežasties siūlau projektą atmesti ir grąžinti iniciatoriui tobulinti, nes tikrai reikia be galo daug lydimųjų teisės aktų.

PIRMININKĖ. Prašom balsuoti.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 22, prieš – 22, susilaikė 22. Na, iš tikrųjų įspūdingas balsavimo rezultatas.

Atmetame ar grąžiname iniciatoriui tobulinti? (*Balsai salėje*) Grąžiname tobulinti gal bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu grąžiname tobulinti.

I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aišku, apsisprendėme kaip apsisprendėme. Bet aš norėčiau, kadangi yra ir ministras A. Veryga, atkreipti dėmesį. Mes – viena iš tų atsilikusių Europos valstybių, kuri to neleidžia. Kaip pavyzdį galiu pasakyti, aš asmeniškai nuvažiavau į Briuselį, pradėjau labai kosėti. Nuėjau į vaistinę ir pasiskiepijau nuo pneumokokinės infekcijos. Jokių problemų. Aš žinau, ko man reikia, pasitariau su vaistininku, manęs paklausė, kiek aš sveriu, ir dozę nustatė. Matote, septyniolikoje Europos Sąjungos valstybių ir šita procedūra leidžiama.

Dabar dėl biocheminių tyrimų. Sveikatos apsaugos ministerija reglamentuoja, kokius biocheminius tyrimus galima daryti. Tai, kas mums šiandien svarbiausia, yra glikemija, cholesterolis, trigliceridai, lipidai – visa tai galima daryti, be abejo, labai sudėtingų vaistinėje niekas nedarys. Tiesiog atkreipkite į tai dėmesį ir kvalifikuotai paruoškime tą įstatymo pakeitimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ministras A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū. Kadangi buvau paminėtas kaip adresatas, kad turiu atkreipti dėmesį, noriu pasakyti, kad, kaip ir minėjau ankstesnius projektus pristatydamas, bendraujame ir yra paklausta pačių farmacininkų, kad jie pateiktų visą spektrą visų paslaugų, ir tada bendrą kompleksą žiūrėsime. Šalys turi labai skirtingus reikalavimus ir vaistinėms, ir patalpoms, ir viskam. Ne viskas, kas ten yra, automatiškai gali mums tikti, turime atsižvelgti, aišku, į saugumą. Tikrai yra daugiau paslaugų – ir pagalba metantiems rūkyti, ir kūno masės indeksas, ir panašiai, bet, matyt, reikėtų žiūrėti bendrą kompleksą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis ministre.

17.56 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 57 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-472 (pateikimas)

Skelbiu kitą įstatymo projektą – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 57 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-472. Pranešėja – A. Širinskienė. Prašom, gerbiamoji kolege. Pateikimas.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Priėmus teikiamą įstatymo projektą ir numčius pareigą tvirtinti kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyną keturis kartus per metus, o ne vieną kartą per metus, kaip dabar yra, bus greičiau reaguojama į vaistinių preparatų kainų pokyčius referencinėse valstybėse ir atitinkamai greičiau bus perskaiciuojamos visų įrašytų į kainyną vaistinių preparatų kainos. Teisės aktuose nustatyti privalomi gamintojo deklaruojamos kainos mažinimo reikalavimai taip pat būtų taikomi automatiškai ne vieną kartą, o keturis kartus per metus.

Atsižvelgiant į tai, kad referencinėse valstybėse, kurias mes referuojame skaičiuodami kompensuojamųjų vaistų kainas, paprastai yra matoma, jog vaistų kainos per metus mažėja 3 ar 5 %, kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyno patvirtinimas kiekvieną ketvirtį leistų sutaupyti maždaug 2 mln. eurų, tai yra apie 8 mln. eurų PSD biudžeto lėšų. Be to, privalomų gamintojų deklaruojamos kainos mažinimo reikalavimų taikymas kelis kartus per metus labiau paskatintų gamintojus konkuruoti kaina ir atitinkamai galėtų mažėti pacientų priemokos. Todėl siūlau pritarti projektui ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs taip išsamiai viską pateikėte, kad norinčių paklausti nėra. Mielieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? A. Matulas nori pasakyti nuomonę už. Taip, Antanai, prašom.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Noriu pasakyti nuomonę už. Gal tiek ir neatpigs vaistai, bet, be abejo, kainyną reikia tvirtinti dažniau negu vieną kartą per metus. Todėl siūlau pritarti.

Kitas argumentas, kad įstatymo projektą teikia teisingas žmogus šioje kadencijoje, todėl irgi siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomo nenumatyta. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną.

17.58 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 33 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1532(2) (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 33 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1532(2). Pranešėjas – E. Gentvilas. Jis jau tribūnoje. Ačiū. Pateikimas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Lietuva turi specifinį dalyką vaistų prekyboje, tai yra tinklines vaistines. Aš nepasakysiu tiksliai, kiek yra tų vaistinių tinklų, tačiau iš esmės kai kuriose valstybėse draudžiama vienam savininkui turėti, pavyzdžiui, daugiau kaip 5 vaistines. Išivaizduokite, kokia konkurencija yra tarp tų vaistinių. Pas mus tinklai, na, aš nekalbu, kad daro kartelinius susitarimus, to tikrai nėra užfiksuota, bent oficialiai, tačiau problemų yra. Arba, sakysime, farmacijos verslas turi labai didelę įtaką ir tikrai žinau, kad nepritaria šitam mano projektui.

Mano projektas siūlo numatyti išplėtimą mažmeninės prekybos vietų, kur galima prekiauti vaistais, t. y. numatant apskritai mažmeninės prekybos vietas ir degalines. Problema yra tokia, kad pas mus Lietuvoje gal ant vienos rankos pirštų suskaičiuotume visą parą dirbančias vaistines. Ką daryti žmogui, kuriam reikia paprasto vaistuko norint nusipirkti, kai baigia darbą paprastos vaistinės? Mano siūlymas leisti prekiauti nereceptiniais vaistais, medikamentais, taip pat kokiais nors prietaisais, inhaliatoriais ir panašiai kitose prekybą vykdančiose mažmeninės prekybos vietose, taip pat degalinėse. Štai čia mes tikrai galime išspręsti vaistų prieinamumą. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Prieinamumas nakties metu, pirmiausia apie tai galime kalbėti. Žinoma, vėlgi sakau, įtakingi farmacininkai tam nepritartų, nes dalis nereceptinių vaistų galimai būtų parduodama kitose prekybos vietose, o ne vaistinėse.

Jeigu paklaustumėte, ar tai dažna praktika? Nepasakysiu tiksliai, kiek Europos Sąjungos valstybių, bet net ir mūsų kaimyninė Lenkija arba Danija, arba Britanija leidžia prekiauti nereceptiniais vaistais ne vaistinėse.

Girdėjau prieš keletą metų sakomą priekaištą, kad, pavyzdžiui, degalinės darbuotojas negali suteikti kvalifikuotos informacijos apie nereceptinį preparatą, kurį parduoda. Mano atsakymas yra toks: degalinių operatoriams leidžiama kepti dešreles, kepti bandeles, pardavinėti maisto produktus, ir niekas iš jo nereikalauja kulinarinio išsilavinimo, nors sutikime, kad blogai iškeptas maisto produktas gali apnuodyti žmogų, o vaistinis preparatas, kurio pakuočių pardavimo kiekį, sąlygas, tvarką numatytų sveikatos apsaugos ministras savo įsakymu, tikrai nekelia jokios grėsmės. Aš noriu pasakyti, kad negali būti neribotais kiekiais pardavinėjamas koks nors paracetamolis ar kas, na, nereceptiniai vaistai. Tai turi nustatyti sveikatos apsaugos ministras.

Poveikis kainoms. Čia sako, pavyzdžiui, gali būti, kad degalinėje pardavinės brangiau tą vaistą. Galbūt. Kaip ir koks mineralinis yra brangiau parduodamas, pavyzdžiui, degalinėje negu kokioje nors tinklo mažmeninės prekybos parduotuvėje, tačiau iš principo šitų nereceptinių vaistų pardavimo vietų skaičiaus išplėtimas tikrai turi didinti konkurenciją ir turi mažinti vaistų kainas. Taigi didesnis prieinamumas – tikimybė, kad mažės vaistų kainos. Svarbiausia, kad tokiu rizikingu laikotarpiu, kai nedirba normalios vaistinės, atsiranda galimybė žmonėms įsigyti šitų vaistų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių paklausti ištis daug. Pirmasis klausia V. Rinkevičius. Ruošiasi A. Matulas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Eugenijau, jūs čia minėjote, kad degalinės galėtų prekiauti vaistais. Iš tiesų aš ir galbūt pritarčiau tokiai minčiai, nes, kai Seimas uždraudė prekiauti alkoholiu degalinėse, jūs buvote prieš tokį siūlymą. Kai kurie žmonės ateidavo į degalines ryte įsigyti tam tikrų produktų sveikatai taisyti. Tą galimybę jie prarado. Dabar, aš manau, jūs norite kompensuoti tiems žmonėms tą praradimą, kad vėl, rytais atėję į degalinę, jie nebe tų anksčiau, kur pirkto, kur uždraudėme, o galėtų nusipirkti normalų vaistą ir sau pataisyti sveikatą. Gal jūs tai turėjote minty?

E. GENTVILAS (LSF). Gerai. Pajuokavimus priimu. Mėgstu juos, dievinu.

Dabar vienas patikslinimas. Iš kur jūs žinote, kaip aš balsavau dėl alkoholio prekybos uždraudimo degalinėse? Aš išreiškiau visokias skepticizmo... Esu pasisakęs, kad tai nieko neiš-

spres. Lemiamas balsavimas. K. Daukšio pasiūlymas leisti ir toliau pratęsti terminą mano balso nesulaukė. Tikrai čia nėra kokia nors kompensacija degalinėms. Su degalinių tinklais tikrai nebendravau, su farmacininkų tinklais tikrai nebendravau, su „Maxima“ tikrai nebendravau. Čia yra labai senas projektas, kuris, sakyčiau, gal prieš trejetą metų nesulaukė pritarimo Seime. Dabar aš tiesiog kartoju praėjus tam tikram laikui. Tikrai nenoriu, kad kompensuotą tą praradimą, kurį minėjote.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš suprantu, kad toks poreikis įsigyti vieną kitą vaistą nuo skausmo ar kokių tepalą, ar kokių akių lašų, esant sausų akių sindromui, pravažiuojant gal ir reikia, bet ar jums neatrodo, kad jūs pernelyg čia išplečiate vietas, kuriose būtų galima prekiauti nereceptiniais vaistais, rašydamas mažmeninės prekybos vietose? Konkurencijos tinklai, jeigu jūs tikitės, kad numuš konkurencinę kainą, tai neįvyks, nes jie visi turi savo tinklines vaistines. Jie patys su savim tikriausiai nekonkuruos. Kokia jūsų pozicija? Jeigu kartais atsirastų tokia idėja, tarkim, vaistinėse prekiauti alkoholiu, irgi galėtume svarstyti leisti, ar kaip? Nes jeigu degalinėse leisime maistui, logiškai atrodo įmanomas ir atvirkštinis variantas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Antanai, pasiūlykite atnaujinti prekybą alkoholiu degalinėse. Svarstysiu, ar verta pritarti. Manau, kad nebepritarsime ir nebegrįšime į tuos dalykus. Tinklinės mažosios prekybos parduotuvės turi vaistinių tinklus. Labai dažnas atvejis. Čia jų reikalas, ar jie permes iš savo vaistinių tinklų, tarkim, iš „Eurovaistinės“ į „Maximos“ tinklą dalį šitų vaistų? Nežinau, tai jų reikalas. Iš tikrųjų dažniausiai yra minimos degalinės. Kodėl jos dažniausiai minimos? Todėl, kad tai realiai naktį dirbantys, veiklą vykdančios subjektais. Kiti mažmeninės prekybos tinklai paprastai užsidaro 22 valandą, 24 valandą. Per naktį jie paprastai nedirba, todėl apie juos čia tenka mažiau šnekėti ir mažiau oponuojama. Daugiausiai efekto, matyt, būtų degalinėms. Prašau nesieti, Antanai ir Viktorai, šito su alkoholio prekybos uždraudimu. Dar nebuvo uždrausta, jau buvo šitas siūlymas Seime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi S. Jovaiša.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, šiaip jau vaistinėms yra numatytas ir licencijavimas, vaistų laikymo tvarka, vaistų atsekamumo net iki vartotojo tvarka. Jūsų teikimu, juridinių asmenų, besiverčiančių mažmenine prekyba, mažmeninės prekybos vietose vykdoma prekyba nereceptiniais vaistais yra nelicencijuojama.

Tada toks klausimas. Kaip jūs numatote kontroliuoti šių teikiamų paslaugų kokybę, tą patį sandėliavimą? Kas atsakys, kad tai bus nesibaigusio galiojimo, kad tai tikrai nėra kokia nors kontrabandinė ar dar kas nors? Suprantate, šiuo atveju tas kontrolės klausimas... nes jūs kitų, susijusių teisės aktų, šiuo momentu neteikiate?

E. GENTVILAS (LSF). Mes kalbėjome su teisininkais, ar reikalingi kitų įstatymų pakeitimai. Ne, nėra reikalingi, nes užtenka, yra galimybė sveikatos apsaugos ministro įsakymais reglamentuoti prekybos vietą, visų šitų nereceptinių vaistų kontrolę ir t. t. Šiaip jau sutikite, kad nereceptinių vaistų prekyba tikrai neturėtų būti licencijuojama, kaip apskritai prekyba vaistais, nes ten atsiranda ir receptinių vaistų. Pakalbėkime. Akių lašai, kuriuos Antanas paminėjo, pipetės, inhaliatoriai, aspirinas. Kas dar? Aš tikrai ne medikas ir ne ligonis, kad... Faktiškai aš vaistų nevartoju. Geriu žoleles ir man to pakanka, todėl nelabai daug ką čia galėčiau išvardinti. Ar tai turi būti licencijuojama veikla? Manau, kad ne.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi V. Kamblevičius.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū pirmininkei. Gerbiamas pranešėjas, jūsų siūlyme tikrai įžiūriu daug gėrio, visų pirma, patogumą. Kartais netgi gyvybiškai būtina. Bet kad mėgstate humorą, tai leiskite truputėlį su tokia potekste. Aš vis tiek manau, kad čia turėtų būti koks nors aprobuotas sąrašas tų pagrindinių medikamentų, kurie nereceptiniai, kurie tikrai bus saugūs. Bet mes visi ir jūs esate girdėję apie pražūtingą gudobelių ekstrakto poveikį kai kuriems Lietuvos piliečiams. Ar nebus taip, kad vietoj alkoholio bus įteisintas gudobelių ekstraktas kokiuose nors pusantro litro plastmasiniuose buteliuose?

E. GENTVILAS (LSF). Galiu garantuoti, kad atsiras Antano iniciatyva, kad negalima daugiau kaip litro buteliuose gudobelių ekstrakto pardavinėti. Gera. Nukrypstame į šalį. Nemanau, kad

sukels tokius išsigimimus. Jeigu jau alaus negalima didesniuose kaip litras, tai gudobelių ekstraktą tikrai ne. (*Juokas*)

Žinoma, jeigu mes žiūrime į kraštutinius atvejus, norą piktnaudžiauti, tai tada bet kokia veikla gali privesti prie piktnaudžiavimo. Uždrausti viską, ir tiek. Tai jau rimtai atsakau, nematau, kad tai sukels papildomas sąlygas piktnaudžiauti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius, ruošiasi A. Kirkutis.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū. Atsisakau žodžio, nes gerbiamas S. Jovaiša mano klausimą uždavė.

E. GENTVILAS (*LSF*). Apie gudobelių ekstraktą. (*Juokas*)

PIRMININKĖ. Klausia A. Kirkutis, ruošiasi A. Šimas.

A. KIRKUTIS (*LVŽSF*). Sutinku su daugelio čia klausiusių nuomone. Bet kadangi nakties metu pardavinėjant vaistus žmonėms, kurie turi labilią psichiką, iškyla visokių suicidinių, arba savižudybės, idėjų, tai iš tikrųjų vaistų pardavimo dozės taip pat yra labai svarbi problema, ne tiktai sąrašo reglamentavimas tam tikrų vaistų, bet ir vaistų, to paties paracetamolio nusipirkus dėžutę, galima atsisveikinti su gyvybe.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš sakyčiau taip – į degalinę nuvažiavus nusipirkti virvę tempti automobiliui, gal reiktų uždrausti pardavinėti, nes su ta virve jis gali ką nors sugalvoti padaryti. Tai dabar mūsų fantazija yra beribė. Jūs įsivaizduojate, E. Gentvilas siūlo pardavinėti bintą degalinėje, tai kažkas turi suicidinių polinkių, tai su tuo bintu, velnias žino, pasmaugs ką nors!

Na, galima ir su automobiliui tempti virvę tą patį padaryti. Kolegos, humoras yra humoras, gerbiu, vertinu, jeigu tai humoras. Jeigu jūs rimtai taip dėl to nuogąstaujate, tai juokaukime toliau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Šimas, ruošiasi R. Žilinskas.

A. ŠIMAS (*LVŽSF*). Ačiū. Jau tokių panašių klausimų ir uždavė, bet man atrodo, kad tas leidimas visur prekiauti vaistais turėtų būti gal tikrai apribotas kai kuriomis rūšimis vaistų, sakykime, akių lašai ar nuo skrandžio, bet visais nereceptiniais gal per daug. Kaip sakė, tuos skysčius sugėba mūsų kai kurie žmonės panaudoti ne tam, sakykime, kvepalai, odekolonas kažkaip panaudojami kitoms rūšims. Jeigu mes visur leisime prekiauti, tai gal tada lygiagrečiai reikia teikti įstatymą, kad ir vaistinių tinklai galėtų prekiauti *viniais*, varžtais, plaktukais, *cymantu* ar kuo ten... (*Juokas salėje*)

E. GENTVILAS (*LSF*). Gražiai, tarmiškai pasakėte *cymantu*. (*Juokas*) Žaviuosi. Kolegos, esame girdėję, kad kažkas geria antifrizą, ar ne? Tai to antifrizo naktimis kiekvienoje degalinėje gali nusipirkti. Nedraudžiame pardavinėti antifrizo, tai yra skysčio nuo užšalimo? Nedraudžiame. Nors yra *pijokų*, kurie, žinau, kad gėrė antifrizą, kepenys iškrito, ir viskas – amžiną jam atilsį. Tai dabar galime sakyti, Jėzau, nereceptiniais vaistais! Aš už tai, kad ministras labai atsakingai pažiūrėtų, kurie vaistai gali sukelti pavojų gyvybei. Ir palikime šiandien bendrą frazę „nereceptiniai vaistai“, ministro įsakymu turi būti parašyti kurie. Bintas... Kyla klausimų. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs linksmai atsakote į klausimus, bet negaliu nesuteikti žodžio R. Žilinskui, nes, manau, ir jis turės ką paklausti.

R. ŽILINSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Išties darbo pabaiga. Siūlymas toks senas, kad aš jį girdėjau ir užpraeitoje, ir praėjusioje kadencijoje, ir šioje. Ir prisiklausiau tiek demagogijų šituo klausimu, kad iš tiesų norisi užduoti klausimą su šypsena. (*Juokas salėje*)

Aš niekaip nesuprantu, jeigu vidury nakties yra taip neatidėliotinai bloga, tai ar žmogui reikia bėgti į degalinę, ar skambinti į greitąją medicinos pagalbą? Vienas dalykas.

Antras dalykas. Jūs sakėte, kad iš degalinių darbuotojų juk niekas nereikalauja kulinaro pažymėjimo, nes jie nekepa bandelių, jie jas pašildo, dešrelių irgi, jas tiktai pašildo. Ar, siūlydami išplėsti vaistų prekybą, jūs nepropaguojate tokios vaistų kultūros, ar ne? Nes tokiu atveju jais būtų galima prekiauti ir logiškiau būtų prekiauti kavinėse ir restoranuose, nes ten ir kepa, ir verda, ir pilsto kaip vaistinėje?

E. GENTVILAS (*LSF*). Tik truputį per mažai įpila, kiek pastebėjau. (*Juokas salėje*) Gerai. Vadinkite demagogiją. Mano manymu, tai yra racionalus požiūris, kaip padidinti nepavojingų, nerizikingų vaistų prieinamumą. Ir viešojo maitinimo įstaigų – kavinių, restoranų, barų – aš nenoriu sutapatinti su mažmeninės prekybos vietomis, nes viešojo maitinimo įstaigos yra kita.

O šiaip, Rokai, iškėlėte didžiulę problemą. Farmakomanija tai yra noras pirkti vaistus reikia, nereikia. Maniakams, taip, tai gali būti papildoma paskata, dieną prisipirkau, bet truputį per mažai, dar eisiu į degalinę nusipirksiu aspirino. Na, bet čia jau manijos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis kolega. Mūsų Seimo nariai labai aktyvūs ir klausinėdami, ir štai nuomonę už ir nuomonę prieš išsakyti yra labai daug. M. Majauskas. Nėra. E. Pupinis – nuomonė už. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Na, dėkui Dievui, baigėsi linksmoji valandėlė. Iš tiesų mes, čia, Seime, išrinktieji, galime nuspręsti viską: ir už mediciną, ir nieko neleisti, ir parašyti ant pakelių, kad cigarečių valgyti negalima, ir virvių nepardavinėti. Iš tiesų nebūkime dievais ir pradėkime kažką spręsti. Nėra žmonės kvailiai, ir jeigu jiems reikia kokio nors vaisto, jie visada pasižiūri, koks tai vaistas, ir valgo tiek, kiek reikia... (*Balsai salėje*) Taip. Iš tikrųjų atrodo, kad mes turime nustatyti, ką tuo metu jam turi skaudėti, ar galvą, ar skrandį. Jeigu žmogui yra problema, tai, savime suprantama, jis gali pasinaudoti ta prieinamumo teise. Medikai yra, jie nustatys, kokie vaistai yra svarbiausi ir kurie būtini tam, kad žmogus galėtų protingai, protaudamas suteikti sau pirmąją pagalbą ar nuo galvos skausmo, ar nuo skrandžio skausmo, ar nuo temperatūros. Tuo labiau kad niekas nesako, kad tu vaistinėje negali nusipirkti labai dideliais kiekiais. Tai šiuo atveju, mano manymu, turime leisti pradėti... žmonėms eiti į talką ir padėti jiems gyventi, o ne trukdyti, ne sustatyti visų į eiles ir būtinai eiti į vaistines, kurios dėl to, kad nėra konkurencijos, sukelia kainas. Iš tikrųjų aš siūlau pritarti ir geriau pasvarstyti komitetuose, negu čia kelti komedijas ir juoktis iš pakankamai normalių dalykų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Širinskienė. Prašau, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kada pas mus yra prekiaujama maisto papildais, tai maisto papildų pardavėjas turi turėti tam tikrą leidimą juos parduoti, maisto tvarkytojo pažymėjimą. Tai aš labai abejočiau, ar būtų galima sutikti su ta nuostata, kad, norint parduoti maisto parduotuvėje vaistus, nereikia jokio pažymėjimo ar supaprastintos licencijos, ar kaip tai pavadintume.

Kitas dalykas yra atsakomybės klausimas. Deja, bet Administracinių nusižengimų kodeksas nenumato teisės Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai tikrinti maisto parduotuvių, jos gali tikrinti tiktai vaistines. Tai kiltų klausimas, kodėl tada vaistinėse prekyba vaistais bus kontroliuojama, maisto parduotuvėse prekyba vaistais bus nekontroliuojama. Tai tiesiog siūlyčiau vėlgi grąžinti iniciatoriui tobulinti, tikintis, kad ateis visas paketas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 20, prieš – 22, susilaikė 18. Įstatymo projektui nepritarta. Gražiname bendru sutarimu tobulinti? (*Balsai salėje*) Nereikia? Atmesti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Tobulinti? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Balsavo 60 Seimo narių: 46 nusprendė prašyti linksmojo ir išmintingojo kolegos, kad tobulintų įstatymo projektą, prieš balsavo 14. Tobulinsime.

Ir paskutinis mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo narių pareiškimai. Bet prieš pareiškimus – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl balsavimo arba replika po balsavimo.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, jūs mane vadinate linksmuoju. Na, atskinėti rimtai į tokius klausimus, kad su bintu gali pasikarti ir taip toliau, kas belieka? Čia ne aš linksmasis, čia kolegos labai linksmai klausia.

PIRMININKĖ. Puiku! Kviečiu N. Puteikį. Seimo nario pareiškimas.

18.19 val.

Seimo narių pareiškimai

N. PUTEIKIS (LVŽSF). (*Balsai salėje*) Taip, apie Trakus, bet iš kito repertuaro.

Yra tokia visuomeninė televizija, išlaikoma mokesčių mokėtojų, ji vadinasi LRT. Jai vadovauja A. Siaurusevičius, o Naujųjų tarnybai ir „Panoramai“ vadovauja toks A. Matonis, kuris yra aršus kovotojas prieš Kremliaus blogas įtakas, bet aršiai kovoja tais pačiais rusiškais keiksmažodžiais.

džiais savo *feisbuke*, t. y. kultūringoje visuomeninėje LRT yra nekultūringų žmonių. Čia dar pusė velnio, aš irgi kartais susikeikiu. Problema yra kita.

Už ką mokame pinigų visuomeniniam transliuotojui ir kokį jis rodo pavyzdį?

Pirmiausia noriu pasakyti, kad pats asmeniškai girdėjau iš Norvegijos žurnalistų, kad jų redaktoriai projekte išleidžiant internetinį arba popierinį laikraštį su liniuote matuoja, ar visos skirtingos ar besiginčijančios pusės turi maždaug vienodą skaičių, plotą straipsnių. Taip daro norvegiai. Aš kalbu apie visuomeninį transliuotoją. Norvegijoje daro privatūs. Ir privatūs taip pat.

Dabar ką daro mūsų LRT? Ar tikrai jie vienodai teisingi, ar tikrai jie duoda vienodus plotus? Pavyzdys. Kyla ginčas dėl Trakų „Rimi“ parduotuvės. Visuomeniniai paminkloaugininkai sako, kad ta parduotuvė – ne vietoje, jina per arti istorinio centro, turi būti toliau. D. Nedzinskas, pagarsėjęs LEO LT aktyvistas ir Vakarų skirstomųjų tinklų direktorius, išplukdęs milijardą litų į privačius „Vilniaus prekybos“ akcininkų tinklus, dabar atstovauja „Rimi“, turi kitą nuomonę. Kaip pasielgtų Norvegijos visuomeninė televizija arba privatus televizijos kanalas ir LRT? Duotų tribūną abiem.

Ką daro mūsų visuomeninė televizija? Ką daro mūsų A. Matonis? Jis, aišku, elgiasi taip, kaip jisai smerkia Kremlių, kaip jis smerkia D. Kiseliovą, propagandą, jis elgiasi lygiai taip pat. Jis penktadienį gauna visuomenininkų kreipimąsi, kad „Rimi“ parduotuvę reikia stumti į kitą vietą. Užtuot paskelbęs šitą nuomonę ir D. Nedzinską pakalbines, jis daro priešingai – jis į „Panoramą“ paleidžia tik D. Nedzinską ir jo šalininkus. Ir tai tokia raudona linija eina, iš Kremliaus išmukti propagandiniai metodai eina raudona linija.

Vakar analogiškas veiksmas. STT... Skambina žurnalistas Trakų nacionalinio parko direktoriui ir sako, kaip jaučiatės gavęs įtarimus, kad trukdote D. Nedzinskui? Reikalavote kyšio, trukdote jo investicijoms? Sako: „Aš negavau įtarimų.“ Sako: „Kaip negavote įtarimų? Taigi jums įteikti.“ Ne. Tai, sako, jūs ten specialiuoju liudininku apklaustas? Ne. Bet jūs gi liudijote STT? Ne, niekas manęs nekviatė, niekas manęs nieko neklausė.

Trakų nacionalinio parko direktorius nieko apie D. Nedzinsko kaltinimus nežino. Ką daro A. Matonis? Bėganti eilutė: „STT pradėjo Trakų nacionalinio parko... G. Abaravičiaus veiksmų tyrimą, nes jisai trukdo verslininkui įsisavinti, pastatyti objektą.“ Palaukite, tai kaip čia yra? Net jeigu aš būčiau „Rimi“ ar D. Nedzinsko šalininkas, aš sakyčiau: Matoni, klausyk, na, galima dirbti privačiam investuotojui, bet juk tai yra visuomeninė televizija. Tai ne komercinė televizija. Ir net Norvegijos komercinėje televizijoje vienodai būtų abiem pusėms suteikta tribūna.

Aš tiesiog norėjau pasakyti Seimo nariams, kad jie žinotų, kad mūsų visuomeninė televizija nėra vienodai teisinga, ir ten tuos reikalus tvarko toks A. Matonis, pritariant A. Siaurusevičiui.

Ir paskutinė detalė. Ginčas dėl ko? Kodėl čia D. Nedzinskas kaltina G. Abaravičių? Trakų nacionalinių parkų užstatymo reglamentai tvirtinami arba Kultūros paveldo departamento įsakyму, arba Vyriausybės nutarimu. Šitais teisės aktais patvirtintose nacionalinių parkų planavimo schemose dėl kiekvieno sklypo yra išdėstytas reglamentas, kokio aukščio, kokio tankio, kokio pločio gali būti statybos ar jų visai negali būti. Nacionalinių parkų darbuotojai yra sarginiai šunys, saugantys šitą sandėlį, kuriame sudėtos mūsų gamtinės ir kultūros paveldo vertybės. Į sandėlį vertybes suvežė, jų naudojimo sąlygas nustatė ne nacionalinių parkų direktoriai, o aukščiau stovinčios organizacijos.

Kuršių nerijoje Kultūros paveldo departamento darbuotojai, Kuršių nerijos nacionalinio parko darbuotojai prieš dešimt metų sklypuose, kur buvo užrašytas „vienas aukštas“, pasirašydavo dėl keturių, kur parašyta „pieva“, pasirašydavo „dviejų aukštų namų statyba“. Vienas iš tų namų jau yra nugriautas, nes Aukščiausis Teismas pripažino, kad sarginiai šunys Neringos nacionalinio parko darbuotojai, kitų institucijų vadovai savo parašais leido atsirasti savavalėms statyboms, ir už tai jie buvo atleisti iš darbo, o tos statybos yra...

PIRMININKĖ. Laikas!

N. PUTEIKIS (LVŽSF). (Baigiu.) ...griaunamos. Už tai mes, mokesčių mokėtojai, sumokėsime milijonus. Štai už tų klerkų, kurie nesaugojo reglamentų...

G. Abaravičius saugo reglamentą. Jis neleidžia „Rimi“, anksčiau „Rimi“, dabar tą sklypą nusipirko, buvo nusipirkęs D. Nedzinskas, neleidžia tenai pažeisti reglamento. Tenai, tame 88-tame

sklype, negalėjo būti „Rimi“ pastatas, ten galėjo būti vienaaukštė medinė statyba su mansarda. Jis nepasirašo. Kadangi jis to parašo nededa, D. Nedzinskas pasitelkė visą sunkiąją artileriją ir bombarduoja, ir daužo tą G. Abaravičių negyvai.

Mūsų Seimo nariams pranešu: leisime tą G. Abaravičių sudoroti, ar ne, sukursime naują precedentą. Nacionalinių parkų darbuotojai pradės pasirašinėti kaip Kuršių nerijoje, pradės dygti savavalės statybos, po Aukščiausiojo Teismo sprendimo bus visa tai griunama ir po to mokami milijonai. Aš siūlau Seimo nariams neleisti užgulti sąžiningų valstybės tarnautojų, jų ne tiek daug turime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū N. Puteikiui. Šiandien iš tiesų dirbome labai daug ir atsakingai. Dėkoju visiems. Registruojamės.

Kol registruojatės, linkiu labai darbingos ateinančios savaitės, gražaus šventų Kalėdų laukimo... Velykų laukimo, atsiprašau, matyt, jau nuovargis. Šventų Velykų laukimo. Geros nuotikos! Ir vėl susitiksime.

Posėdį baigiu. (*Gongas*) Užsiregistravo 52 Seimo nariai.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Abaravičius Gintaras 69, 70
Adomėnas Mantas 22, 23, 24, 25, 26, 38, 59
Anušauskas Arvydas 7, 8
Armonaitė Aušrinė 17, 28, 30, 38, 57, 58, 59, 60
Auštrevičius Petras 13
Ažubalis Audronius 17
Ąžuolas Valius 17
- Bacvinka Kęstutis 44
Bakas Vytautas 8, 15, 25
Balsys Linas 49, 58, 59
Bandis Vida 31
Bartkevičius Kęstutis 17, 36, 48
Bastys Mindaugas 13, 40
Bašaras al Asadas (Bashar al Assad) 41
Baškienė Rima 13, 30, 31, 35, 57
Baublys Juozas 17
Bilotaitė Agnė 17, 18
Brasiūnaitė Daiva 45, 46
Budbergytė Rasa 17
Burokas Ramūnas 46, 47
Burokevičius Mykolas 11, 14, 16
Butkevičius Algirdas 13, 14, 17, 19
- Čimbaras Petras 22
Čmilytė-Nielsen Viktorija 43, 46, 51
- Dagys Rimantas Jonas 21, 22
Daukšys Kęstutis 66
Degutienė Irena 13, 24, 25, 29, 52, 55, 57, 58, 61, 62, 64
Dumbrava Algimantas 38
Džiugelis Justas 31, 32, 33
- Gaidžiūnas Aurimas 42
Gailius Vitalijus 21, 39, 53
Gelūnas Arūnas 58, 59
Gentvilas Eugenijus 13, 16, 35, 45, 65, 66, 67, 68
Gentvilas Simonas 24, 26, 28, 29, 30, 40, 41, 45, 49, 51
Gineikaitė Daiva 29
Glaveckas Kęstutis 35
Gražulis Petras 14, 16, 18, 25, 28, 29, 30, 61
Grybauskaitė Dalia 14
Grinius Kazys 27
Gudas Mindaugas 50, 51, 52
- Jarutis Jonas 55
Jedinskij Zbigneŭ 36
Jovaiša Eugenijus 33
Jovaiša Sergejus 66, 67
Juozapaitis Vytautas 31, 33, 34, 35
Juršėnas Česlovas 9, 12
Juška Ričardas 44
- Kamblevičius Vytautas 29, 42, 52, 61, 66, 67
Kaminskas Darius 60, 62, 66
Karbauskis Ramūnas 35
Karoblis Raimundas 45
Kepenys Dainius 12
Kirkilas Gediminas 7, 9, 13, 19
Kirkutis Algimantas 37, 67
Kiseliovas Dmitrijus (Kiseliov Dmitrij) 69
Kubilius Andrius 9
Kukuraitis Linas 42, 44
Kuras Joana 31
- Ladukas Tomas 29
Landsbergis Vytautas 14
Langaitis Tadas 16, 39
Liesys Jonas 63
Linkevičius Linas Antanas 41, 59
- Mackevič Michal 17
Majauskas Mykolas 10, 24, 27, 30, 32, 33, 40, 46, 54, 56, 68
Maldeikienė Aušra 32, 37
Markauskas Bronius 28, 38, 42, 43, 44
Martinėlis Raimundas 39, 40, 60, 62, 63
Masiulis Kęstutis 33
Masiulis Rokas 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42
Matonis Audrius 68, 69
Matulas Antanas 7, 54, 55, 56, 57, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66
Mažeika Kęstutis 20
Miliūtė Rūta 59
Misiūnas Eimutis 36, 40, 43, 44
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 52
- Narkevič Jaroslav 15, 23
Navickas Kęstutis 45
Nedzinskas Darius 69, 70
Nekrošius Arvydas 35
- Olekas Juozas 11, 15, 16, 37
- Palionis Andrius 7, 8, 22, 23, 29, 49
Petrauskienė Jurgita 45
Poderys Virgilijus 20, 21
Pranckietis Viktoras 7, 8, 9, 24
Pupinis Edmundas 11, 27, 32, 42, 43, 49, 68
Puteikis Naglis 68, 69, 70
- Razma Jurgis 7, 8, 10, 15, 28, 34, 52, 61
Rimkus Juozas 38
Rinkevičius Viktoras 16, 48, 50, 51, 62, 63, 65

- Rozova Irina 46, 61
Ruokytė-Jonsson Liana 37
- Sabatauskas Julius 8, 17, 18, 21
Salamakinas Algimantas 9, 25
Saudargas Paulius 20, 51, 53
Siaurusevičius Audrius 68, 69
Simulik Valerijus 12
Sinkevičius Mindaugas 45
Sinkevičius Rimantas 12, 13
Skardžius Artūras 16, 18, 19, 21, 39
Skvernelis Saulius 27
Starkevičius Kazys 28, 47
- Šalaševičiūtė Rimantė 55
Šapoka Vilius 45
Šarknickas Robertas 21, 28, 29, 54, 61
Šedbaras Stasys 17
Šiaulienė Irena 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19
Šileika Antanas 31
- Šimas Audrys 43, 67
Šimonytė Ingrida 17, 18, 32, 43, 44
Širinskienė Agnė 22, 23, 24, 25, 61, 63, 64, 68
- Tamašunienė Rita 34, 41, 42, 63
Trečiokas Kęstutis 51
- Urbšys Povilas 13, 23, 26
- Vaičiūnas Žygimantas 47, 48, 49, 50
Vainiutė Milda 45
Vaisbrodė Neringa 37
Veryga Aurelijus 36, 40, 41, 53, 54, 55, 56, 61, 64
Vilhelmas Storostas (Vydūnas) 37
Vingrienė Virginija 19, 20
- Žalnierius Rolandas 31
Žemaitaitis Remigijus 7
Žemaitytė Gintautė 38
Žilinskas Rokas 16, 67

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*